

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 73 • 18 Eylül '99 • 5 DM

*Yeni yıkım ve
soygunlara izin verme*
Hesap sor!

Depremzedelerle dayanışma için
**sokağa, eyleme,
mücadeleye!**

İÇİNDEKİLER

AB Zirvesi'nde esen	
değişik havanın nedenleri	4
Kürt halkının muhatabı Türkiye işçi	
sınıfı ve emekçileridir	10-12
Güncel gelişmeler ve refomizm/2 . .	13
TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri:	
Kamu çalışanları	
hareketi/1(orta sayfa)	14-17
İçimizdeki küçük-burjuvaziye	
karşı mücadele	18-21
Rusya'daki bombalama eylemlerinin	
gerisinde ne var?	23-24
Devrimin zaferi kaçınılmazdır . .	25-27

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:73 • 18 Eylül 1999

Fiyatı: 5 DM

Sahibi ve Y. İşl. Md.: Yeter Yalçın

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli Cad. No: 52/5 İstanbul

Tel: 0 (212) 638 28 83 Fax: 0 (212) 517 39 49

e-mail: kb@arti.net.tr

Web: http://kizilbayrak.cjb.net

Baskı: SERLER Matbaacılık

İSTANBUL

Tel: 0 (212) 880 40 75

Genel Dağıtım:

BİRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok. Karakaş İşhanı No:13/22,

Kartal/İSTANBUL Tel: 0 (216) 488 67 05

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/604

Konak/İZMİR Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

İlkiz Sok. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5

Sihhiye/ANKARA Tel-Fax: 0 (312) 229 40 19

Mimar Sinan Cad. Mimar Sinan İş Merkezi

Final ders. üstü CHP İl Başk.yanı No:108 KAYSERİ

Ahi Evran Mahallesi Okatanlar Sokak Kent Apt.

No: 1 KIRŞEHİR Tel: 0 (386) 214 08 05

Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3 No: 306

ADANA Tel: 0 (322) 363 28 78

Hacı Halil Mah. 1219. Sk. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No: 33

Gebze/KOCAELİ Tel: 0 (262) 642 41 90

Terakki Mah. Cumhuriyet Cad. Papila İşhanı Kat: 2 No: 1

ZONGULDAK Tel-fax: 0 (372) 252 25 92

Kemalpaşa Mah. Demiryolu Cad.No: 40 İZMİR

Hürriyet Cad. Ziver Bey İşhanı Kat: 2, No: 59

ANTAKYA Tel: 0 (326) 213 76 14

Esenbey Bankalar Cad. Uyanal İşhanı No: 61 NİĞDE

Gazetene sahip çık!

Abone ol! Abone bul!

Adı :

Soyadı :

Adresi :

Tel :

6 Aylık Yurt içi 3 000 000 TL Yurt dışı 200 DM

1 Yıllık Yurt içi 6 000 000 TL Yurt dışı 400 DM

Fatma ÜNSAL adına, * Yapı Kredi Bankası

İSTANBUL/Aksaray Şb.

*TL için :0079219-2 DM için:3002991-8 No'lu

hesaba yatırdım. Makbuzun fotokopisi ekte.

* İş Bankası/İstanbul/Aksaray Şb.

-DM için :1002 30100 1051039 No'lu hesaba

yatırdım.

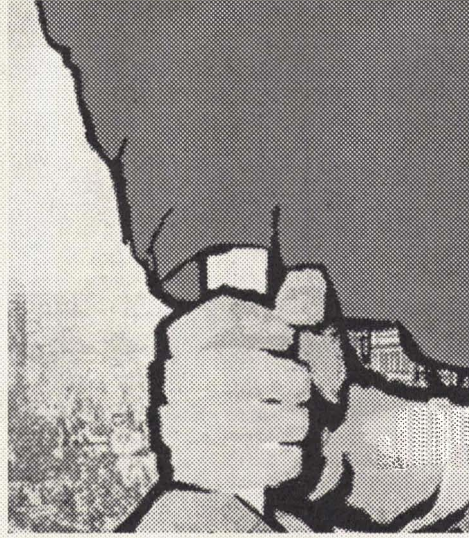
Deprem bölgesindeki emekçilerle en anlamlı dayanışma, saldırılara karşı mücadeleyi yükseltmek olacaktır!

Deprem sistemin suçlarını açığa dökmeye devam ediyor. Depremi üzerinden bir aya yakın zaman geçmesine ve önemli miktarlarda yardım toplanmasına rağmen depremzedelerin yaşamında hiçbir iyileştirmeye gidilmemesi, kış koşullarına yönelik hazırlık yapılmaması, hatta onbinlerce insanın halen çadırda dahi kavuşturulmamış olması, öfkenin giderek kitlesel eylemlerle ifadesini getiriyor. Ve tabii, beraberinde de sistemin zor tedbirlerini.

Depremi ilk gününden bu yana sık sık yaşanan protestoların en kitlesel ve örgütlü olanı 16 Eylül Perşembe günü gerçekleşti. Sloganlarla valiliğe yürüyen binlerce depremzede, kendilerine bir çadır için reva görülen sefaleti protesto ederek, hükümeti ve valiyi istifaya çağırdılar.

Yardım etmek şöyle dursun, biriken yardımların hak sahiplerine dağıtımını bile organize etmeyen devlet, halkın öfkesini bastırma konusunda ne kadar organize olduğunu bir kez daha gösterdi. Kitle, çevik kuvvetle korumaya alınan valilik binasına yaklaştırılmadığı gibi, toplu gösteri yapmaları da engellenerek dağıtıldı.

İhtiyaçların giderek büyümesi, sıkıntıların artması, artçı depremlerin yeni yıkım ve ölümlere yol açması yetmezmiş gibi, devlet vurguncu-soyguncu uygulamalarıyla, işçi-emekçi düşmanı

icraatlarıyla depremzedelerin öfkesini daha da artırmaya devam ediyor. Daha ilk ihalelerin yolsuzluklarla açıldığı ortaya çıktı. Deprem yardımlarının talanı sadece devlet dairelerinde malzemelere el konmasıyla değil, toplanan yardım paralarının vurgunculara peşkeş çekilmesi şeklinde de sürdüğü bu olayla bir kez daha kanıtlanmış oldu. Devletin depremzedelere

karşı işlediği son suçlardan biri de, emperyalist soygun çetesi IMF heyetini deprem bölgesine götürmesi oldu.

İstedikleri kadar "yardım" demagojisi yapsınlar, IMF'den sömürü ve soygun dışında öneri/direktif gelmeyeceğini çok iyi bilen emekçiler, "deprem vergisi"nin uygulanması isteğini duyduklarında şaşırmadılar. İşçi ve emekçilerin, sevdiklerinin cesetlerini enkaz mezarlarından çıkarmaya çalıştığı bir süreçte mezarda emekliliği dayatan sisteme güvenmemeleri, öfke duymaları son derece doğal ve gerekli bir tutumdur.

Ve şimdi, bu öfkeyi bilince ve örgütlü eyleme çevirerek, sosyal yıkım saldırılarını püskürtmenin zamanıdır. Türkiye işçi sınıfının, deprem bölgesindeki işçi ve emekçilerle en anlamlı dayanışması, hakların gaspına karşı örgütlü mücadeleyi yükseltmesi olacaktır.

33. sayı çıktı...

Ekim Gençliği

Depremi altında kalan kapitalizmdir!

Yıkım düzenine karşı birleşik mücadeleye!

12 Eylül

Yıkacağız!
Ekim Gençliği

İMF deprem bölgesinde ne arıyor?

İMF ziyaretinden işçi ve emekçilerin payına yine yıkımlar, yine zam-zulüm-sefalet çıkmıştır. Yani deprem bölgesinin yıkımdan çıkan işçi-emekçi halkını, sadece soğuk, açlık, açıklık, işsizlik ve sefalet beklemiyor. Tüm işçi sınıfı ve emekçilerle birlikte uluslararası tahkim dayatmalarına, özelleştirme saldırılarına, tensikatlara, düşük ücretlere, zam ve zulümlere de göğüs germeleri gerekecek.

Gerçi Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerine İMF'yi yeniden tarif etmek gerekmiyor ama, bilmeyenler için tekrarlamakta yarar var. İMF, sermayenin uluslararası idare merkezi, uluslararası (emperyalist) sermayenin saldırı merkezidir. Tüm dünya işçilerine ve emekçi halklarına yıkım paketleri (ya da uluslararası tekellerin sömürü programları) burada hazırlanır. Sermayenin yerel yönetimlerince uygulamaya konulur. Direktif, ya da dayatma değildir. Türkiye'nin son saldırı hükümetinin ifadesiyle; "İMF istediği için değil, Türkiye'nin (siz sermayenin okuyun) ihtiyacı olduğu için" gereklidir işçi sınıfı ve emekçilere yıkım saldırıları. İMF, uluslararası sermayenin borsası ve icra kuruludur. Borçlandırılan, geleceği bile ipotek altına alınan bağımlı ülke halklarının sömürüsü, yüksek faizlerle otomatiğe bağlanır. Bu ülkelerin işçi-emekçileri, böylece çifte sömürüye tabi tutularak iliklerine kadar soyulur.

İşçi sınıfı ve emekçi halka sosyal yıkım saldırılarını örgütleyen İMF, şimdi de deprem yıkıntılarının üzerinde geziyor. Acılarımızdan istifade mezarda emekliliği yasalaştırdıkları yetmiyormuş gibi, ölülerimizin başına basarak ve sağ kalanlarımızla alay edercesine "deprem vergisi"nden söz ediyorlar. Hükümetin tepkiler nedeniyle geri çekmek zorunda kaldığı bu vergi için direktif vermeleri bile gerçek niyetlerini ortaya koymaktadır. Depremın sınıfa verdiği zararı yakından görmek, yeni saldırı paketleri için yeni plan ve programlar yapmak üzere "tetkik"te bulunuyorlar. Yoksa amaçları, hiç de gerekçelendirdikleri gibi "yardım" falan değildir.

Zaten işçi ve emekçiler bu deprem vesilesiyle çok acı biçimde anladılar ki, yardım da destek de ancak kendilerinden, kendi sınıflarından gelebilir. Sermaye sınıfı ve devleti ise, tam da kendisine yakışır tarzda acıları fırsat olarak değerlendirir, yardımları engeller, toplanabilenleri yağmalar.

Sermayenin yerel örgütü (Türk devleti) böyle yaparsa, uluslararası örgütü İMF'nin neler yapacağını tahayyül etmek zor olmasa gerek.

Yardımdan söz ederek asıl amaçlarını gizlemeleri, görüşmeleri kapalı kapılar ardında yürütmeleri ise, sosyal yıkım saldırılarına karşı deprem öncesi yükselmiş olan (ve deprem nedeniyle kesintiye uğrayan) mücadeleyi hesaba katmalarındandır. Bu mücadele sürecinde sınıf, saldırıyı programlayan İMF'yi de, İMF uşağı ilan ettiği hükümeti de cepheden karşısına almıştı. Deprem bu süreci kesintiye uğratmakla birlikte, ortaya çıkardığı bilinci daha da keskinleştirmiş bulunuyor. Çünkü sermaye sistemi ve devleti, deprem sırasında ve sonrasındaki tutumuyla, işçi-emekçi düşmanı yüzünü, sadece yıkıma ayarlı örgütlenmesini tamamiyle açığa vurmuş oldu. Depremzedelerin doğrudan sisteme ve devlete yönelen öfkesi, sınıfın bilincindeki bu keskinleşmenin de bir ifadesiydi. Ve sistem bu öfke yönelimini gördü/değerlendirdi.

Sistem, sermayenin sadece yereldeki örgütlenmesini ifade etmiyor. Sermayeyi, uluslararası merkezlerden bağımsız düşünmenin artık hiçbir imkanı kalmadığına göre, her kritik durum değerlendirmesinde İMF ve diğer ilgili örgütler yer alacak, ağırlıklarını koyacaklardır. İMF'nin, "olağan" periyodunun dışındaki bu ziyareti de bu ihtiyaçtan doğmuştur.

Görüşmelerin bir devlet sırrı gibi saklanması (tüm devlet sırları gibi) yine emekçi halka karşı kararlar alındığının kanıtıdır. Yerel yönetimin sorunu, deprem yüzünden iyice yıpranmasının ardından, sosyal yıkım paketinin diğer maddelerini hayata geçirmede karşılaşacağı zorluklardır. Bir fırsat (deprem şoku) değerlendirilmiştir ama, öfke de eskisinden bin kat yükselmiştir. Üstelik şimdi öfkenin merkezinde, deprem yüzünden ölüm korkusunu da yenmiş bulunan on binlerce işçi-emekçinin yaşadığı yıkılmış bir sanayi hattı yer almaktadır. Buradan başlayacak bir patlamanın nerelere kadar yayılacağını da, etkisini de kestirmek kolay olmayacaktır. Türk devletinin tek sıkıntısı bu ve benzeri kaygılar da değildir. O, deprem sürecinde önemli bir özgüven kaybı da yaşamış bulunuyor. Sadece depremzedelerin gözünde değil, sadece içerideki emekçi halkların gözünde değil, tüm dünya halklarının gözünde ne kadar küçüldüğünü görüyor. Tüm o güç gösterilerinin, böbürlenmelerinin bir balon gibi söñüp gittiğini de.

İMF'nin bu güveni de tazelemesi, yerel yönetimi cesaretlendirmesi gerekiyordu. Ki, sermayenin saldırı programı aksamasın, kâr muslukları kısılmasın.

Yani İMF ziyaretinden işçi ve emekçilerin payına yine yıkımlar, yine zam-zulüm-sefalet çıkmıştır. Yani deprem bölgesinin yıkımdan çıkan işçi-emekçi halkını, sadece soğuk, açlık, açıklık, işsizlik ve sefalet beklemiyor. Tüm işçi sınıfı ve emekçilerle birlikte uluslararası tahkim dayatmalarına,

özelleştirme saldırılarına, tensikatlara, düşük ücretlere, zam ve zulümlere de göğüs germeleri gerekecek. Daha dumanları bile sönmeden TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesinden söz edilmeye başlanmıştı. SEKA'nın satışı ise, zaten, sadece tepkiler sönene kadar ertelenmiş bulunuyordu. Özelleştirmede asıl büyük vurgunlar ise, enerji ve haberleşme gibi kilit sektörlerde yaşanacak. Tabii sınıf için büyük yıkımlar da.

Gerçi Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerine İMF'yi yeniden tarif etmek gerekmiyor ama, bilmeyenler için tekrarlamakta yarar var. İMF, sermayenin uluslararası idare merkezi, uluslararası (emperyalist) sermayenin saldırı merkezidir. Tüm dünya işçilerine ve emekçi halklarına yıkım paketleri (ya da uluslararası tekellerin sömürü programları) burada hazırlanır. Sermayenin yerel yönetimlerince uygulamaya konulur. Direktif, ya da dayatma değildir. Türkiye'nin son saldırı hükümetinin ifadesiyle; "İMF istediği için değil, Türkiye'nin (siz sermayenin okuyun) ihtiyacı olduğu için" gereklidir işçi sınıfı ve emekçilere yıkım saldırıları.

İMF, uluslararası sermayenin borsası ve icra kuruludur. Borçlandırılan, geleceği bile ipotek altına alınan bağımlı ülke halklarının sömürüsü, yüksek faizlerle otomatiğe bağlanır. Bu ülkelerin işçi-emekçileri, böylece çifte sömürüye tabi tutularak iliklerine kadar soyulur.

Peki, on binlerce sınıf kardeşini bina enkazları altında kaybeden işçi sınıfı ve emekçiler, buna rağmen, on binlercesinin de açlık ve soğuktan kırılmasına, yardımlarının yağmalanmasına, tepkilerinin silah zoruyla bastırılmasına göz yumacak mıdır? Bu acıları fırsat bilen sisteme ve emperyalist kan emicilere başka fırsatlar da tanıyacak mıdır? Emeklilik için mezara girmeyi bekleyecek midir? Ya da, İMF ve sermaye devleti, saldırı programlarını bundan sonra sorunsuz olarak uygulayabilecekler midir?

Bu soruları yanıtlamak, sermayenin saldırı programı çıkarması kadar kolay değil kuşkusuz. Ama kuşku götürmeyecek bir başka gerçek daha var. Olumlu yanıt, büyük oranda sınıf devrimcilerinin görevlerine ne kadar sıkı sarıldıklarıyla ilişkili olacaktır. Sıkıntı, tepki ve öfke açık olduğuna göre, ihtiyaç da açıktır: Bu öfke ve tepkiyi örgütlemek ve mücadele kanalına akıtmak.

Depremden bu yana ilgili kişi ve kurumların döne döne tekrarladığı birşey var: "Depremın yer ve saatini önceden bilmek mümkün değil, sadece yer hareketlerini izleyerek bir tahminde bulunabiliriz. Türkiye bir deprem ülkesi olduğuna göre, depreme hazırlıklı olması gerekir." Bu tespit, toplumsal hareketler için çok daha fazla geçerlidir. Kavganın ne zaman, nerde ve nasıl alevleneceğini önceden bilemeyiz. Ama, sınıf hareketini yakından takip ederek, nabzını tutarak, mücadele içinde örgütleyerek büyük patlamalara hazırlamak/hazırlanmak zorundayız. Çünkü Türkiye bir devrim toprağıdır...

Genelkurmay konuştu:

Depremi sarsıntısını atlatmaya yönelik manevralar

"Deprem sonrasında bazı yayın organları devleti yıprattı" diyor Kıvrıkoğlu.

"Bir şeyi yaparken başka bir şeyi yıkmak doğru değil." Devamla doğru gördüğü şeyi anlatıyor: "Türk Silahlı Kuvvetleri deprem

nedeniyle felakete uğrayan

vatandaşlarımıza elinden ne geldiyse

yardım etmiştir... Mehmetçik buruk... Sanki

onlar orada hayat kurtarmamış gibi

yalnızca yurtdışından gelenlere ilgi

duyuldu." Gerçekten de mehmetçiklerin

komutanı bu konuda sitem etmekte haklı!

Medyada günlerce yurtdışından gelen

yardımlar manşete çıkarılırken,

mehmetçikler satır aralarında geçiyordu

ancak. Zira yapılan yardım satır aralarını

geçmeyecek nitelikteydi. Ama yoku var

göstermekte oldukça mahir olan medyadan,

yine öyle yapmasını istiyor Kıvrıkoğlu.

Aldığı talimatı hemen uygulamaya koyan

medya kalemleri, hemen Kıvrıkoğlu'nun

ne denli demokratik bir kafaya sahip

olduğundan dem vurmaya başladılar. Bu

yağcılığın ardından demokrasi nutuklarıyla

doldurdular köşelerini. Anlaşılan o ki,

şeffaflık ve demokrasi üzerine çok şey

dinleyeceğiz bundan böyle. Çünkü

Kıvrıkoğlu'nun açıklamasının merkezine

oturan kavramlardan biri demokrasiydi.

MGK depremin hemen ardından ilk müdahalesini medyaya yapmış, kışkırtıcı yayın yapılmasını, diye uarmıştı. "Kışkırtıcı yayın"dan kasıt, kendilerine yardım ulaşmayan depremzedelerin haklı öfkesinin ekranlara yansıtılmasıydı. Medya aslında bu konuda oldukça titiz davranıyordu. Ama reyting için yaptıkları canlı yayınlarda mikrofonu kime uzatsalar öfke ve tepki duyuyorlar, denetlemeyi başaramıyorlardı. Bu talimat sonrasında canlı yayınlara son verildi. Sadece yetkililerle canlı yayın yapıyorlardı artık. Talimata uygun davranmayanlar anında cezalandırıldılar. Kanal 6 televizyonu bir hafta yayın durdurma cezası aldı.

Bu önlem de yeterli gelmedi. Çünkü deprem Susurluk'tan bu yana tahkim edilip "temiz"lenmeye çalışılan devletin yüzündeki maskeyi yırtıp attı. Her yıl içtenlikle Kızılay'a yardımda bulunanlar, aynı kuruma lanet okumaya başladılar. Kurtarma yardımlarının öncelikle Gölçük'teki donanma üssüne götürülmesi yoğun tepkilere yol açtı. Dün söylenmeyen birçok söz, ayrı ayrı da olsa emekçilerin dilinden düşmüyor. Her yanından çürümüş ve kokuşmuş sistemin depremle birlikte

maskesi düşmüş, sermaye devletinin gerçek yüzü tüm çıplaklığıyla görülür hale gelmiştir. Verili durum buyken, hükümetin yangından mal kaçırır gibi, sosyal saldırı paketini ve çeteleri, katil müteahhitleri salıveren af yasasını meclisten geçirmesi hükümet şahsında devlete yönelen öfkeyi perçinledi.

Ordunun uyarısı medyaya yönelikti. Ama olası tehlikenin ayırında olan muhalif düzen partileri de uyarının gereğini yerine getirdiler. FP bile birden "yapıcı" muhalefet yürütmeye başladı! Yine de öfke dinmiyor, yaraları birlikte sarma masalları işe yaramıyordu. Ne yapsalar da mızrağı çuvala sığdıramadılar.

Bu kez devlet Susurluk'takinden çok daha fazla deşifre olmuş durumda. Yeni bir tahkimat öncekine oranla çok daha zor olacak. Üstelik "af yasası" Susurluk sonrası sözüm ona çetelerle mücadele ederek "arınan" devlet gerçekliğinin açıkça görülmesini sağladı. Susurluk sonrasında gizlenen kirlilik, bu kez daha zor gizlenmek üzere ortaya saçıldı.

İçine düştükleri durum çok daha vahim olsa da, sermaye devleti kendini tahkim etmeyi sürdürmek için belirlediği yolu, Genelkurmay Başkanı Hüseyin Kıvrıkoğlu çok sayıda gazetecinin katıldığı bir basın toplantısında açıkladı.

Paşa toplantıda medyaya talimatlarını verdi

"Deprem sonrasında bazı yayın organları devleti yıprattı" diyor Kıvrıkoğlu. "Bir şeyi yaparken başka bir şeyi yıkmak doğru değil." Devamla doğru gördüğü şeyi anlatıyor: "Türk Silahlı Kuvvetleri deprem nedeniyle felakete uğrayan vatandaşlarımıza elinden ne geldiyse yardım etmiştir... Mehmetçik buruk... Sanki onlar orada hayat kurtarmamış gibi yalnızca yurtdışından gelenlere ilgi duyuldu."

Gerçekten de mehmetçiklerin komutanı bu konuda sitem etmekte haklı! Medyada günlerce yurtdışından gelen yardımlar manşete çıkarılırken, mehmetçikler satır aralarında geçiyordu ancak. Zira yapılan yardım satır aralarını geçmeyecek nitelikteydi. Ama yoku var göstermekte oldukça mahir olan medyadan, yine öyle yapmasını istiyor Kıvrıkoğlu. İnce bir tehdit de savuruyor. Sıkıyönetimin neden ilan edilmediği sorusuna karşılık, sıkıyönetimin sadece bölgeyle sınırlı kalacağını, ama yardımların diğer bölgelerden geleceği için bunun pek yararı olmayacağını söylüyor ve ekliyor: "Ancak olağanüstü hal olsaydı basın bu

kadar rahat çalışamazdı." Yani ordu isteseydi medya deprem bölgesine hiç sokulmayabilirdi. Ya da bir sürü sınırlamayla çalışmak zorunda kalabilirdi. Deprem bölgesinde bu denli rahat çalışmaları ordunun bir lütfudur. Medya bunun kıymetini bilmeli ve bundan sonra çalışmalarını talimatlar doğrultusunda yürütmelidir. Uzun zamandır talimata uygun hareket ediyor medya. Devlete yönelik eleştiriler dışlarının geçebileceği birkaç müteahhitle sınırlanmaya başladı. Önümüzdeki günlerde devletin, bilhassa ordunun "fedarkarea" çalışmaları manşetlerde yerini alacaktır.

Reyting kaygısıyla eleştiride amacını aşarak güya devleti yıpratma medyaya balans ayarı çekmek, tahkimatın ilk adımını oluşturuyor. Açıklama sonrası birkaç günlük yayına bakıldığında, uyarının oldukça etkili olduğu görülüyor.

Durumdan çıkarılacak vazife: Acil "demokrasi"

Aldığı talimatı hemen uygulamaya koyan medya kalemleri, hemen Kıvrıkoğlu'nun ne denli demokratik bir kafaya sahip olduğundan dem vurmaya başladılar. Bu yağcılığın ardından demokrasi nutuklarıyla doldurdular köşelerini. Anlaşılan o ki, şeffaflık ve demokrasi üzerine çok şey dinleyeceğiz bundan böyle. Çünkü

Kıvrıkoğlu'nun açıklamasının merkezine oturan kavramlardan biri demokrasiydi. "Aslında biz askerler konuştukları zaman gündem değişiyor. Bu yüzden sık konuşup siyasilerimizle karşı karşıya gelir gibi bir hava yaratmak istemiyorum." Bu sözler ordunun sivil yaşamdan elini çekmesiymiş gibi yutturulmaya çalışılıyor. Doğru, Kıvrıkoğlu basına çok az açıklama yapıyor. Çünkü buna gerek duymuyor. İktidarda TUSİAD'la birlikte kendi atadıkları hükümet olduktan sonra, neden ayrıca konuşmaya gerek duysun? MGK toplantılarında gerekeni söylüyor nasıl olsa. Bunun anlamı, ordunun sivil yaşamdan elini çekmesi değil, bu işi kitabına daha uygun bir biçimde yapmasıdır.

Kıvrıkoğlu'ndan Kürt sorunu konusunda da "demokratik çözüm" önerileri geliyor: "Biz bu konuda tarafız. Bu yüzden söyleyeceğimiz şey duygusal gelebilir... Çünkü 15 sene savaştık. Yargı 7 Ekim'de kararı verecek. Ondan sonra meselenin siyasi boyutu gündeme gelecek. Siyasi boyutu meclisin kararıdır. O karar neyse o olur. Şu anda terörist başı federasyon istemediklerini ve ayrı devlet olmak istemediklerini söylüyor. Adaletle teslim olmadıkları sürece silahı bırakıp gitmeleri bir şey ifade etmez..."

Peki ne yapılmasını bekliyor ordu? Tam bir teslimiyet, dahası ihanet... Bunun yasal prosedürünü de pişmanlık yasasıyla düzenlediler. "Pişmanlık yasası çıktı. 6 ay süresi var. Bakıyorum medyada bu konuyla ilgili pek bir şey çıkmıyor. Basın bunu teşvik etmeli. Dağdaki adam nasıl anlasın bu yasayı."

Bu sözlerle bir yandan medya göreve çağrılırken, öte yandan İmralı'da ne zamandır muhatap arayan Öcalan'a mesaj iletiliyor. Hemen ardından Öcalan'ın idamı konusunda düşüncesini açıklayarak, mesajın yanına tehdidini ilaştırıyor: "Şimdi oturup siyasilerin düşünmesi lazım, acaba ülke yararı idamda mıdır, yoksa daha değişik yönde midir?" Değişik yön demokratik açılım oluyor. Gerilla teslim olursa Öcalan asılmaz, bir takım yasal düzenlemelerle (fiili olarak varolan) Kürtçe radyo-televizyon olanağı sağlanır. Savaş bitirilip, Kürdistan sömürüye ve yağmaya uygun hale gelir.

Her derde deva laiklik

Susurluk sonrasında çete devletine karşı oluşan tepki, ordunun manevralarıyla, fazla bir sürece yayılmadan irticaya karşı tepkiye dönüşmüştü. Laiklik ekseninde kitlelerin beyni felce uğratarak hedef sapıtırıldı.

Rejim yine aynı taktiğe başvuruyor. Kıvrıkoğlu'nun açıklamalarının merkezine oturan kavramlardan biri demokrasiyse, diğeri de laiklikti. 28 Şubat sürecinin devam ettiğini söylüyor Kıvrıkoğlu. Bu süreç 1923'te başlamış ve irticai tehdit bin yıl sürse 28 Şubat süreci de bin yıl sürecekmiş.

Deprem sonrası yardım rezaletiyle, af skandalıyla meşgul sivil inisiyatifleri de irticaya karşı göreve çağırıyor Kıvrıkoğlu: "Sivil toplum örgütleri yalnızca af

konusunda harekete geçtiler. Halbuki başka konular da var. Örneğin 28 Şubat sürecinde alınan kararlar var." Yine devlete duyulan tepkinin irticaya yönlendirilmesi taktığının uygulamaya sokulması için ilk adımı atıyor Paşa...

Talimatı alan medya hemen harekete geçti. Deprem bölgesindeki FP'li belediye başkanları ve bir FP'li milletvekili şimdiden hedef tahtasına çakıldı bile.

Bir kez daha aynı oyuna gelmemeliyiz

Tarihte ilk kez yaşanan trajediler ikinci kez yaşandıklarında komediye dönüşürler. Susurluk sonrasında bu oyun tezgahlanmıştı. Şimdi yine aynı oyun tezgahlanıyor. Bizzat devlete yönelen tepkiler demokrasi ve laiklik demagogileri bombardımanında, irticaya karşı tepkiye dönüştürülmeye çalışılıyor.

Bugün güya ezilmesi için mücadele edilen irtica nasıl bu kadar palazlandı? Nereden güç aldı? Yine sermaye devletinden değil mi? Ordu 1923'ten beri irticayla mücadele ediyormuş. 12 Eylül, 1923 sonrası süreç içinde değil mi? 12 Eylül sonrasında irticayı besleyip büyüten, bugün laikliğin savunucusu olarak gösterilmeye çalışılan ordunun kendisi değil midir? Dün devrim tehdidine karşı irticanın önü açıldı. Bugün kendisi tehdit olan irticaya karşı düşük yoğunluklu demokrasi mücadelesi veriliyor. Burjuvazinin egemenliğini sürdürebilmek için kullandığı yol ve yöntemler değişecektir. Ama değişmeyen tek şey her zaman sermayenin sömürüsü için en uygun koşulları sağlama yönelimidir. Gün gelir faşizm ve irtica sömürünün koşullarını kolaylaştırır, gün gelir laiklik ve "demokrasi"... Kaldı ki bugün savunulan laiklik ve "demokrasi" devletin kendini gizlemek için ortaya attığı sis bombalarından farksızdır.

Aynı oyuna bir kez daha gelmemeliyiz. Geciktirmeden, hiçbir sapmaya fırsat vermeden öfkemizi tepkiye çevirmeliyiz. Tepkimizin hedefi, on binlerce insanımızın katili olan müteahhitlerin, belediye başkanlarının, diğer yetkililerin tümünün devleti olan sermaye devleti olmalıdır.

Onların vaadettiği demokrasi gerçekleşse bile, sömürüye dayalı olacaktır. Sadece proletarya demokrasisi biz işçi ve emekçilerin demokrasisi olabilir. Çünkü sömürü ancak proletarya demokrasisi koşullarında ortadan kaldırılabilir.

Laiklik ise ancak, dinin emekçilerin sömürülmesi için kullanılmasına ihtiyaç duyulmadığı proletaryanın iktidarı olan sosyalizm koşullarında gerçek anlamda karşılığını bulabilir.

Deprem bölgesinde birçok depremzede, çadır bile verilmediği için sokaklarda yatmak zorunda kalıyorlar. Bu sokakları eylem alanlarına çevirmeliyiz. Yalnızca deprem bölgesindeki yıkılmış sokakları değil, henüz yıkılmamış olanları da... Kendi demokrasimiz olan proletarya demokrasisi için mücadeleyi yükseltmeliyiz.

Ekim Gençliği

Eylül '99 tarihli 33. sayısı çıktı!

Hangisi daha korkunç: **Deprem mi, devlet mi?**

*

17 Ağustos depreminin ardından

*

Deprem bölgesine yardıma giden genç bir komünistin gözlemleri

"Deprem devletin maskesini düşürmüştü"

*

Sefalet zamları, sosyal yıkım tasarısı, tahkim, deprem felaketi...

Şimdi de özelleştirme saldırısı...

Geleceğimize sahip çıkalım, mücadeleyi yükseltelim!

*

Eğitimin özelleştirilmesi ve ODTÜ'deki yansımaları

*

Okulların kapıları işçi-emekçi çocuklarına kapatılamaz!

*

Adaletsiz sınav sistemi kaldırılсын!

Herkese sınavsız üniversite hakkı!

*

Eğitim sorunu sistem sorunudur

*

Sıralama sınavı saldırısından sonra şimdi de devlet memurluk

sınavı gündemde

Sermayenin bilim üzerindeki tekelci egemenliği sürekli yıkım üretiyor

*

Eğitimde özelleştirme saldırısı ve devrimci çalışma olanakları(orta sayfa)

*

"Uluslararası tahkim" ve gençliğin anti-emperyalist mücadelesi

*

Emperyalist sömürü ve "tahkim"

*

Kürt halkı teslimiyeti kabul etmeyecektir!

*

Dünya Barış Günü ve barış aldatmacası

Barış sosyalizmle gelecek!

*

Hukuk ve soruşturma terörüne karşı militan mücadeleyi yükselt!

*

Yılmaz Güney:

"Mücadelenin dışında devrimci sanat olamaz"

Mezarda emeklilik, uluslararası tahkim ve Kürt sorununa “çözüm”...

AB Zirvesi'nde esen değişik havanın nedenleri

Geçtiğimiz hafta sonunda Finlandiya'nın Sarisella Kasabası'nda AB Dışişleri Bakanları gayri resmi bir toplantı gerçekleştirdiler. Zirvenin toplanma nedenlerinin başında 17 Ağustos'ta yaşanan Marmara depremi üzerine Türkiye'ye yapılacak olan yardımın karara bağlanması geliyordu. Daha önemlisi, 10-11 Aralık tarihlerinde Helsinki'de gerçekleştirilecek zirvede Türkiye'nin aday üyeliğinin kabul edilip edilmeyeceğinin ipuçları verilecekti.

Zirve sonucunda Yunanistan'ın mali yardım vetosunu kaldırması üzerine milyonlarca Euro yardım ve kredi vermesi kararlaştırıldı. Yanı sıra İsmail Cem 13 Eylül'de Brüksel'e çağrıldı. Zirvede Türkiye adına olumlu bir hava estirilmesi sermayenin zirveye olan ilgisini daha da arttırdı. Yine de Ankara temkinli olmak gerektiğini söylüyor. Haksız da sayılmazlar!

12-13 Aralık '97 Lüksemburg zivesinde 12 aday ülke arasına Türkiye'nin alınmaması Türkiye adına bir kırılmağa neden olmuştu. Bu kırılmanın da etkisiyle dönemin başbakanı M. Yılmaz boyundan büyük laflar etmişti. Bunun üzerine sermaye ve ABD, sözlerine dikkat etmesi yönünde Yılmaz'ı uyarmıştı.

M. Yılmaz bu uyarılar üzerine daha yumuşak bir üslup takınsa da, hem AB ülkelerini uyarmak, hem de iç politikaya yönelik bir tasarruf olarak, Mart '98'de gerçekleşen toplantıya katılmayı reddetti. Türkiye'nin AB emperyalistler için iştah kabartıcı özellikleri bu uyarıyı etkili kıldı ve Cardif Zirvesi'nde (Haziran '98) Türkiye'ye karşı daha yumuşak bir üslup kullanılmaya başlandı.

AB bir yandan Türkiye'nin siyasal ve ekonomik durumunu gerekçe göstererek aday üyeliğini reddederken, öte yandan “mavi boncuk” vermeyi ihmal etmiyor. Ama bu tutum henüz Türkiye'nin aday üyeliğinin kabul edileceği anlamına gelmiyor.

Depremi hemen ardından Yunanistan'dan da yardım ekipleri geldi. Bir anda atılan köprüler yeniden kuruluverdi. Zirve tarihi yaklaştıkça dostluk mesajları daha bir güçlendi. Medya, 1963 Ankara (Gümrük Birliği) Anlaşması'ndan doğan, Türkiye'nin alması gereken mali yardıma Yunanistan'ın koyduğu vetoyu kaldırmasını yalvarma tonunda “rica” etmeye başladı.

Yunanistan bu “rica”lardan değil, ama dönemin gereği olarak mali yardım vetosunu kaldırdı. Dışişleri Bakanı Papandereu'nun “bundan böyle ‘günah keçisi’ olmak” istemediklerini söylemesi dikkat çekiciydi. Demek oluyor ki; şimdiye kadar Yunanistan'ın mali yardım vetosu da, Türkiye'nin aday üyeliğine karşı oluşu da, gerçekte AB'nin tutumuydu, ama bunlar Yunanistan üzerinden ifade ediliyordu. Bu yüzden de “günah keçisi” Yunanistan oluyordu. Ama Yunanistan artık “günah keçi”liğini bıraktığını ifade ediyor.

İsveç, Danimarka gibi ülkeler hala “günah keçiliği”ne devam etseler de, Yunanistan'daki bu ses değişimi esasında AB'nin bir ses değişimidir. Bunun nedeninin deprem olduğunu düşünmek, emperyalistlerin insancıl olduklarını düşünmek kadar saflık olur. Emperyalistler bir çıkarları yoksa, değil milyonlarca Euro/Dolar yardımı yapmak, parmaklarını bile kıpırdatmazlar. Yardım depremden kaynaklı değilse, neden? Bu sorunun yanıtını vermek

için, Türkiye'nin iştah kabartıcı özelliklerini sıralamak gerekiyor.

Ortadoğu'nun emperyalistler için ne denli önemli olduğu biliniyor. Türkiye bu denli önemli bu bölgeye açılan bir kapı niteliğindedir. Kürdistan ise bu açıdan daha önemli bir konuma sahiptir. Bu nedenle hem ABD hem de AB için Kürt sorunu özel bir önem kazanıyor. Bu iki emperyalist kutbun Kürt sorununa bakışı farklılıklar arzedeabiliyor. ABD asıl olarak Talabani, Barzani üzerinden planlar yaparken, AB daha çok PKK üzerine hesaplar yapıyordu. Kuşkusuz AB ülkeleri bu konuda Türkiye'yi “rencide” etmemeye dikkat ediyorlardı, ama öte yandan emperyalist çözüme '93'ten beri göz kırpan PKK'yi kendi kulvarına sokmanın yollarını arıyor ve belli oranlarda bunu başarıyorlardı. AB'nin zaman zaman Kuzey Kürdistan'da federasyona dek varan “çözüm”leri tartışmaya yeltendiği biliniyor. Türkiye'den istediği tavizleri kopardığı oranda bu tür tartışmalara son verip, PKK'yi terörist ilan ediyordu. Yani Kürt sorunu AB'nin Türkiye'ye karşı kullandığı bir kozdu. ABD'nin Talabani ve Barzani'yle yapmaya çalıştığını AB, PKK ile yapmayı arzuluyordu. Temel kaygı, Ortadoğu'ya açılan kapıyı elinde bulundurmaktır. Türkiye bu açıdan stratejik öneme sahip. İştah kabartıcı özelliklerin başında bu geliyor.

İkincisi; hammadde kaynakları bir yana, Türkiye'nin geniş bir pazar olması emperyalistlerin iştahını kabartıyor.

Türkiye'yi önemli kılan bir diğer etmen de, emperyalistler her istediğinde ölüme sürülecek “mehmetçik” bolluğu! TSK dünyanın sayılı ordularından biri. Kürdistan'da yıllardır yürüttüğü savaşa bir hayli deneyim kazandı. Böyle bir ordu, Avrupa'nın kendi askeri gücünü oluşturmaya çalıştığı bir dönemde hiç de yabana atılmayacak bir güçtür. Bu gücü ABD'ye rağmen yanlarına almak AB için önemli bir avantajdır. Ancak Türkiye karar mekanizmasında olmadığı bir gücün içinde yer almak istemediğini ısrarla vurguluyor. Bu istek ABD'nin isteğidir. ABD tümüyle kendi denetiminde olan bir ülkenin kendi karşısında yer almasını engellemeye çalışıyor.

Bu noktada AB'nin Türkiye'nin aday üyeliğini reddetmesinin birinci derecede önemli nedenine geliyoruz. AB ülkeleri çok iyi biliyorlar ki, Türkiye'nin ABD'yle kurduğu ilişkiler düzeyiyle üyeliğe alınması, kendi içine ABD'nin truva atının girmesi anlamına gelecektir. AB üyesi bir Türkiye, ABD'nin AB içindeki 5. kolu gibi faaliyet yürütecektir. ABD'nin, Türkiye'nin AB üyeliğine alınması için gösterdiği çabanın gerisinde bu vardır.

Tam da AB Zirvesi'nin yapıldığı günlerde ABD Dışişleri Bakanı Albright'ın Türkiye'ye gelmesi rastlantı değildir. Güya deprem “afetini” yerinde görmek için gelmiş Albright! Üç saatlik ziyareti içinde, Türkiye'ye tekstil kotalarının arttırılması, ABD garantili hazine tahvillerinin satışı, uluslararası kuruluşlardan yardım sağlanması ve Bakü-Ceyhan boru hattı konusunda destek sözleri vermiştir. Tabii ki bunun karşılığında Kıbrıs ve Kürt sorununda ABD “çözümü”nün uygulanmasını istiyor. PKK'nin geldiği

noktayı çok iyi tahlil eden ABD artık “çözüm” konusunda AB'ninkine yakın şeyler söylüyor. Düne kadar “ez” diyordu, bugün “çöz”me aşamasına geldiğini belirtiyor. Türkiye'nin Kuzey Irak'ta bir Kürt Federe Devleti'ni kabul etmesini istiyor. Yanı sıra Türkiye'nin AB aday üyeliğinin kabul edilmesi için destek veriyor. ABD ile bu yakın ilişki AB'yi fazlasıyla rahatsız ediyor.

AB'nin ihtiyatlı yaklaştığı bir diğer nokta da, Türkiye'de derinleşen yapısal kriz, enflasyon ve işsizlik, bu durumun AB için yaratacağı sorunlardır. Nasıl olsa AB ülkeleri Gümrük Birliği Anlaşması'yla Türkiye'den birçok şeyi elde etmektedirler. Bu nedenle aday üyeliğinin sonrasında üyeliğini kabul etmeyi pek akıllıca bulmamakta, “günah keçileri” üzerinden tutum ortaya koymaktadırlar.

Son gayri resmi zirvede AB'de bir ses değişimi olduğu açık. Ama, Türkiye'nin aday üyeliğinin kabulü durumunda bile üyeliğe kabul edilmesi uzun bir süreyi bulacaktır (20 yıla varan bir süreçten söz ediliyor). Kaldı ki, Yunanistan'ın vetosunu kaldırması dışında, bir önceki toplantıdan çok farklı bir şey de söylenmemiştir. Fakat buna rağmen zirvede sanki Türkiye'nin aday üyeliği kabul edilecekmiş gibi bir hava estirilmiştir. Bu havayı estiren faktörler nelerdir?

Gelinen aşamada AB'nin elinde eskisi gibi kullanabileceği bir Kürt sorunu kalmamıştır. Bu konuda pratikte gerçekleşen Kissinger formülüdür. PKK üzerinden kurulan hayallerin gerçekleşmesinin koşulları ortadan kalkmıştır. Bu durumda planlarını doğrudan Türkiye üzerinden yapmaktan başka yolu kalmıyor AB ülkelerinin.

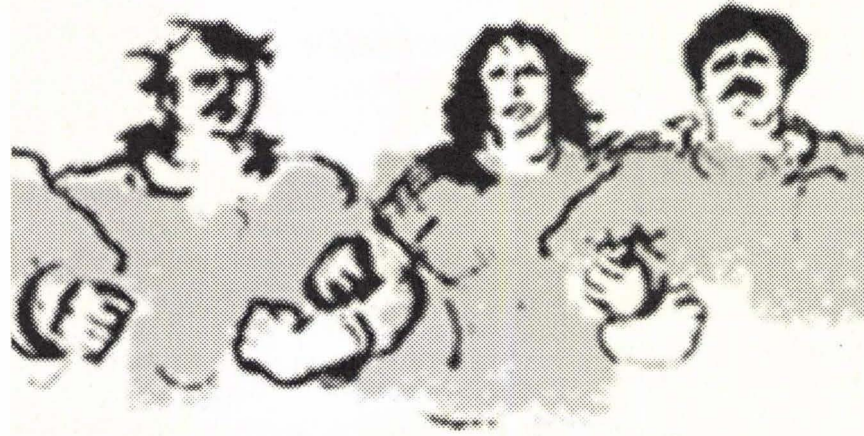
Yanı sıra; hükümetin uluslararası tahkim, mezarda emeklilik, özelleştirme konularındaki kararlı tavrı, krizin yükünün emekçilere fatura edilmesinin güvenceleri olarak görülüyor. Bu da emperyalistler açısından Türkiye'yi daha cazip hale getiriyor. Ses değişiminin nedenleri bunlardır. Deprem ise bu emperyalist planlara geçirilen “insancıl” maskenin vesilesi olmuştur.

Türkiye'nin AB üyeliğine alınmasının Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerine getireceği hiçbir yarar yoktur. AB üyeliği ne demokrasiyi, ne o çok sözü edilen “hukuk devleti”ni, ne de işçi ve emekçiler açısından refah bir yaşamı getirecektir. Kazançlı çıkan yine sermaye olacaktır. İşçi ve emekçinin payına düşen ise daha fazla sömürülmek...

AB aday üyeliğine alınmak için yapılanlara göz atalım: Sosyal saldırı paketinin yasalaşması, uluslararası tahkim, Kürt halkına teslimiyetin dayatılması, özelleştirme, esnek üretim vs... Bu politikaların tümü işçi ve emekçilerin yaşam koşullarını iyice katlanılmaz hale getirmekte ve sömürüyü daha da katmerleştirmektedir. Aday üyeliğine alınmak için bunlar yapılıyorsa AB üyesi olduktan sonra daha beterinin yapılacağını söylemek bile gereksiz.

Sermayenin birlik uğraşlarına karşı işçi ve emekçilerin kendi birliğini kurması gerekiyor. Emperyalistlerin AB'ne karşı işçi ve emekçilerin şiarı “sosyalist Avrupa” olmalıdır. Bu da proletarya enternasyonalizmiyle mümkündür.

Kartal Petrol-İş'teki gelişmeler üzerine

Kartal Petrol-İş yaklaşık 3 aydır hareketli bir süreç yaşıyor. Toplu sözleşmeler döneminde Malazlar'da ve Mutlu Akü'de greve giden sendika, Plastaş'ta son anda sözleşme imzalamış, hem Mutlu Akü hem de Plastaş'ta imzalanan sözleşmeler işçilerin belli bir kesiminin tepkisini toplamıştı. Ta o zamandan beri grevlere müdahale çabamızda işçiler ve sendikacılarla konuşmalarımızda sözleşmenin arkasından gelebilecek olan tensikat saldırılarına sürekli vurgu yapmıştık. Nitekim daha önce de olduğu gibi, sözleşmeler ardından ve dönem zamlarının öncesinde Petro-Kimya işçileri tensikat saldırılarıyla karşı karşıya kaldılar.

Sözleşme öncesi 2 günlük fiili direniş yaşayan ve geçmişte de açık grevlerine varan eylemlilikleri geliştiren Plastaş işçilerinin hemen ardından Arılı işçileri işten atıldı. Son olarak da 40 Benckiser işçisinin işine son verildi. Petrol-İş Sendikası, örgütlü olduğu bu işletmelerin hiçbirinde saldırıya karşı örgütlü bir tepki ortaya koyamadı. Hatta Benckiser'de işveren kendi yaptığı sözleşmeye bile uyma gereği duymadan, (ki ilgili sözleşmenin 12. maddesi, sebep göstermeden işçi atabilmesini garantiye almaktadır) son giren-ilk çıkan kuralını es geçerek hazırlamıştır çıkış listesini. Buna Tek Plastik ve CBS'de yaşananlar da eklenince, sendika yönetimine karşı ciddi bir tepki birikmiş oldu.

Kartal Petrol-İş Şubesi'nin Mayıs ayında yapılan kongresine 2 liste katılmıştı. Başkanlığı Nazmi Erdoğan alırken, yönetim karma bir biçimde oluşmuştu. O zaman komünistler ancak demokratik bir içeriğe sahip bir programla devrimci adayların desteklenebileceğini söyleyerek 2 listeyi de

desteklememişlerdi. Daha önceki yönetim döneminde de yaşananlar göz önüne alındığında, Petrol-İş şubesinin yaşadığı kan kaybının kişileri aşan bir yanı olduğu açıktır.

Benckiser işçileri yaptıkları basın açıklamasında olaya sessiz kalan hatta çanak tutan işyeri temsilcilerini ve sendika yöneticilerini hedef aldılar. Kuşkusuz ki yaşanan süreç incelendiğinde tepkilerinde haklıdılar. Ancak böyle bir sendikal anlayış içerisinde sorunların kaynağından çözülemeyeceği açıktır. Kaldı ki Benckiser sadece şu an gündemde olan örneklerden biridir. İşçilerin temsilcilere ve sendikaya olan tepkileri aynı koltuklardan birini kaldırıp bir benzerini oturtmakla sınırlamaması sorunun çözümünün en hayati noktasıdır.

Tek çözüm, taban örgütlülüklerine dayanan işyeri temsilciliklerinin oluşturulması, işyeri komitelerinin sendikalar tarafından tanınıp, sendikaları denetlemesinin sağlanması, işyeri temsilciliklerinin muhakkak seçimle iş başına gelmesi ve işçiler tarafından geri çağrılabilir olması vb. demokratik işleyişin sendikalarda oturtulmasıdır.

Petrol-İş Genel Kurulu'nun yaklaştığı şu günlerde sağa karşı ortak liste aldatmacasının bir parçası olma eğilimleri gösterenler son eylemlilik süreçleriyle iyice teşhir olup sendikal yapının bir eklentisi haline geleceklerdir.

Dün Kartal şube seçimlerinde eski yönetime olan haklı eleştirilerini bir takım delege hesaplarının etkisiyle bugünkü yönetime destek vermekle birleştirenler, ortaya çıkan sonuçların sorumluluğunu da üstlenmek zorundadırlar.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Kızıl Bayrak/Kartal

Benckiser'de tensikat ve sendikaya yönelik ithamlar

2 hafta önce işlerine son verilen Benckiser işçileri, işten atılmaları ve işten atılmaları sonucunda aldıkları tutumdan dolayı, işyeri temsilcilerini ve sendikayı protesto eden bir basın açıklaması yaptılar.

Petrol-İş'te örgütlü Benckiser fabrikasında 2 işçi ile taşeronu olarak çalışan aynı yerdeki Şirin Depoculuk'ta 38 işçi işten atılmışlardı. İşveren sözleşmenin 12. maddesinin A bendine dayanarak işçileri işten atmış, sendika ve işyeri temsilcileri eylemden yana tavır almamıştı. Atılanların listesinin işyeri temsilcileri tarafından ve sendika genel merkezinde oluşturulduğunu iddia eden bir grup işçi, işyeri temsilcilerinin görevden alınmasını istemiş ve sendika yöneticileriyle aralarında sert tartışmalar geçmişti.

14.09.1999 günü Kartal Petrol-İş önünde saat 12:00'de gerçekleşen basın açıklamasında, işçiler öncelikle 1996 yılında da Benckiser patronunun sendikalaşmaya tensikat saldırısıyla cevap verdiğini, ancak yapılan iş durdurma eyleminden sonra atılan arkadaşlarının geri alındığını hatırlatarak, bu sefer saldırıya karşı sessiz kalınmasında başta işyeri temsilcileri olmak üzere sorumluluğun Kartal Şube ve Genel Merkez yöneticilerinde olduğunu belirttiler. İşçiler yapılan toplantılarda temsilcilerin ve sendika yöneticilerinin işçileri eylemsizliğe şartlandıklarını iddia ettiler. Ayrıca sermayedardan önce işten atılmaları işçilere bildirip, isteyenlerin başvurup işten çıkabileceklerini belirterek ağır suç

işleyen temsilcilerin derhal görevden alınmalarını istediler.

Mevcut sistemde işçilerin iş garantisi olamayacağını farkında olduklarını anlatan ama sendikacıları da yapılan sözleşmeye uyulmasını takip etmeye çağıran işçiler, atılmaların işçilerin örgütlülüğünü hedef aldığını, bu tavrını sürdürdüğü taktirde sendikanın vebalinin çok büyük olacağını belirttiler.

En basit hak arama eylemlerine bile saldırmayı alışkanlık haline getiren sermayenin kolluk güçleri basın açıklamasından sonra, açıklamayı okuyan Metin adlı işçi ve açıklamaya katılan tek Sendika Şube Yöneticisi olan Bülent Polat'ı gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar yaklaşık 4 saat sonra savcılık tarafından serbest bırakıldılar.

Adana Ekmekçilik'te grev var

Adana Ekmekçilik'te çalışan 179 işçiyi kapsayan TİS görüşmeleri anlaşmazlıkla sonuçlandı. Mart ayından başlayan TİS, Nisan ayında işverenle ilk görüşmelerle başladı. 31.09.1999'da grev kararı uygulanmaya başlandı.

İşverene sosyal hakları da içeren maddelerin içinde bulunduğu bir taslak sunuldu. Net 200 milyon maaş istediklerini belirten işçiler, işveren vekilinin görüşmelere katıldığında %150 anlaşmaya vardıklarını, bunu sendikada, işveren vekili de onaylamasına rağmen, Belediye Başkanı Aytuğ Durak'ın "Bu ücrete nasıl imza atarsınız?" demesiyle geri çekmişlerdir. Ara bulucunun da aynı ücretle anlaşmasına rağmen Başkan bu ücreti veremeyeceğini eski asgari ücret üzerinden, %85'ten fazla veremeyeceğini söylemesi üzerine anlaşmazlıkla grev kararı alındı.

İşverenin, grevi kırmak için her türlü yola başvurduğunu, memurlara ekmek yaptırdığını, işçilere 350 milyon maaş verdiğini söylerken, gazetelere "ucuz ekmeğe darbe" manşetleri attırarak işçilerle halkı karşı karşıya getirmeye çalıştığını belirten işçiler, sonuna kadar mücadele etmekte kararlı olduklarını, bunun altındaki ücretin kölelik olduğunu, yaşamın her geçen gün daha ağırlaştığını ifade ettiler. "İstedğimiz ücreti alana kadar birlikte mücadele edeceğiz başka yolu yok, direneceğiz kazanacağız" dediler.

Kızıl Bayrak /Adana

12 Eylül'ün 19. yılında...

Türkiye işçi sınıfı hareketine vurulan en büyük ve kapsamlı darbenin üzerinden 19 yıl geçti. Bu 19 yılda işçi hareketi, 12 Eylül darbesiyle yitirdiği hakları geri almak şöyle dursun, hak kaybı sistemli biçimde sürdü. Hatta denilebilir ki, darbeye gasp edilen haklar son iki yılda gasp edilenlerin yanın da hiç kalır. Ya da daha doğrusu, darbe ilk elde, bilahare ve adım adım uygulanacak olan sosyal yıkım saldırılarına karşı sınıfı silahsızlandırmakla yetindi.

Gerçekten de işçi sınıfı bu 19 yıl boyunca, yer yer kesintiye uğramakla birlikte, hak kayıplarına karşı sürekli bir mücadele yürüttüğü halde kazanılmış haklarını korumayı başaramadı. Mücadele bir yerlerde, bir biçimde kınılıp geriye düştü. Kırılma noktalarında hep sendikal ihanetin bulunması ise, 12 Eylül'ün ne kadar isabetli bir noktadan vurduğunu göstermeye yetiyordu.

12 Eylül ve sınıf hareketine ilişkin madalyonun bir yüzünde, özetle, sınıf hareketinin kayıplarını ve önüne çekilen setleri gösteren bu tablo bulunuyor.

Diğer yüzüne gelince...

Gerek darbenin kendisi, gerekse aradan geçen 19 yıllık mücadelenin sınıfa kazandırdığı bir mevzi var ki, hareketin geleceği açısından tüm kayıpları telafi etmenin ve dünyayı kazanmanın kilit noktasını oluşturuyor. Darbeye sendikal mevziden örgütsüzleştirilen işçi sınıfı, partiyle siyasal mevziden

örgütlenmeyi öğrenmiş-gerçekleştirmiş bulunuyor. Mücadelenin tepe noktasını ve sınıfın henüz çok dar bir azınlığını ifade eden parti mevzisine ek olarak, sınıfın daha geniş kitlelerini kapsamak üzere bir bilinç yükselmesinin altını çizmek gerekiyor. Bu 19 yılın sosyal-siyasal gelişmeleri (Susurluk gibi patlamalar başta olmak üzere) ve sınıf mücadelesinin kendi birikimlerinin yükselttiği bu sınıf bilinci, halihazırda, partinin en güçlü ve güvenli zeminini oluşturuyor.

12 Eylül, kontrgerillanın tüm yalan ve iftira kampanyalarına rağmen, aldığı ilk tedbirlerle bile (DISK'e saldırı ve grev yasakları) ordu-sermaye ilişkisini kitlelere açıkça göstermiş oldu. Sonraki tüm uygulamalar ise işçi sınıfı ve emekçilere;

* Parlamentonun, partilerin, hükümetlerin ne kadar etkisiz-geçici

ve göstermelik kurumlar olduğunu,

* Ülkeyi asıl yönetenin, MGK üzerinden ABD olduğunu,

* Bu uluslararası yönetimin, uluslararası sermayenin çıkarlarıyla nasıl uyum içinde olduğunu,

* Sermayenin, çürüten düzenini sürdürebilmek için hiçbir suçtan kaçınmayacağını (Susurluk ve Kürt halkına karşı yürütülen sömürgeci savaş)

* Sermayenin "güçlü" devletin, sadece vurucu-yıkıcı güçten ibaret olduğunu (sosyal yıkım saldırıları ve deprem yıkımı),

* Tek kurtuluş yolunun birlik ve mücadeleden geçtiğini döne döne kanıtlamış oldu.

İşçi sınıfı ve emekçi kitleler açısından "12 Eylül öncesine dönmek" çoktan bir umut olmaktan çıkmış bulunuyor. Artık sorun, 12 Eylül'ü ve sermayenin kontr örgütlenme ve tedbirlerini aşarak-parçalayarak emeğin iktidarını gerçekleştirmekte düğümleniyor. Bu kontrgerilla rejiminin, işçi sınıfı ve emekçi halklara karşı işlediği bunca suçtan ve suçlarının bu kadar teşhirinden sonra, kendini tahkim/kitleleri oyalama imkanları iyice azalmıştır. Son seçim tahkimatının da gösterdiği gibi, her çabası kısa sürede boşa çıkmaktadır.

İşçi sınıfının devrimci partisi, tüm bu zorluk ve olanakları değerlendirerek sınıfı iktidar mücadelesine örgütlemektedir. 12 Eylül'ün enkazları üzerinden yükselcek olan, sosyalizmin kızıl yıldızıdır.

12 Eylül'ün içimizdeki Truva atlarından biri,

Tüm vatan-millet edebiyatına ve terör üzerine kurulu demagojisine rağmen, darbecilerin ilk icraatları, asıl hedeflerini de ortaya koyuyordu. DISK kapatılmış, yöneticileri ve çok sayıda işyeri temsilcisi öncü işçi tutuklanmış, grevler yasaklanmıştı. Sınıfa saldırının DISK'te odaklanan kısmı, örgütlü işçi hareketini tasfiyeyi amaçlarken, Türk-İş şahsında ise içerden denetim mekanizması tahkim edilecekti.

Türk-İş'in kontr-gerilla (ve dolayısıyla 12 Eylül) ile ilişkisinin somutlandığı olay, Genel Sekreter Sadık Şide'yi cuntaya bakan olarak vermesidir. Sendikacı çalışma bakanı kullanmak, bilindiği gibi, sonraki yıllarda gelenekselleşecekti.

Türk-İş Yönetim Kurulu, 24 Aralık'ta yaptığı bir açıklama ile Şide'nin bakanlığını destekledi. Atatürk büstleri yaptırdı, silahlı kuvvetler vakıflarına yüklü yardımlarda bulundu, bayrak dağıttı, Atatürk kitapları hazırlattı vb. Fiili sözcüsü Kaya Özdemir'in ağzından: "Hepimiz Türk Silahlı Kuvvetleri'ne yardımla mükellefiz" açıklamasını bile yaptı. Türk-İş'in, darbe savunuculuğunu uluslararası platformlara da taşıması üzerinc, en büyük uluslararası sendikal birlik olan, anti-komünist İCFTU (International Confederation of Free Trade-Unions'un) üyeliği askıya alındı. Türk-Metal ve Dok Gemi-İş ise Uluslararası Metal İşçileri Federasyonu'ndan ihraç edildiler. Bu

Türk-İş

baskılar sonucu Sadık Şide, Ağustos 1981 itibarıyla Genel Sekreterlik görevinden izinli sayıldı. Ancak, Mayıs '82'deki genel kurulda yeniden seçilerek sendikanın darbeye işbirliği bir kez daha tescillendi.

Türk-İş'in, sermaye ve kontr-gerilla ile bu aleni ilişkisi konfederasyon içinde de tepkilere neden oluyordu. Bu nedenle, bu işbirliğine muhalefet eden Yol-İş ve Petrol-İş de DISK'le benzer bir muameleye tabi tutulacak, pek çok şubeleri kapatılmak, yöneticileri yargılanmak suretiyle bastırılmaya çalışılacaktı.

Aslında Türk-İş yöneticilerinin burjuva partilerle, hükümetlerle, hatta madden destek aldığı CIA ile somutlanan ilişkileri üzerinden sermaye sınıfı ve düzenine bağlılığı 12 Eylül cuntasıyla kurduğu ilişkilerde ortaya çıkmadı. Türk-İş'ten ayrılan sendikalar tarafından kurulan DISK'in bildirgelerinde Türk-İş'in "CIA fonlarıyla beslenmesi"ne dikkat çekiliyordu. '76'da, Ecevit hükümetiyle yaptığı sosyal uzlaşma anlaşması, 15-16 Haziran olayları karşısında sınıf hareketini karalayan-sermaye devleti ve sistemini savunan açıklamaları, DGM direnişleri öncesinde, DISK'in tasfiyesi için Demirel hükümetiyle yaptığı "gizli" DGM anlaşması ve genel-geleneksel uzlaşmacı çizgisiyle sınıfa ihanetini çoktan tescillenmiş bulunuyordu.

Sansasyonel cinayetler, seçilmiş hedeflere saldırıları:

Kitleleri 12 Eylül gibi büyük bir operasyona hazırlamanın bir aracı da, kör bir terörle yıldırarak korku rejimini hakim kılmaktı. Bu amaçla, '77 1 Mayıs'ından başlayarak 12 Eylül '80 tarihine kadar toplu katliamlardan suikastlara kadar bir dizi cinayet işlendi, seçilmiş hedeflerin yanı sıra, "hedefsiz" gibi görünen ve kontr-gerilla literatüründe adına kör terör denen operasyonlar gerçekleştirildi. Ülkenin iki büyük dinamiği olan işçi hareketi ile devrimci gençlik hareketi iki önemli seçilmiş saldırı odağı haline getirilmişti. Gençlik hemen hemen faşist saldırılara karşı savunma pozisyonuna hapsedildi.

Daha Haziran '77'de Atatürk Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Orhan Yavuz'un öldürülmesiyle başlayan "ünlü avı" '78 ve '79 boyunca da artarak sürdürüldü. Aşağıdaki liste incelendiğinde suikast hedefine konulanların "ünlü" olmak dışında pek bir ortak yanları olmadığı görülecektir. Örneğin; Doğan Öz MHP-Ülkü Ocakları soruşturmasını yürütmekle tanınırken, Abdi İpekçi uzlaştırmacı çizgisiyle öne çıkan bir yazardır. Daha da önemlisi, Malatya Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu (Hamido) gibi, anti-komünist, Alevi karşıtı kimliğiyle ünlü ve bölgedeki Sünni sağ kesimin önemli isimlerinden birinin de bu suikast zincirine dahil edilmesiydi. Hamido'nun, adına postalanmış bombalı paketin patlaması sonucu gelini ve torunuyla birlikte parçalanarak ölümü ardından, Malatya olayları çıkıyordu. CHP, Töb-Der, Tüm-Der lokalleri yakıldı, Alevilere ait dükkanlar basılıp yağmalandı. Saldırıların Alevi mahallelerine yönelmesi üzerine sokak çatışmaları başladı. Çok geçmeden, Malatya provokasyonu için ateşleyici olarak kullanılan Hamido suikastının de kontr-gerilla operasyonlarından biri olduğu ortaya çıkacaktı. Ecevit'in iddiasına göre bomba, Ülkü Ocakları Derneği eski başkanı Muharrem Şemsek tarafından gönderilmişti. Şemsek iddiaları reddetti. Ancak MHP'li Ali Yurtaslan'ın '80'deki itiraflarına göre, bu bomba Şemsek'in gözetiminde Fen Fakültesi Atom Araştırma Merkezi'nde imal edilmişti.

*24 Mart; Ankara Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Doğan Öz.

*7 Nisan; İstanbul'da Doç. Server Tanilli (ömür boyu tekerlekli sandalyeye bağlı kalmak üzere sağ kurtuldu),

*11 Temmuz; Doç. Bedrettin Cömert Ankara'da,

*24 Ağustos '78; Atatürk Öğrenci Yurdu Müdürü Devrim Çelenk silahlı saldırıda öldü.

*28 Eylül; Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul,

*20 Ekim; İTÜ Elektrik Fakültesi Dekanı Prof. Berdi Karafakioğlu,

*26 Kasım; Karadeniz Teknik Üniversitesi

öğretim üyesi Dr. Necdet Bulut Trabzon'da,

* 22 Kasım; Politika Gazetesi Yazışları Müdürü İstanbul'da,

* Yine Kasım'da Milliyet Gazetesi'nin ünlü çizeri Bedri Koraman (yaralı olarak kurtuldu)

* 18 Aralık; TMMOB Adana Bölge Şube Başkanı ve Köy-Koop Adako Birlik İşletmesi Genel Müdürü Akın Özdemir,

* 1 Şubat '79; Milliyet Başyazarı Abdi İpekçi,

* 20 Kasım; İst. Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Öğretim Üyesi Ümit Yaşar Doğanay,

* 7 Aralık; Sosyolog Prof. Cavit Orhan Tütengil,

* 22 Temmuz 1980; DISK Genel Başkanı Kemal Türkler (23 Temmuz'daki katliamı protesto mitingine yüz binlerce (kimi kaynaklara göre 1 milyon) işçi-emekçi katıldı. Yine 1 milyon civarında bir katılımı gerçekleştirilen 25 Temmuz'daki cenaze töreni ise, darbe öncesinin son görkemli işçi eylemi olarak tarihe geçecekti.)

* Temmuz 1980; TRT yapımcısı Ümit Kaftancıoğlu, kontr-gerillanın 12 Eylülü hazırlama operasyonları çerçevesinde katledilen ünlülerden bir kısmı idi.

12 Eylül'e hazırlığın faturası:

Kontr-gerillanın 12 Eylül darbesini adım adım hazırladığı 77-80 arasındaki operasyonlarla resmi kolluk güçlerinin saldırılarında ölenlerin (sadece kayıtlara geçenlerden derleyebildiklerimiz) sayısı şöyle:

1977-157 ölü, 1667 yaralı ve sakat. (36'sı 1 Mayıs katliamında)

1978- İlk üç ayda 187 kişi, Eylül'de 120, Ekim'de 106, Kasım'da 106, Aralık'ta ve sadece Maraş katliamında 400'ü aşkın kişi katledildi.

1979- Şubat/Mayıs döneminde 127'si faşist saldırılarda kalanı güvenlik güçleri tarafından olmak üzere 325 kişi öldürüldü. Haziran-Eylül döneminin faturası ise 504 ölü oldu. '79'un son aylarında katledilen 195 kişinin büyük bölümünü yine kahve tarama- bombalama gibi eylemlerle gerçekleştirilen toplu katliamlarda öldürülenler oluşturuyordu.

1980- Çorum'daki Mayıs/Temmuz olaylarında 50 ölü, 100'ü aşkın yaralı. Sadece güvenlik güçlerinin saldırıları sonucu, Ocak'ta 13, Şubat'ta 18, Mart'ta 17, Nisan'da 38, Mayıs'ta 24, Haziran'da 34 kişi öldürüldü. Haziran'da cinayetlerin günlük ortalaması 10'u, aylık ortalaması ise 300'ü aşmıştı. Temmuz'da 388, 1 Ağustos-12 Eylül arasında 571 kişi öldürüldü.

Toplu katliam ve provokasyonlar, karşı direnişler...

İşçi sınıfı hareketini hedef alan 1 Mayıs '77 katliamını, takibeden üç yıl boyunca, öğrenci gençlik hareketine ve Alevi kitlelere yönelik bir dizi benzer katliam izleyecekti. Tıpkı kişilere yönelik suikastler gibi, kitle kırımları da seçili hedeflere olduğu kadar "kör terör" tabir edilen hedefsiz saldırılar olacaktı. '78 Nisanı'nda, Hamido cinayetiyle kıvılcımı yakılan Malatya provokasyonunu, Eylül başındaki Sivas provokasyonu izledi. Bu kez kıvılcım "cami bombalandı" haberiyle. Kontr-gerilla ajanlarının ve faşist militanların provokasyonlarıyla

korkutulup kışkırtılan halk, hedef gösterilen mevzilere saldırtılıyor, sendika ve dernek (hatta parti) lokalleri ile ev ve işyerleri yakılıp-yıkılıyor, yağmalanıyordu. Sivas'tan sonra Elazığ, sonra tekrar Malatya'ya sıçradı. '78'in sadece Nisan-Ağustos dönemindeki saldırılarda ölenlerin sayısı 153'e ulaşmıştı.

Ağustos ayında olaylar Ankara'ya kaydırıldı. Gecekondu semtlerine yönelik bir dizi saldırı düzenlendi.

* 8 Ağustos; Mamak-Tepecik belediye otobüsüne ateş açıldı. 3 Ölü 16 yaralı.

* 10 Ağustos; Balgat'ta 4 ayrı kahve tarandı, 5 ölü, 14 yaralı. Saldırganlardan Mustafa Pehlivanoglu ve İsa Armağan Ekim'de silahlarıyla birlikte yakalandı)

* Eylül; Ulubey Mahallesi'ndeki bir kahveye açılan ateşle iki kişi öldürüldü.

* Eylül; Şentepe'de üç devrimci sokak ortasında polislerce taranarak öldürüldü.

* 25 Ağustos; Galata Köprüsü ve Adliye Sarayı'nda saatli bomba patladı.

* 3 Eylül; Pendik'te demir yolunda saatli bomba patladı.

* 8 Ekim; Bahçelievler katliamı: 7 TLP'li öğrenci katledildi. (MHP militanları Haluk Kırıcı ve Ercüment Gedikli yakalandıktan sonra cinayeti kabul edip adi suç hükümlerine göre cezalandırılırken, olayla bağlantılı görülen A. Çatlı ve Mustafa Mit beraat etti)

* 24 Aralık '78; Maraş katliamı: Resmi verilere göre 111, gerçekte ise 400'ü aşkın insanın hunharca katledildiği bu kontr-gerilla operasyonunu devlet, Alevi-Sünni çatışması olarak göstermeye çalıştı.

* Şubat '79; İstanbul, Ordu ve Adana'da kahveler tarandı.

* 21 Şubat; CHP Genel Merkezi'ne bomba atıldı.

* 16 Mayıs; Piyangotepe katliamı: Ankara-Etilik'in gecekondu semti olan Piyangotepe'deki Çelik Kahvehanesi'ne giren 3 kişi, "soygun var" diyerek kitleyi yere yatırıp otomatik silahlarla taradı. 7 kişi öldü.

* 27 Ekim; İstanbul-Bayrampaşa'daki Devrim Mahallesi'ndeki bir kahvehane basıldı, 6 kişi öldürüldü.

* 28 Kasım; Kayseri'de kahvehane tarandı 5 kişi öldürüldü.

* 16 Aralık; İstanbul-Beşiktaş'ta Barbaros Kiraathanesi bombalandı, 5 kişi öldü.

* Temmuz 1980; Çorum'da provokasyon ve kitlesel katliam girişimi. Anti-faşist direnişle püskürtülmesine rağmen, 50 civarında ölü ve yaralıyla sonuçlandı. 50 kadar göçle sonuçlandı.

* Ocak 1980; Tarih saldırısı ve direnişi. Sivil ve resmi güçlerin bir dizi provokasyonu ardından 22 Ocak'ta arama bahanesiyle fabrikaya gelen yüzlerce polis ve jandarmanın panzerlerle kapı ve duvarları yıkması üzerine işçiler direnişe geçti. İşçilerin direnişine, Çimentepe ve Gültepe gecekondu halkı ile Ege Üniversitesi'nin devrimci öğrencileri de destek verdi. Direniş, DISK'in (özellikle Tekstil-İş başkanı Rıdvan Budak'ın) olağanüstü çaba ve oyunları ile, ancak 31 Ocak'ta bitirilebildi.

12 Eylül'ün faturası

Bu fatura darbenin ilk icraatlarının dökümü olup, örneğin Kürt halkına karşı yürütülen sömürgeci savaş suçlarını kapsamamaktadır.

* 650 bin kişi gözaltına alındı.

* 1 milyon 683 kişi fişlendi.

* Açılan 210 bin davada 230 bin kişi yargılandı.

* Sıkıyönetim mahkemelerinde yargılananlardan 71 bini 141-142-163. maddelerden yargılandılar.

* 7 bin kişi için idam cezası istendi.

* 517 kişiye idam cezası verildi.

* Haklarında idam cezası verilenlerden 49'u asıldı.

* İdamı istenen 259 kişinin dosyası meclise gönderildi.

* 71 bin kişi TKC'nin 141, 142 ve 163'üncü maddelerinden yargılandı.

* 98 bin 404 kişi "örgüt üyesi" olmak suçundan yargılandı.

* 388 bin kişiye pasaport verilmedi.

* 30 bin kişi "sakıncalı" olduğu için işten atıldı.

* 14 bin kişi vatandaşlıktan çıkarıldı.

* 30 bin kişi siyasi mülteci olarak yurtdışında yaşamaya başladı.

* 171 kişinin işkenceden öldüğü belgelerle kanıtlandı.

* 14 kişi cezaevindeki uygulamaları protesto etmek için cezaevinde yaptığı açlık grevi sırasında öldü.

* 937 film "sakıncalı" bulunduğu için yasaklandı.

* 23 bin 667 derneğin faaliyeti durduruldu.

* 3 bin 854 öğretmen, 120 üniversitede görevli öğretim üyesi ve 47 hakimın işine son verildi.

* 7 bin 233 devlet görevlisi bölgelerinin dışına sürüldü.

12 Eylül ve basın

* Cezalandırılması istenen gazeteci sayısı: 400

* Gazetecilere istenen hapis cezalarının toplamı: 4 bin yıl

* Gazetecilere verilen hapis cezalarının toplamı: 3 bin 315 yıl 6 ay

* Cezaevine giren gazeteci sayısı: 211

* Haklarında tazminat istenen gazeteci sayısı: 211

* Gazetecilerden istenen tazminat miktarı: 12 milyar 848 milyon lira

* Saldırıya uğrayan gazeteci sayısı: 300

* Silahla öldürülen gazeteci sayısı: 3

* Yasaklar yüzünden gazetelerin çıkmadıkları gün sayısı: 300

* 13 büyük gazete için açılan dava sayısı: 303

* Sakıncalı olduğu için imha edilen gazete ve dergi: 39 ton

* Yok edilmek üzere depolarda bekletilen yayın miktarı: 40 ton

* Yasaklanan yayın sayısı: 927

* Yasaklanan film sayısı: 189

Gözaltında ya da cezaevinde ölenler

* Toplam ölü sayısı: 299

* Kuşku ölüm: 144

* Açlık grevinde ölenler: 14

* "Kaçarken" vurulanlar: 16

* "Çatışmada" öldürülenler: 95

* "Doğal ölüm raporu" verilenler: 73

* "İntihar ettiği" bildirilenler: 43

* İşkence sonucu öldürülenler: 171 (IHD raporlarına göre)

Ankara'da tutsak yakınları eylemi

15 Eylül Çarşamba akşamı İHD'de yapılan ve tutsak ailelerinin yanı sıra TIYAD, ÇHD, Yargı-Sen ve SES'ten katılımlarla gerçekleştirilen toplantıda, 16 Eylül Perşembe günü saat 12:30'da Cuma gününden itibaren ise her akşam Yüksel Caddesi'nde 18:30'da basın açıklaması yapma kararı alındı.

Ayrıca aynı akşam, devrimci tutsakların cezaevi idaresi tarafından tehdit edildiği ve saldırı hazırlıkları yapıldığı öğrenildi.

16 Eylül Perşembe günü tutsak aileleri, İHD ve ÇHD'den katılımcılar 12:30'da Yüksel Caddesi'nde basın açıklaması yaptılar. Açıklamanın ardından alkışlarla Kızılay Postanesi'ne doğru, Adalet Bakanlığı ve İnsan Haklarından Sorumlu Devlet Bakanı'na faks çekilmek üzere yürüyüşe geçildi. Faks çekildikten sonra yeniden alkışlarla İHD'ye yüründü ve "Zindanlar yıkılsın tutsaklara özgürlük!", "Anaların öfkesi katilleri boğacak!", "Susma sustukça sıra sana gelecek!" sloganları atıldı. Saat 13:30 civarında 4 tutsak yakını meclise dilekçe vermek üzere İHD'den ayrıldı.

Açıklamanın ardından yeniden cezaevinin önüne giden tutsak yakınları bekleyişlerini sürdürdüler. Saat 16:00 civarında cezaevine giren avukatlar temsilcilerle görüşerek bilgi aldılar. Avukatlar, temsilcilerin "idarenin, devrimci tutsakların tüm kazanımlarını hiçe sayarak hareket ettiğini, olayın koğuş talebinin çok ötesine geçtiğini" söylediklerini iletiler. Avukatlar ayrıca, 15 Eylül Çarşamba gecesi idarenin saldırı hazırlığı yaptığını, ancak devrimci tutsakların sert ve kararlı tutumu nedeniyle bundan vazgeçildiğini iletiler.

Cezaevinin önünde bekleyen ve basın açıklamalarına katılan tutsak yakınlarının sayısı 20-25 civarındaydı. Ailelerin bir kısmının şehir dışında bulunmaları, şehirde olan ailelerin ise yeterince organize olamaması katılımın düşük olmasına neden olmuştur.

Daha önceki deneyimlerde yaşananlar yine tekrarlanıyor. Cezaevlerindeki baskılara karşı devrimci tutsakların onurlu direnişine sahip çıkan ve destek verenler tutsak aileleriyle sınırlı kalıyor. Demokratik kitle örgütleri ve sendikalaran gerekli destek gelmemektedir. Yapılan basın açıklamaları vb. eylemliliklere katılım az olmaktadır. Görüş yasağı, yiyecek ve içeceklerin içeriye alınmaması devrimci tutsakları açlıkla karşı karşıya bırakmıştır. Her an devletin saldırılarıyla karşı karşıya bulunan tutsaklara gerekli kamuoyu desteği sağlanmalıdır. DKÖ, sendikalar ve bütün kamuoyu cezaevlerinde olanlara sessiz kalmamalıdır.

Kızıl Bayrak/Ankara

Tutsak ailelerinden açıklama:

Çocuklarımızı yalnız bırakmayacağız!

Basına ve kamuoyuna

1996 Süresiz Açlık Grevi ve Ölüm Oruçlarıyla kazanılan haklarımız, devlet tarafından elimizden alınmaya çalışılıyor. Çocuklarımızın, eşlerimizin en insani talepleri baskıyla karşılanıyor. Nice bedeller ödenilerek kazanılan haklar, söz verildiği halde yerine getirilmiyor. Çocuklarımız sağlıklı koşullarda yaşamaya bırakılıyor. Çocuklarımızın, eşlerimizin, kısaca tüm yakınlarımızın en insani hakkı olan koğuş talebi, devlet tarafından ciddiye alınmıyor. Alabildiğine sağlık sorunlarının olduğu, ayrıca koğuşlarda yığılmanın olmasından kaynaklı olarak tutuklu ve hükümlüler üçerli yatmak zorunda kalıyorlar. Bundan dolayı çocuklarımız zorunlu olarak bu sıkışıklıktan kurtulmak için 7. koğuşu işgal etmek zorunda kalmışlardır. Haklı koğuş taleplerinden dolayı, çocuklarımız ve biz yakınları, yetkililer tarafından cezalandırılıyor. Bu anlamda 2 Eylül

tarihinden beri yakınlarımızla görüştürülmüyor. Ailelerin getirdiği yiyecekler alınmayarak çocuklarımız açlığa terk ediliyor. İçerde birçok bulaşıcı hastalığın olduğu yetkililerce de bilinmektedir. Bunun için hiçbir önlem alınmadığı gibi, diyetle beslenmek zorunda olan yakınlarımıza getirilen yiyecekler ve hiçbir sağlık malzemesi de içeriye alınmamaktadır. Aileler, yakınlarının durumundan endişe ettikleri için cezaevi önünde beklemeleri bile çevik kuvvet tarafından engellenmektedir.

Yakınlarımızın bir an önce koğuş sorununun çözülmesi ve aileleri ile görüştürülmesi için tüm yetkili kurum ve kuruluşları görevlerini yapmaya, tüm kamuoyunu da duyarlı olmaya çağırıyoruz.

13.09.1999

İnsan Hakları Savunucuları
Tutuklu Aileleri

Bergama Cezaevi'ndeki devrimci tutsaklardan açıklama:

Saldırılara karşı sessiz kalmayacağız!

Devlet uzunca bir süredir gerçekleştirmeye çalıştığı hücre tipi hapisane politikasını yaşama geçirebilmek için devrimci tutsaklara yönelik saldırı ve yeni saldırı planları hazırlıyor. Bir yandan hali hazırdaki hapisanelere hücre inşaatlarını sürdürürken diğer yandan da F Tipi adı altında onlarca yeni hücre tipi hapisane inşaa ediyor.

Devrimci tutsaklar on yıllardır farklı isim ve biçimler adı altında gündeme gelen saldırı politikalarına karşı görkemli eylemler, direnişler örgütlemişlerdir. Devletin teslim alma politikalarını kararlı ve inatçı direnişlerle bedeller ödeyip şehitler pahasına geri püskürtmüşlerdir. Yalnızca son iki ay içerisinde yapılan direnişler bile buna örnektir. Malta işgalleri, sayım vermeme, barikat kurma ve rehin alma gibi biçimlerde süren bu eylemler her defasında zaferle sonuçlanmıştır.

Bulduğumuz Bergama Hapishanesi'nde de uzunca bir zamandır keyfi uygulamalarda bulunmaya çalışan devlet son süreçte savunma haklarımızın gaspına yönelik yeni dayatmalara girişmiştir. Daha önceleri DGM içerisinde nezarethaneden mahkeme salonuna iniş çıkışta normal bir güvenlik alan asker artık zorla kelepçe takmaya çalışmakta, aksi takdirde mahkemeye çıkartmamaktadır. Jandarmanın güvenlik bahanesi yalandır. Mahkeme esnasında DGM'de askerden polise, çevik kuvvete kadar her türlü güvenlik önlemi alınmış durumdadır. Buna rağmen yapılan bu dayatma keyfidir, tutsakların savunma hakkının gaspını amaçlamaktadır ve yeni dayatmaların önünü açmaya yöneliktir.

Nitekim dış güvenliğin devrimci tutsaklara son yönelimi 8 Eylül günü tahliye olan bir arkadaşımızın askerlik yoklamasını gerekçe göstererek gözaltına alınması ve psikolojik işkeneye tabi tutulması

olmuştur. Bu gözaltı sırasında görevli yüzbaşı devrimci tutsakları ve temsilcileri hedef göstererek tehdit etmiş ve katliam girişimlerinde bulunmak istediğini açıkça ifade etmiştir.

Tüm kamuoyunu duyarlı olmaya çağırıyoruz. Biz devrimci tutsaklar bu keyfi dayatmalara karşı sessiz kalmayacağız. Kendine insanım diyen hiç kimse de bu saldırılara sessiz kalamaz. Dün olduğu gibi bugün de devletin her türlü saldırısına gereken cevabı vereceğiz.

DHKP-C, TKP(ML), TKP/ML, MLKP, TDP,
TİKB, TKİP Dava tutsakları

Kürt halkının barış muhatabı Türkiye işçi sınıfı ve emekçileridir

A. Selim

Evet Kürt halkı barışa susamıştır. Ama onun susadığı barış ancak sosyalizmde gerçekleşebilecek bir barıştır. Kapitalizm koşullarında böylesi bir teslimiyetle gelen bir "barış" şöyle dursun, bir federasyon bile Kürt halkına kalıcı bir barış getirmez. Nasıl ki bir ulusal bayrağa ve sınırlara sahip olduğu halde Türk işçi-emekçileri barış yüzü görememişlerse ve kapitalizm koşullarında bundan sonra da göremeyeceklerse, Kürt halkı da Türk burjuvazisinin egemenliğinin sürdüğü koşullarında barış yüzü göremeyecektir. Çünkü bugün PKK'nin aradığı muhatap, mezarda emekliliği, emperyalizme tam bağımlılık demek olan tahkimi işçi sınıfı ve emekçilere dayatan ve Kürt halkına karşı yıllardır kirli bir savaş yürüten sömürgeci sermaye devletidir. Muhatabın bir kontra rejim olduğu ve emperyalistlerin gölgesinde aranan bir "büyük barış"ın ne menem bir şey olduğunu hiç de anlatmak gerekmiyor.

A. Öcalan yakalandığı ilk gün "hizmete hazır" olduğunu söylemişti. Yargılandığı süre boyunca da bu sözünün takipçisi oldu. A. Öcalan bundan böyle barış için yaşamak istiyordu.

'93 ateşkesinden beri PKK'nin politik hattını belirleyen barış sorununda, dün "nasıl bir barış?" sorusunu sorabiliyorlardı kendilerine. O zamanlar yanıt olarak "onurlu bir barış" diyebilmelerinin imkanları da vardı, buna uygun duruşları da. Ne var ki geline aşamada bu sorudan kaçınmak durumundalar. Çünkü her geçen gün gerileyen duruşları, nihayetinde "adı barış olsun da, nasıl olursa olsun"a kadar evrildi. Geline aşamada nasıl bir "barış"ın savunulur hale geldiğine girmeden önce, dünden bugüne, bugünkü noktaya nasıl gelindiğini kısaca ele almakta yarar var.

Kürt ulusal hareketinin adım adım "siyasal çözüm" eksenine düşüşü

Komünistler henüz erken sayılacak bir tarihte, EKİM 1. Genel Konferansı'nın yapıldığı '91 Şubat'ında, "Kürt ulusal hareketinin kaderi, radikal devrimci bir çizgide seyredip edememesi, büyük ölçüde Türkiye cephesinde, büyük kentlerde, işçi cephesinde işlerin nasıl gideceğine bağlı..." olduğunu söylediler. İşçi cephesinde yükselen bir hareketlilik Kürt ulusal hareketini sınıf hareketine bağlayacaktı. İşçi hareketi güçlenemediği, Kürt ulusal hareketine gerekli desteği sunamadığı

durumda ise, "Kürt hareketi ihtiyaç duyduğu kuvvetleri kendi burjuvazisinin belli kesimleri içerisinde devşirme yoluna gider. Sosyal bileşimi bozulur. Bugün alt sınıflara dayanıyor; giderek üst sınıflara dayanmaya başlar. Sorun yalnızca bununla da kalmaz, bir ideolojik bozulmaya da uğrar." (Kürt Ulusal Sorunu-1, s.84)

Hemen bir yıl sonra (Nisan '92) "Kürt Hareketi Yol Ayrımında" başlıklı yazıda aynı tehlikeye dikkat çekiliyordu:

"Hareketin kendini aşmada zorlandığı bir evrede, gitgide daha çok sözü edilmeye başlanan 'siyasal çözüm', siyasal meşruluk kazanma amacını da içerse bile, gerçekte Kürdistan'daki devrimci birikim için çok önemli ve tehlikeli bir riskin ifadesidir. Zira 'siyasal çözüm'ün muhatabı Türk burjuvazisidir. Onunla ilişkiler içinde aranacak bir 'çözüm', ancak kısmi ve 'düzen içi' olabilecektir. Bu, aynı zamanda, Kürt sorunu ile Türkiye devriminin kaderini birbirinden koparmak anlamına gelecektir." (age., s.137)

Parçanın (ulusal sorunun) bütünden (Türkiye devriminden) kopması demek, Kürt ulusal hareketinin devrimden kopması anlamına geliyordu. Nitekim öyle oldu.

Elbette Kürt ulusal hareketinin bu noktaya gerilemesinde nesnel koşulların, yani işçi sınıfı hareketinin halihazırda geri bir seyir izlemesinin payı büyük. Ama bu nesnel koşulların ardına saklanarak teslimiyet meşrulaştırılmaz.

"... PKK, mülk sahibi sınıflarla buluşma zemini yaratan saf ulusal istemlere dayalı bir çizgi yerine, Kürt emekçilerinin toplumsal-siyasal istemlerini de gözetken bir devrimci politik çizgide gelişmeyi esas alsaydı, kuşku yok ki, bunun Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerinin sınıfsal uyanışına çok etkili bir dolaysız katkısı olurdu. Bu her iki ulustan işçi ve emekçilerin mücadele içinde yakınlaşmasını ve kaynaşmasını görülmemiş ölçüde kolaylaştırırdı." (Kürt Ulusal Sorunu-2, 3. Konferans Belgeleri'nden, s.43)

"Denizi kurutma" politikasının en azgınca sürdürüldüğü '92 sonrasında Kürt köyleri yakılmış, Kürt emekçileri metropollere göçe zorlanmıştı. PKK metropollere göç eden Kürt emekçilerini mücadelenin temel unsuru olan sınıfsal taleplerle örgütlemek yerine, ulusal talepleri ön plana çıkarma yolunu tuttu. Metropollerdeki Kürt emekçilerini lojistik destek durumuna düşürdü. Yanı sıra, sendikaları ulusal temelde ayırmak gibi Kürt ve Türk emekçilerini birbirinden uzaklaştırmaya yönelik çarpık politikaların bile savunuculuğunu yaptı. Bütün bu gelişmeler sırasında giderek Kürt burjuvazisine daha fazla yaslanmaya başladı.

'93 ateşkesinde henüz yolun başındaydı. Buna rağmen ateşkes ilkeleri, Kürt burjuvazisinin platformu olan "anayasal çözüm" ekseninde şekilleniyordu. Yine de o günün şartlarında "onurlu bir barış" demek pekale mümkündü.

Süreç ilerledikçe PKK Kürt burjuvazisinin platformuna daha derinlemesine girdi. Birkaç yıl öncesine kadar eleştirdiği taleplerin-sınıfın sözcüsü durumuna geldi. Barış adına emperyalistler göreve çağrıldı, mektuplar yazıldı. Eli kanlı katillerden barış için medet umulur hale gelindi. A. Öcalan'ın Suriye'den çıkmak zorunda bırakılması bu süreci daha da hızlandırdı. Yakalanması ise girilen süreci mantıksal sonucuna vardırdı.

"Büyük barış" sözleri sistemle bütünleşmenin üstünü örtebilir mi?

'92 ortalarında Talabani A. Öcalan'a emperyalist "çözüm" temelinde bir dizi tavsiyeyi içeren bir mektup göndermişti. Mektubun vurucu kısmını Ali Fırat (A. Öcalan) şöyle aktarıyordu: "Devrimler dönemi bitmiştir; silahlı direnme dönemi bitmiştir, artık tarihe karışmıştır. Yeni dünya düzeni siyasi görüşmeler yoluyla, ABD'nin himayesinde, serbest piyasaya dayalı, burjuva demokrasiler sistemi hakim tek nizamdır. Sizde bunu kabul etmekten başka çareniz yoktur." (Kürt Ulusal Sorunu-1, s.173-174)

'93 ateşkesiyle aynı günlerde imzalanan PKK-PSK Protokolü bu mektubun özünü örtüyordu. Ne var ki o zaman bunun "yaratıcı" taktik adına yapıldığı söyleniyordu. Bugünse A. Öcalan samimi itirafta bulunuyor, o zaman da bunun taktik değil stratejik bir yöneliş olduğunu söylüyor. Artık duru bir şekilde Talabani'nin mektupta yazdığı fikirleri savunuyor ve sömürgeci devlete taktik yapmadığı, kendine güvenilmesi gerektiği yönünde ısrarla

Kürt Ulusal Sorunu-1

**Teorik
Programatik
Perspektifler
ve
Siyasal
Değerlendirmeler**

güvenceler veriyor. A. Öcalan her ne kadar Ortadoğu pragmatizmini benimsemiş bir politikacı olsa da, yakalandığı ilk günden itibaren söylediği her sözde gerçekten de samimi!

Öcalan savunmasında; "Bundan sonra fırsat bulursam, çabam silahlı çatışmanın tamamen ortadan kaldırılması ve PKK varlığının yasal, siyasal zemine çekilmesi, demokratik sistemle bütünleştirilmesi temelinde olacaktır." diyordu ve bu konudaki kararlılığını vurguluyordu. Ne kadar samimi ve kararlı olduğunu 2 Ağustos'ta avukatları aracılığıyla yaptığı bir açıklamayla da gösterdi. Silahların konuşturulduğu bir ortamda devlet barışa yanaşmazdı, o halde silahlar bırakılmalıydı. A. Öcalan PKK'ye 1 Eylül'den itibaren silahlı mücadeleyi bırakıp sınır dışına çıkmaları yönünde çağrıda bulundu. Başkanlık Konseyi de iki gün sonra, barış üzerine söylenmiş büyük sözler eşliğinde, A. Öcalan'ın çağrısına uyacaklarını açıkladı. Yurtdışına çıkılacak ve "geriye dönüş" (daha açık bir ifadeyle teslimiyet!) kongresi yapılacak. Samimiyetlerini göstermek için, Marmara depreminin hemen ardından sınır dışına çekilme biraz daha erken bir tarihe alındı.

A. Öcalan aynı içerikte bir mektubu da Başkanlık Konseyi'ne göndermişti. Mektup Talabani'nin az önce aktardığımız mektubunu çağrıştırırcasına başlıyordu: *"Yüzyılın savaşları kendi doğasına uygun barışları arıyor: Demokratik temelde görüşme, diyaloglar ve ittifaklar ortaya çıkıyor."* Silahların bırakılması çağrısında bulunduktan sonra Başkanlık Konseyi'ni uyarıyor: *"Eğer süreç gelişmezse, devlet imha temelinde yaklaşırsa, o zaman daha güçlü olarak amaçlarımızla orantılı olarak meşru aktif savunma durumu geliştirmelisiniz."* (abç) Devlet imha temelinde yaklaşırsa savunma temelinde bir duruş sergilenecek. Artık "savaş" literatürden tümüyle çıkarılmış durumda. Ne de olsa herşey "barış" için!

Mektupta A. Öcalan açık bir biçimde yasallaşmanın, yani PKK'nin tasfiyesinin gerekliliğini belirttikten sonra, her zaman yaptığı gibi, iyi niyet vurgusu yapıyor: *"Bu aşamada (silahları bırakma, yasallaşma aşamasında) Türkiye'nin zayıflıklarını kullanma değil, tersine tüm iyi niyet ve gücüyle doğru çözümleri üreterek, zayıf yanları güçlendirmeye çalışacaktır."* "Büyük barış" üzerine söylenenlerin ne anlama geldiğini yeterli açıklıkta anlatıyor bu sözler. Barışın muhatabı Türk burjuvazisi olduğuna göre

"zayıf yanları" güçlendirilenler de onlar olacaktır. "Türkiye'nin zayıflıklarını kullanma"mak için, bundan sonra burjuva sınırları içerisinde dahi muhalefet yapılmayacak, iyi niyetli "doğru çözümler" üretmek için çaba sarf edilecektir. Yasallaşan PKK diğer düzen partileri gibi MGK direktiflerini harfiyen yerine getirecektir. "Büyük barış" bir kontr-gerilla rejimi ile yapılıyorsa, bedeli de bu olmak zorundadır.

Mektuptan devam edelim: *"AB ölçülerine uygun bir Türkiye istendiği inandırıcı biçimde gösterilmelidir. Türkiye'yle düşmanlaşma oyunlarına gelinmemeli, buna oldukça dikkat edilmelidir."*

Avrupa Birliği ölçülerine, yani Kürdistan'ı sömüren emperyalistlerin ölçütlerine uygun bir Türkiye! Söylenmek istenen yeterince açıktır. Ve "düşmanlaşma oyunlarına" gelmemekten kastedilen de aynı açıklıktadır. Kontralar kirli savaşı sürdürseler de, meşru savunmanın ötesine geçilmeyecektir. Zaten silahların bırakılması için muhatap arandığı, bir biçimde adres sorulduğu koşullarda, savunma sadece ölmek/ öldürülmemek için yapılacaktır. Bütün bunlar yalnızca PKK'yi teslimiyetin de gerisine götürecektir.

Mektupta PKK'nin yapması gerekenler sıralanıyor, ama bunların nelerin karşılığında yapılacağına değinilmiyor. PKK'nin yapmaması gereken teslimiyettir, mektuba göre. Ortada bir talep olmadan bu yapılıyorsa, bunun adı barış değil, koşulsuz teslimiyettir. Ve A. Öcalan'ın büyük bir özlemle sık sık dillendirdiği birlik, iki gücün birleşmesinden oluşan bir birlik olmayacaktır. "Büyük barış"ın karşılığı PKK'nin düzene entegre olmasıdır. Elbette bu durumda adına yine "barış" diyecekleri bir ucube çıkacaktır ortaya. Ama o ucube içinde Kürt emekçileri özgür olamayacaktır. Dün özgürlüğü için mücadele edenler tarafından baskı altında tutulmaları bile mümkündür. Buna örnek mi isteniyor? Filistin örneği var karşımızda. İntifada'nın özgürlük savaşçıları olan FKÖ gerillaları "barış"ın hemen ardından Filistin polisine dönüştürülmüş ve Filistinli direnişçilere saldırganlıkta İsrail askerlerinden aşağı olmadıklarını kanıtlamışlardır. Hem A. Öcalan geçtiğimiz yıl 1 Eylül ateşkesini açıkladığı toplantıda bizzat kendisi dememiş miydi, gerilla "emniyet gücü" olabilir diye!

Emperyalist "barış"lar ve emekçi sınıflar

Yakın tarihin deneyimlerinin de yeterli açıklıkta ortaya koyduğu gibi, böylesi bir barıştan Kürt emekçi sınıflarının hiçbir kazancı olmayacaktır. Öncünün teslimiyetini, düzene entegrasyonunu koşullayan hiçbir emperyalist "barış"tan emekçi sınıflar bir kazanç elde edememişlerdir. Elde ettikleri tek şey kendi dillerinde sömürülme özgürlüğü olmuştur.

Emperyalist "barış"larda uzlaşma bile teslimiyeti zorlar. Latin Amerika ülkelerinde bu tür uzlaşmalar gerçekleşmiştir. İktidardaki hükümetle uzlaşıp silahlar bırakılmış ve hemen ardından kontra ölüm mangaları tarafından gerilla önderleri katledilmiş, gerilla güçlerinin destekçileri baskı ve katliamlara tabii tutulmuşlardır. Filistin "barış"ına PKK'nin kendisi kısa bir süre öncesine kadar teslimiyet diyordu. Gelin görün ki, bugün onun bile gerisine düşülmüştür. Tek bir kazanım bile talep edilmeden silahlar bırakılmaktadır. Silahlar yakın zamana dek masaya oturmaya zorlamak için sermaye devletine karşı tutuluyordu. Onların da bırakılmasından sonra neyle zorlanacak sermaye devleti? Şu durumda zaten barış zımni olarak sağlanmış oluyor. Barış silahların susmasıysa eğer, bundan ala barış mı olur!

A. Öcalan'ın sözlerine bakıyoruz. Hiçbir somut

bir talep yok. Kürt ulusal hareketinin atacağı adımlar konusunda kullanılan net ifadeler var, söz konusu devletin atması gereken adımlara geldiğinde ne idüğü belirsiz demokratik açılımlar, hukuksal düzenlemeler gibi sözlerle geçiştiriliyor. Elle tutulur bir tek talepten söz edilebilir, o da "af"tır. Onda da şartlı indirime razı olunacak gibi görünüyor.

Hiçbir kazanım elde edilmeden, dahası talep bile edilmeden, nice bedellerin ödendiği bir savaş bitiriliyor. Kuşkusuz Kürt halkı 15 Ağustos öncesiyle kıyaslanamayacak ilerilikte bir bilinç düzeyine erişmiştir. PKK mücadeleyi bir yere kadar getirdi ve misyonunu tamamladı. Bundan daha ileriye gitmesi ancak ulusal kabuğunu çatlatmasıyla mümkün olabilirdi. Ne var ki, ulusal kabuğuna iyice çekilmesi, PKK'nin daha ileri gitmesinin koşullarını ortadan kaldırdı. Ama tarih geriye doğru işlemez. PKK'nin teslimiyeti dahi Kürt emekçi sınıflarını 15 Ağustos'un gerisine götürmez. Ama bu gerçekliğe rağmen PKK'nin teslimiyeti ön koşuluyla sağlanan emperyalist bir "barış" Kürt emekçilerine somut olarak en ufak bir kazanım bile getirmez.

Kürt işçi ve emekçileri böyle bir "barış"ı asla kabullenmemelidirler. Agit 15 Ağustos'ta Newroz ateşini canlandırırken, dilinde ve yüreğinde "bağımsızlık ve sosyalizm" şiarı vardı, ki bu şiar bir zamanlar A. Öcalan'ın da dilindeydi. Zekiyeler, Rahşanlar Agitler'in sloganını harlamak için bedenlerini ateş toplarına dönüştürdüler. Zilanlar teslimiyeti dayatan bir "barış" için bedenlerini sömürgecilerin bağrında patlatmadılar. Şehit düşen her gerillanın dudaklarına bir gülümseme gibi yapışan son sözleri özgürlük ve bağımsızlıktı. Dünün savaşılmak zorunda olduğu sömürgeci TC bugün değişti mi ki, barışın koşullarının olduğundan söz edilip, savaş bitiriliyor. Yola çıkıldığında doğru olarak düşman ilan edilen, hedef alınan emperyalistler, bugün nasıl oldu da kurtarıcı oldular, barışın teminatı oldular?

Kapitalizm savaş demektir, barış sosyalizmle gelecek!

Evet Kürt halkı barışa susamıştır. Ama onun susadığı barış ancak sosyalizmde gerçekleşebilecek bir barıştır. Kapitalizm koşullarında böylesi bir teslimiyetle gelen bir "barış" şöyle dursun, bir federasyon bile Kürt halkına kalıcı bir barış getirmez. Nasıl ki bir ulusal bayrağa ve sınırlara sahip olduğu halde Türk işçi-emekçileri barış yüzü görememişlerse ve kapitalizm koşullarında bundan sonra da göremeyeceklerse, Kürt halkı da Türk burjuvazisinin egemenliğinin sürdüğü koşullarında barış yüzü göremeyecektir. Çünkü bugün PKK'nin aradığı muhatap, mezarda emekliliği, emperyalizme tam bağımlılık demek olan tahkimi işçi sınıfı ve emekçilere dayatan ve Kürt halkına karşı yıllardır kirli bir savaş yürüten sömürgeci sermaye devletidir. Muhatabın bir kontra rejim olduğu ve emperyalistlerin gölgesinde aranan bir "büyük barış"ın ne menem bir şey olduğunu hiç de anlatmak gerekmiyor.

Kürt işçi ve emekçilerinin muhatabı bellidir: Türk işçi ve emekçileri. Bu coğrafyada yaşayan Kürt-Türk ve diğer milliyetlerden işçi ve emekçilerin kardeşleşip birleşerek, devrim ve sosyalizm için verecekleri mücadelenin zaferle taçlanması ile gerçek ve kalıcı bir barış yakalanacaktır. İşçi ve emekçiler ancak sosyalizm koşullarında, her dilden ve bayraktan sömürüden kurtularak, barış ve huzura kavuşacaklardır. Çünkü sosyalizmde her milliyetten işçinin, emekçinin ortak sembolü olan orak-çekiçli kızıl bayrak dalgalanacaktır.

Çünkü;

Kapitalizm savaş demektir,

barış sosyalizmle gelecek!

Kürt Ulusal Sorunu-2

Teorik Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler

EKSEN YAYINCILIK

Güncel gelişmeler ve reformizm/2

A. Başak

Son süreçte (*yazı Ağustos başında kaleme alınmıştır*) kesikli, gel-gitli kitle hareketliliği yerini yeni bir dalgaya bırakmış bulunuyor. Yaklaşık iki aydır süreklileşen eylemler zinciri gündeme damgasını vurdu. Bu süreçte işçi sınıfı içinde saf tutmaya çalışan liberallerin tutumunu, politikasını değerlendirmekte yarar var. Sözü edilen, bu konunun en tipik temsilcisi EMEP'tir.

EMEP'in seçim dönemindeki tuttuğu yere kısaca değinmek gerekiyor. Çünkü seçim dönemindeki tutumu ile son süreçteki tutumu birbirini tamamlamaktadır.

Seçim döneminde "emekten yana" partilerle birlik adı altında bazı girişimlerde bulunmuşlardı. Söz konusu girişimler ne kadar halka karşı sorumluluk duygusuyla cilalanmaya çalışılırsa çalışılsın, gerisinde yatan güçsüzlük ruh halinden başka birşey değildir. Bir yönü elbette parlamento hayalleridir. Bu hayaller içinde bazı sendikacıları bağımsız aday göstermeleri, parti kimliği yerine parlamenter kimliğin öne çıkmasından başka birşey değildir. Burada toplumsal bir kuvvet olmak değil, parlamentoda sandalye sahibi olmak önplandadır. Yanısıra yapılan, bir siyasi partinin sendikacı bir kimliğin arkasına sığınmasıdır. Bunun üzerinden güç olma tutumu EMEP'i baştan sona kesen bir çizgidir. Seçimlerdeki bu tutum işçi ve emekçi eylemlerinde de ortaya çıkmaktadır.

EMEP reformizmini kendisini sınıf içinde varedilemeyi alt kademe sendika bürokratları olarak tanımlanan sendikacılar üzerinden yerine getirmeye çalışmaktadır.

Özellikle Bahar Eylemleri'nin ardından işçi hareketi öncü bir kuşak yaratmıştı. Öncü kuşağın bir bölümü sendikaların şube yönetimlerine gelmişlerdi. Başlangıçta iyiniyetli olsalar da, taban örgütlenmesinin basıncının hissedilmediği bir yerde, politik kimlikleri zaten düzen sınırlarını aşamayan bu alt kademe yöneticiler bürokratlaştılar. Sonrası ise sınıfa duyulan güvensizlikle birlikte konumlarını koruma çabasıdır. İşte bu çerçevede bazıları bu kesime yaslanarak, onlar üzerinden kendilerini ifade etmeye çalışarak bir kimlik edinmeye, işçi sınıfına "politika" götürmeye çalıştılar. Süreci içerisinde "dürüst ve namuslu sendikacılar"la araya mesafe girmiş olsa da, EMEP hep ilişkiyi daha geri biçimde üretme çabasına, karşılığını görme beklentisine girdi. Ancak aradan geçen zaman alt kademe sendika bürokratlarının bir çoğunu çok daha geri konumlara sürükledi. Söz konusu olan EMEP reformizmi de olsa, bir parti ile ilişkiye girmek, bu çerçevede dahi "siyasallaşmak" istemiyorlardı. Bunu gören EMEP zaman zaman bürokrat kelimesini ağzına alsa da, yine de ümitlerini buraya bağladı. Çünkü ne başka türlü varolma şansı ne de bunu yapabilecek gücü vardı.

Sendika bürokrasisine bağlanan umutlar

Evrensel gazetesini bir aydır izleyenler, sendika bürokrasisiyle dansı çok net görürler. Zira bu yanılsamaya izin vermeyecek ölçüde aleni yapılmaktadır. Bu salt kendilerini ilgilendiriyor olsa sorun teşkil etmezdi, bu liberallerden zaten başka türlü bir tutum beklenemez. Fakat sorun teşkil etmektedir. Çünkü üst düzey bürokratları öne çıkartarak, işçilerin umutlarını yeniden sendikal bürokrasiye bağlamalarına, beklentiye girmelerine hizmet etmektedir. İlk dönemlerde "üst yöneticilerin" (bunlar konfederasyon başkanları oluyor) hükümetle görüşmeleri rahatsızlık

yaratırsa da, ona bile cepheden bir karşı duruş söz konusu değildir. Örneğin ESK bile doğrudan karşıya alınmaz, yalnızca kapalı kapılar ardındaki pazarlığa dikkat çekilir. Dikkatler pazarlık yapılmasına değil, kapalı kapılar arkasında yapılmasına odaklanmaya çalışılır.

Sendika üst bürokratlarının davranışları, niyetleri ve işlevleri bilinen bir gerçekliktir. İşçiler bu bürokratların sözüne güven duymamakta, fakat ihanete geçit vermeyecek taban örgütüllüklerinden yoksun bulunmaktadır. İşte bu noktada *Evrensel* gazetesinin "işçi sınıfı yayıncılığına" bakınız. Önemli yazılarının hiçbirisinde taban örgütüllüklerinin adı bile geçmez. Bir parça değinildiği yerde ise, son derece titrek, anlaşılması güç, karmaşık bir biçimde sunulur. Hatta B. Meral üzerinden satışın gündeme geldiği yerde dahi sorunun çözümü "şubeler platformu"na, "bazı başkanlar"a ve en altından "temsilciler kurulu"na vb. havale edilir.

Burada tartışılan bazı sendikacıların kimliği değil. Kuşkusuz bu süreçte ileri tutum alan, sorumlu davranan sendikacılar da vardır. Ama sorun tek tek bireylerin somut durumu değil, hangi platformun temsilcisi olduklarıdır. Böyle bir süreçte sorumlu bir sendikal anlayış taban örgütlenmelerini güçlendirmek için çaba harcar. Bürokrasinin kırılmasının yolu başka türlü açılmaz. İhanete geçit vermemek ancak taban örgütüllüklerinin örgütlenmesine girişmek, varolan örgütüllüklerle bürokrasi üzerinde basınç yaratabilmekle mümkündür. Bunun dışında "birliği korumak" adına yapılan propaganda, işçi sınıfına yeni tuzaklar kurup onu zayıflatmak anlamına gelir.

Son süreçte bu çevre tarafından kutsanan "Emek Platformu" kendi içinde ileri bir adım ifade etse de, bunun tabanının basıncıyla kurulduğu açıktır. Birleşik mücadele ve eylemin muazzam önemine işaret ederken, bu alandaki zaafiyette politik kimliklerin üstlendiği misyonun üstünü örtmeye çalışmak, işçi sınıfını kandırmaktır. "Sorumluluk" adına Emek Platformu'nu temsil eden yöneticilerin politik kimliklerinin önemli olmadığı, önemli olanın birarada bulunmaları olduğu propaganda ediliyor. Oysa bu şahsiyetlerin politik kimlikleri önemlidir. Tam da bu kimliklerinden ötürü, uygun fırsat ve koşullarda, birliği boşa çıkarmak ve hareketi güçsüz kılmak için çalışacaklardır.

Birlikte mücadelenin muazzam önemi ortadadır. İşçilerin biraraya gelmelerinde politik kimlikleri ya da görüşlerinin farklı olmasının önemi yoktur. İşçi ve emekçilerin ortak çıkarları onları sermaye karşısında birleşik tavır almaya zorlar. Birleşik mücadele içerisinde girmek, ortak düşmana karşı aynı yerde saf tutmak, emeğin gücünün bilincine varmak, sermaye partilerinin demagojilerini boşa çıkartan, çözüm yolunu görmeyi kolaylaştıran en büyük etkidir. Dolayısıyla, alınacak tutum bunun üzerine örtmek değil, yöneticilerin titrek karşı duruşlarını teşhir etmek, onlar üzerinde basınç yaratıp mücadelenin önünü açmaktır.

ESK'ya tutum üzerinden EMEP'in bazı işçi platformlarıyla ortaklığı dikkate değerdir. ESK'ya cepheden tavır almak, onun ihanetçi yüzünü ortaya koymak yerine, oradaki pazarlıklara dikkat çekiliyor. ESK'yı bir kurum olarak dağıtmak yerine, açık tartışma talep ediliyor. ESK'ya yönelik bu taktikleri sendika bürokrasisinin tutumu ile de örtüşüyor. *Evrensel*'de yayınlanan bir röportaj buna ışık tutuyor. Genel merkez başkanları, ara kademe sendika bürokratları ve işçi temsilcileri ile yapılan bu röportajın

konusu son işçi eylemleri. Genel merkez başkanlarının konuşmalarında ESK'nın pek adı geçmezken, şube başkanları EMEP'e paralel talepler ileri sürüyorlar. Temsilcilerin büyük çoğunluğu ise ESK'nın sınıfa ihanet olduğunu, sendikaların çekilmesi gerektiğini ileri sürüyorlar. EMEP reformizminin kendiliğindenciliği teori düzeyine çıkartıp, kitle kuyrukçuluğu yaptığı biliniyor. Ama artık bu kuyrukçuluğun sendika bürokrasisi kuyrukçuluğuna terfi ettiğini, tabanın basıncının bu platformlarda karşılık bulduğu oranda, bunun EMEP'e de yansığını tespit etmek gerekir.

Liberal demokratizmin geldiği yer

İşçi ve emekçilerin siyasallaşma eğilimi EMEP'te karşığını nasıl bulmaktadır? İşçi ve emekçiler kendiliğinden bilinçleriyle, saldırının odağı olarak hükümeti görüyorlar, oklarını ona yöneltiyorlar. Bir adım daha atıp IMF bağlantısını tespit ederek, ikisini birlikte hedef alıyorlar. EMEP'in yaptığı da bunun ötesine geçemiyor. En ileri hedefi "demokratik Türkiye"! Kitle mücadelelerinde hükümet kendiliğinden hedef haline gelir. Bunun için fazla bir çabaya gerek yoktur. Asıl yapılması gereken, hükümetin arkasındaki sermaye sınıfının ve güç odaklarının hedef haline getirilmesidir. Siyasal bilinç ancak, iki sınıfın karşı karşıya getirilmesi, aralarındaki uzlaşmaz karşıtlığın ortaya konulması, dahası kurtuluşun nasıl mümkün olacağının yol ve yöntemlerinin kitlelere maledilmesiyle sıratılabilir. Fakat bu liberaller için sorunun çözümü, kapitalizmin iyileştirilmesi, demokratikleştirilmesidir. Ufku ve yüreği körelmiş olanların sunabilecekleri başka bir dünya yoktur. Çünkü onlar hayallerini, inançlarını, güçlerini 12 Eylül'de yitirmişlerdir. Onun içindir ki, Levent Tüzel MGK toplantısı üzerine şöyle bir değerlendirmeyi rahatlıkla yapabilir: *"IMF patronları gelip hükümetle uluslararası tahkim, özelleştirmeler, emeklilik yaşı, 30 milyon emekçi yurttaş kapsayan sosyal güvenlik sisteminin tasfiyesi, tarımda düzenlemeler vb. adı altında pazarlıklar yaparken ve bütün bunların çok açık şekilde ülke bağımsızlığını yok ettiği ve emekçilerin kaderini uluslararası parababalarına mahkum ettiği ortadayken, MGK'nın asker kanadı bunlara ses çıkartmamaktadır."*

Burada iki noktaya değinmek gerekiyor. Birincisi; emekçilerin geleceğine ipotek koyan salt "uluslararası parababaları" değildir; yansırı emperyalizmin kendisini varetteği yerli dayanakları, yani sınıf olarak işbirlikçi tekeli burjuvazi, sistem olarak kapitalizmdir. Salt uluslararası sermayeye karşıtlık üzerinden "bağımsızlıkçı" olunamaz. İkincisi, MGK'nın asker kanadı üzerine söylenenlerdir. *"MGK'nın asker kanadı bunlara ses çıkartmamaktadır"* sözleriyle güya ordu teşhir ediliyor. Bu aslında icazetin, uysallığın göstergesinden başka bir şey değildir. Askeri kızdırmamak gerekir, yoksa bu ülkede liberal demokrat da olursa, yasal düzlemde de yapılsa, politik mücadelenin "risk"leri vardır. Başka türlü İstanbul Valisi'ne bir heyet olarak çıkılıp neden partilerine baskı yapıldığı sorulmaz ve kendilerine diğer partiler gibi yaklaşılması talebi karşılığını bulamaz.

Sınıf mücadelesi ayırıştırır, saflaştırır, herkesi kendi sınıfsal konumuna uygun yere iter. Liberal demokratizmin temsilcilerinin bugün yaşadıkları da budur.

TKİP Kuruluş Kongresi Belge

Kamu çalışan

Kamu emekçileri, özellikle onların belirli kesimleri, sadece bu son on yılda değil, '80 öncesinde de Türkiye'deki ilerici-devrimci sosyal mücadeleler içerisinde önemli bir yer tutmuştur. O günkü sınıf hareketinin ve hareketlenen küçük-burjuva katmanlarının yanında kamu emekçileri de hem nicelik hem nitelik olarak belli bir yer tutabiliyordu.

Daha '60'lı yıllardan itibaren başını öğretmenlerin çektiği hareket, daha sonra, '70'li yıllarda, bu kez özellikle sağlık emekçilerini, PTT emekçilerini kapsayarak genişledi ve yayıldı.

'70'li yılların devrimci sosyal sarsıntısı, giderek devletin temel bir baskı ve terör kurumu olan polis örgütü içinde bile yankılandı ve onu bir dönem kendi bünyesinde ikiye bölerek ciddi biçimde sıkıntıya soktu. Kamu emekçileri hareketinin sosyal mücadeleler ve siyasal iktidar mücadelesi içindeki önemini, buradan giderek de değerlendirmek ve anlamak gerekiyor.

Yine o dönemde, faşizmin katliamlarına karşı öğretmenlerin başını çektiği boykotlar örgütlenebilmiştir. Ek olarak, örneğin devrimci eğitim şuraları adı altında, öğretmenlerin devrimci siyasal mücadelede belli bir etkinlik ve inisiyatifle yer almaya çalıştığını görebiliyoruz.

Aykut: Siyasal bir akım olarak şekillenmeye başladığımız andan itibaren, kamu emekçileri hareketine hep belli bir ilgi gösterdik. '91 başında toplanan EKİM I. Genel Konferansı'nın metinleri içinde kamu emekçileri hareketinin o günkü durumu, düzeyi ve sorunları üzerine kısa da olsa gerçekten özlü bir değerlendirme var. Sonrasında 3. Konferans'ta yine kamu emekçileri üzerine ayrı bir değerlendirme var. Orada bugün de anlamlı olan çeşitli değerlendirme ve tespitlerimiz var.

Bunun ötesinde, bizim sanıldığından daha erken bir tarihte, bir kamu emekçileri çalışması dönemimiz var. Hareketimizin ilk ortaya çıktığı andan itibaren birkaç sektörle sınırlı olsa da bir çalışma yürüttük. Özellikle sağlık emekçilerinin ilk örgütlenme çabaları içinde belirgin bir biçimde yer aldık, ilk örgütlenme çabalarına İstanbul'da bir ölçüde önderlik de ettik. Buradan gelen kendi deneyimlerimiz var. Yine de toplam olarak geride kalan on yıla baktığımızda, bu alanda çok zayıf kaldığımız, anlamlı bir mesafe alamadığımız görülmektedir.

Parti evresine çıktığımız bir dönemde, kamu emekçileri hareketinin bugün toplumsal mücadelede tuttuğu yeri de gözetenek, bu alandaki çalışmaya daha farklı bir gözle bakabilmeli, bu alanda sonuç alıcı bir çalışma dönemine girmeliyiz.

Dünyada ve Türkiye'de kamu emekçileri hareketi

Genel bir sunuşu, bir tür sözlü rapor sunmayı amaçlayan konuşmamda, öncelikle kamu emekçilerinin sadece ulusal değil uluslararası çapta sınıf mücadelesi içinde tuttuğu yer üzerinde duracağım. Kısaca da olsa bu konuya değinmekte fayda var.

Kamu emekçileri hareketini özellikle son on yılda sadece bizim ülkemizde değil hemen tüm dünyada ortaya çıkartan bir takım nesnel dinamikler var. Bu herşeyden önce kapitalizmin bu kesime, genel bir adlandırma ile kamu hizmeti denilen alana yönelik politikalarından kaynaklanıyor.

Bu politika esas itibarıyla, '89 yıkılışının ve sosyalizmin dünya ölçüsünde yaşadığı gerilemenin ardından, kamu hizmet alanlarının tasfiyesi, buraların özelleştirilmesi ve bu hizmetlerin metalaştırılması temel eksenine oturuyor. Bu politikanın kamu emekçileri üzerindeki yıkıcı etkileri, onları git gide önem kazanan bir toplumsal dinamik olarak mücadele alanlarına çekti. Bugün sadece Türkiye'de değil, fakat dünyanın birçok yerinde, kamu emekçilerinin çeşitli hak ve talepler için mücadele sahnesine çıktığını görüyoruz. Değindiğim çerçevede bu son derece doğal bir durum.

Saldırıları toplam olarak özelleştirmenin bir parçası olarak yürüyor. Ama esasta süreç, kapitalist devletin bu alanda, kamu hizmetleri alanında yaratmaya çalıştığı yeni durum üzerinden biçimleniyor. Bu da sadece kamu emekçilerini değil, tüm emekçi kesimleri ilgilendiren bir saldırı boyutudur. Saldırının bu genel yönü bugün paralı eğitim, paralı sağlık, pahalı ulaşım, iletişim ve enerji vb.'nde ifadesini buluyor. Dünya burjuvazisi, kapitalist bunalımın sonucu olan pazar sorununu, geçmişte kamu hizmeti olarak ele aldığı alanları metalaştırarak, bu hizmetleri kendi için aşırı kârlı yeni yatırım ve etkinlik alanları haline getirerek, hafifletmeye çalışıyor.

Toplam olarak baktığımızda, devletin bu alandaki politikalarının üç temel başlıkta özetlenebildiğini görüyoruz. Düşük ücret politikası, sosyal hakların tasfiyesi ve nihayet kamu hizmetlerinin özelleştirilmesi. Bu üçüncü başlık kapsamında iş güvencesinin tümünden ortadan kaldırılması da var. Sadece bizde değil birçok ülkede bu böyle. Bu üç temel noktada odaklaşan saldırı, kamu emekçilerinin bugünkü mücadelesini ortaya çıkartan maddi zemini oluşturuyor. Bizim ülkemizde de kamu emekçileri hareketinin temel kaynakları bunlar, maddi zemini bunlardan oluşuyor.

Kuşkusuz bu emekçi hareketinin Türkiye'deki gelişme sürecinin kendine özgü yönleri de var. Bizde kamu emekçileri hareketi genel bir yoksullaştırılma politikasına karşı ve bu saldırıları göğüslemek üzere, başlangıçta özellikle örgütlenme talebiyle ortaya çıktı. Bugün hala hareketin temel eksenini sendikal örgütlenme hakkı talebi oluşturuyor. Kamu emekçileri yıllardır "Grevli-toplusözleşmeli sendika hakkı" için mücadele ediyorlar. Ama bu temel eksenden geliyor olsa da, sonuçta devletin toplam saldırılarını karşılamaya dönük daha geniş bir hareket ortaya çıktı süreç içinde.

Bu açıdan baktığımızda, bugün ülkemizdeki kamu emekçileri hareketinin taşıdığı temel özellikler ve onun genel sınıf mücadelesi içinde tuttuğu yer daha iyi anlaşılır. Bizim harekete verdiğimiz değer ve

gösterdiğimiz ilgi, tam da onun genel sosyal mücadele içinde tuttuğu bu önemli yerle ilgili.

Sermaye devleti kamu emekçilerine yönelik saldırılarını gizlemiyor. Bu alana bakışını, gündeme getirdiği ya da getirmeye hazırlandığı politika ve planlarını çok açıktan ifade ediyor. Bu alandaki planlı tasfiye zaten adım adım gerçekleşiyor. Sermaye iktidarı, IMF'nin direktifleri doğrultusunda, bu alanda 1,5 milyonu aşan istihdamı 350 bine düşüreceğini açıkça ilan ediyor. Bu niyetle saldırının kapsamını da ortaya koymuş oluyor. Bu, olduğu kadarıyla bütün kamusal ve sosyal hizmetlerin tasfiyesi anlamına geliyor. Bu, sözde "sosyal devlet"ten tam anlamıyla bekçi devlete geçiş ve sadece bunun gerektirdiği bir devlet memuru istihdamı anlamına geliyor.

Dünden bugüne kamu emekçileri hareketi

Kamu emekçileri, özellikle onların belirli kesimleri, sadece bu son on yılda değil, '80 öncesinde de Türkiye'deki ilerici-devrimci sosyal mücadeleler içerisinde önemli bir yer tutmuştur. O günkü sınıf hareketinin ve hareketlenen küçük-burjuva katmanlarının yanında kamu emekçileri de hem nicelik hem nitelik olarak belli bir yer tutabiliyordu. Daha '60'lı yıllardan itibaren başını öğretmenlerin çektiği hareket, daha sonra, '70'li yıllarda, bu kez özellikle sağlık emekçilerini, PTT emekçilerini kapsayarak genişledi ve yayıldı.

'70'li yılların devrimci sosyal sarsıntısı, giderek devletin temel bir baskı ve terör kurumu olan polis örgütü içinde bile yankılandı ve onu bir dönem kendi bünyesinde ikiye bölerek ciddi biçimde sıkıntıya soktu. Kamu emekçileri hareketinin sosyal mücadeleler ve siyasal iktidar mücadelesi içindeki önemini, buradan giderek de değerlendirmek ve anlamak gerekiyor.

Yine o dönemde, faşizmin katliamlarına karşı öğretmenlerin başını çektiği boykotlar örgütlenebilmiştir. Ek olarak, örneğin devrimci eğitim şuraları adı altında, öğretmenlerin devrimci siyasal mücadelede belli bir etkinlik ve inisiyatifle yer almaya çalıştığını görebiliyoruz. '77 1 Mayıs'ında Taksim'de katledilen 37 emekçi insanımızın 6 tanesinin öğretmenin olması elbette özel bir anlam taşıyor. Bu, o dönem öğretmenlerin işçi hareketine yakınlıktan öteye, işçi mücadelelerine aktif katılımına, bu katılımın niceliğine sembolik bir göstergedir.

Bu toplam manzara, kamu emekçileri diye tanımladığımız kesimin, dün ve bugünüyle doğrudan siyasal sınıf mücadelesi içinde tuttuğu yere ve bu nedenle ona vermemiz gereken öneme işaret ediyor.

Bugüne geldiğimizde, herşeyden önce kamu emekçilerinin taleplerinin karşılanmasının söz konusu olmadığını görüyoruz. Hareketi öne çıkaran temel talep, artı devletin bu alanlara yönelik saldırıları, tam da burada çelişkinin keskinleşeceğini gösteriyor.

İkincisi, kamu emekçileri hareketi işçi hareketiyle birleşme isteğini, daha ilk ortaya çıktığı andan itibaren belirgin biçimde ortaya koymuştur. Ayrıca bu alanda saldırılar sonucunda yaşanan işçileşme de doğrudan bir sınıf hareketliliğini besleyecektir. Bu alanın bu açıdan da ayrıca ele alınması gerekiyor.

Toplumsal yaşam içinde önemli bir işgücü

leri:

ları hareketi/1

istihdamı anlamına gelmesi, bu alana önem vermeyi gerektiren bir başka temel nedendir. Bu önem, bugünkü eylemlilik içinde bile ortaya çıkabiliyor. Kamu emekçilerinin eylemliliği toplumda ciddi bir etki ve bir yankı uyandırabiliyor. İstihdamın geniş olduğu bir alan; halihazırda 1,5 milyonu aşkın kamu emekçisi bulunuyor.

Yine bugünkü düzeyi ile işçi hareketine kıyasla belli bir siyasal duyarlılığa sahip. Bu siyasal duyarlılığı son on yılda devletle girdiği mücadeleler içinde kazandı. Bu siyasal duyarlılığın bir göstergesi olarak ele alınması gereken yeni bir kimlik kazandı toplum içinde.

Bunlara ek olarak asıl dikkat çekmemiz gereken nokta ise şu: Kamu emekçi hareketi bugün eylem kapasitesi ve potansiyeliyle farklı bir düzeye sıçramış bulunuyor. Sadece bugün örgütlediği kitleyi değil, örgütleyemediği kesimleri de harekete geçirebiliyor. Genel greve iki kez baş vurdu. Bu bir günlük iş bırakma eylemlerinde toplam katılım rakamları ve bunun gündelik yaşam üzerindeki doğrudan ve dolaylı etkileri, kamu çalışanları hareketinin gücüne pratik olarak ayrıca tanıklık ediyor. Bu katılım ve etki gösteriyor ki, gerçekten doğru bir mücadele tarzı tutturabilirse, devrimci bir önderlikle bütünleşebilirse, tek başına kamu emekçileri hareketi bile toplumu silkeleyebilecek bir güce ve dinamizme sahip.

Bütün bunlar kamu emekçileri hareketini çok ayrı, çok özel bir alan olarak değerlendirmememizi gerektiriyor. Sınıf hareketine bugünkü saldırılar çerçevesinde, sınıf hareketini güçlendirecek ve onunla paralel olarak ele alınabilecek bir hareket olarak değerlendirmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Hareketin yaşamakta olduğu sorunlar

Kamu emekçileri hareketi bu gelişmişlik düzeyine rağmen, bugün geldiği noktada kritik sorunlar yaşıyor. Burada esas olarak bunun üzerinde durmak gerekiyor. Bu hareketin ileriye sıçrayamamasının temel nedenleri nelerdir, bizim bu alana ilişkin temel politikalarımız nelerdir, müdahalemiz nasıl olacaktır? Bu soruların yanıtlarını ortaya koymak ve irdelemek durumundayız.

Kamu emekçi hareketi içinde başından beri iki eğilim vardı. Bunlardan icazetçi-reformist dediğimiz anlayışın sendika yönetimlerinde egemen hale gelmesi, yaşanan tıkanmada çok temel bir rol oynadı, hala da oynuyor. Herşeyden önce, hareketin mevcut eylem kapasitesiyle, biriktirdiği güç ile dayatılan mücadele pratiği arasında bir gerilim var. Önüne konulan mücadele tarzı bu eylem potansiyelini kucaklayamadığı gibi geriletıyor, onun önünde engel oluşturuyor. Bu, esas gerilim noktalarından, bizim yüklenmemiz gereken noktalardan biridir. Halihazırdaki egemen mücadele programı, kamu emekçi kitlesinin acil ve yakıcı mücadele gündemiyle bütünleşemiyor. Talepler reformizm tarafından daraltılmış, güdükleştirilmiş durumda.

Kamu emekçileri hareketi sendikal örgütlenme talebi üzerinden ortaya çıksa da, sendikal bir hareket kimliğini çoktan aştı. Ortaya çıktığı andan itibaren sendikalarını kurdu, bunlara işlerlik kazandırmaya başladı. Fiili olarak sendikal hak kazanılmış oldu. Ama mevcut egemen anlayışın kendini dayatmasıyla, önce sendikal harekete, sendikal hareket de giderek ücret sendikacılığına doğru daralmış bulunuyor. Bunun

yarattığı sorunlar ve engeller var.

Kamu emekçileri hareketi ortaya çıktığında sınıf hareketinin desteğini arkasına alabilmişti, en azından moral desteğine sahipti. Geçen süreçte sınıf hareketi güçlü bir çıkış yaşayamadığı ölçüde, kamu emekçileri de yalnız kaldılar. Bunun da yarattığı ek sorunlar var.

Süreç içerisinde KESK'in kurulması, hiç de kamu emekçilerinin ihtiyacı olan mücadele ve örgüt birliğini sağlamadı. Bugün KESK, bürokratik bir yapı ve işleyiş olarak duruyor karşımızda. Tek tek sendikalara yönelik saldırılarda KESK'in mücadeleyi koordine etmesi ve örgütlemesi gerekirken, tam bir sessizliğe gömüldü. Deyim yerindeyse her sendika kendi başına bırakıldı. Bunlardan en önemlisi Haber-Sen'in kapatılmasıydı. KESK'in kapatmaya ilişkin ciddi bir tepkisi ve eylemliliği olmadı. Tüm bunların bir sonucu olarak, son üç yıldır hareket kitleleşse de, fiili olarak savunma çizgisine çekilmiş bulunuyor. Bu hareketin yaşamakta olduğu bunalımın temel öğelerinden bir tanesidir.

Kamu emekçi hareketinin bugün yaşadığı bunalımı, esas olarak, devrimci önderlikten ve gerçek bir mücadele programından yoksunluk olarak özetleyebiliriz. Önderlik sorunu söz konusu olduğunda, reformizmi özel tarzda ele almamız gerekiyor. Bugün gelinen yerde kamu emekçileri hareketinin önünü açmak, herşeyden önce reformizmin sakatladığı mücadele dinamiklerini açığa çıkarmak, sendikaları reformistlerin denetiminden kurtarmaktır. Bu nedenle de reformist önderliğe, onun önderlik anlayışına kısaca değinmekte fayda var.

Kamu emekçi hareketinin yaşadığı sorunlar elbette tek başına reformist etkinlikle açıklanamaz. Hareketin kendi nesnelliğinde taşıdığı zaafiyetler var. Ek olarak, devrimci demokrat akımların reformizmle programatik düzeyde ayrışmamış olması, onunla aynı kulvarda hareket ederek belli bir yer tutmaya çalışması gibi sorunlar var.

Reformist önderliğin tahribatı ve parlamentarist hesapları

Reformist önderliğin program ve politikalarına baktığımızda, bugün çok açık biçimde görülen bir olgu var. Hareketin başlangıçta ve uzun süre için, kendi taban dinamiğiyle kazandığı bir bilinç vardı, bu bilinç

Kamu emekçileri hareketi bu gelişmişlik düzeyine rağmen, bugün geldiği noktada kritik sorunlar yaşıyor. Burada esas olarak bunun üzerinde durmak gerekiyor. Bu hareketin ileriye sıçrayamamasının temel nedenleri nelerdir, bizim bu alana ilişkin temel politikalarımız nelerdir, müdahalemiz nasıl olacaktır? Bu soruların yanıtlarını ortaya koymak ve irdelemek durumundayız.

Kamu emekçi hareketi içinde başından beri iki eğilim vardı. Bunlardan icazetçi-reformist dediğimiz anlayışın sendika yönetimlerinde egemen hale gelmesi, yaşanan tıkanmada çok temel bir rol oynadı, hala da oynuyor. Herşeyden önce, hareketin mevcut eylem kapasitesiyle, biriktirdiği güç ile dayatılan mücadele pratiği arasında bir gerilim var. Önüne konulan mücadele tarzı bu eylem potansiyelini kucaklayamadığı gibi geriletıyor, onun önünde engel oluşturuyor. Bu, esas gerilim noktalarından, bizim yüklenmemiz gereken noktalardan biridir. Halihazırdaki egemen mücadele programı, kamu emekçi kitlesinin acil ve yakıcı mücadele gündemiyle bütünleşemiyor. Talepler reformizm tarafından daraltılmış, güdükleştirilmiş durumda.

Kamu emekçileri hareketi sendikal örgütlenme talebi üzerinden ortaya çıksa da, sendikal bir hareket kimliğini çoktan aştı. Ortaya çıktığı andan itibaren sendikalarını kurdu, bunlara işlerlik kazandırmaya başladı.

haklarını söke söke almaya dayanıyordu. Bu son üç yıldır reformist önderliğin yarattığı tahribatın bir sonucu olarak, hakların yasal yoldan elde edilmesine indirgenmiş bulunuyor. Bunun bir sonucu olarak, son yıllarda gerçekleşen eylemler savunma konumunda eylemler oldu. Bu hareketi yıpratın, yoran, kısır bir mücadele içinde geriye iten bir sonuca yol açıyor. Bunun taşıyıcısı reformist önderliktir. Nitekim son kongreye sundukları metinlerde çok daha açıktan, bir bütünlük içinde bu çizgiyi ortaya koyuyorlar. Sonuç olarak, bugünkü reformist önderlik çizgisi, hareketi dizginleyen temel bir öge durumundadır.

Reformistlerin gerçekte reformlar uğruna mücadele gibi bir niyetleri de yok. Zira ciddi bir reform hareketi bile ortaya bir mücadele tarzı ve program koyar. KESK'teki reformist akımların ise, burada oluşan dinamiği parlamentoda bir dayanak olarak kullanmak türünden gerici hesapları var. Bu durum hareketin daha erken dönemlerinde ortaya çıkmıştı. Bugün ÖDP, EMER, HADEP'in önemli bir yönetici kadrosunun kamu emekçileri hareketinden çıktığını görüyoruz. Bu dikkate değer bir olgudur ve hareketi icazetçi-parlamentar kulvara yöneltmeye çalışan geriye çekici bir etkidir.

Grevli-toplusözleşmeli sendika hakkı hareketin kitlesinin ortaya koyduğu bir hedefi. Ama kendisini bununla sınırlamıyor, bir dizi başka talebi de formüle edip alanlarda sloganlaştırıyor, bunun için mücadele ediyordu. Ama gelinen yerde mücadele grevli-toplusözleşmeli sendikaya endekslenmiş durumda. Altın alta gerçekleşen özelleştirmeler, diğer saldırılar görmezlikten geliniyor. Bunlara karşı mücadele örgütlenmiyor. Herşey grev-toplusözleşmeli sendikaya bağlanmış bulunuyor.

Bu mücadele çizgisinin doğal sonucu ise eylemlerden kaçış oluyor. Artık açıkça; sokak eylemleri bir monotonluk yaratıyor, bundan kaçınılmalıdır, deniliyor. Greve başvurulmuyor; grev kamu emekçisiyle

toplumu karşı karşıya getiriyor, bu tahribat yaratabilir, bundan kaçınmak gerekiyor, deniyor. Aslında reformistler programlarını ve davranış çizgilerini tümüyle devletin çıkaracağı bir yasa beklentisine uygun bir şekilde düzenlemiş bulunuyorlar.

Sonuç olarak, geline nokta sendika talebi etrafında gerçekleşen mücadelede devletle uzlaşma ve devleti ikna etme, temel politika haline gelmiş bulunuyor. Bugünkü reformist önderlik, tabanının mücadele eğilimine, gücüne ve inisiyatifine güvenmemektedir. Fiili mücadeleyle hak elde etme çizgisi yerine, parlamenter alanın genişletilmesi formülasyonu harekete dayatılmış bulunuyor.

Alana ilişkin bazı taktik görevler

Hareketin biriktirmiş olduğu bir kapasite, bir düzey, bir güç var. Alana ilişkin politikamız bu gücü açığa çıkarmaya, eyleme geçirmeye hizmet etmelidir. Bu zaten tabanda kendiliğinden gerçekleşiyor, özellikle yoğun saldırıya maruz kalan kesimler, KESK'in eylemsizlik süreci karşısında kendi başına bir şeyler yapmaya çalışıyorlar. Bu BTS'dir, Enerji Yapı Yol-Sen'dir, vb. Bunlar, KESK'in eylem kararını beklemeden kendilerine yönelen saldırılara karşı çıkınaya çalışıyorlar.

İkincisi, sendikaların reformistler tarafından tutulduğu bir noktada, buna rağmen sendikaları gerçek bir mücadele aracı haline getirmeye çalışmak, bu anlamda sendikaları kullanabilmektir. Görevleri bizzat yapmaya çalışmak, bunu zorlamaktır ve saldırılara karşı fiili mücadeleyi örgütlemektir.

Özellikle kritik sektörlerle yönelebilmeliyiz. Devletin tasfiye etmek istediği bazı sektörlerde (enerji, demiryolları) hareketlilikler yaşanmaktadır. Bunlar KESK'in aldığı eylemlere ileri düzeyde katılan, militan eylemler örgütleyen kesimler. Bu alanlarda halihazırda olmasak da dışardan bağ kurmak zor değil. Merkezi bir yapısı olduğu için çeşitli zeminlerde buluşulabilir.

Mücadeleyi birimlere, işyerlerine taşımak gerekiyor. Bu hareketin geneldeki temel zaaflarından bir tanesidir. Birimler temelinde yoğunlaşmak, buradan aldığımız güçle sendikalar üzerinde basınç oluşturmak, önümüzdeki pratik görevlerden bir tanesidir. Buna uygun örgütlenmelere gidebilmeliyiz. Bu yeri gelir bir işyerindeki saldırıya karşı işyeri komitesi, yeri gelir bir eylem kararını hayata geçirmek üzere bir eylem komitesi olabilir.

Öte yandan, kamu emekçilerine yönelik saldırının uluslararası bir saldırı olduğunu, sermayenin uluslararası saldırısının Türkiye'ye yansımaları olduğunu göz önünde tutmak durumundayız. Bunun en dolaysız kanıtı, IMF'nin Türkiye'deki kamu emekçilerinin ücretlerini belirleyecek kadar saldırı ve müdahalesini somutlamasıdır. Dolayısıyla, bu alanda emperyalizme, emperyalist politikalara karşı mücadelenin güçlü bir karşılığı var. Bunun yer yer kendiliğinden ifade

edildiğini de biliyoruz. Dolayısıyla bu durum, mücadelenin emperyalist odaklara da yönetilmesi, bilincinin bu yönde geliştirilmesi gibi bir olanak da sunuyor bize.

Geline aşamada ÖDP'nin başını çektiği reformist kanat, düne kadar ittifak kurduğu ve yönetimleri birlikte paylaştığı Kürt yurtseverlerini yönetimlerden dışlamış bulunuyor. Bu onun bir yanıyla parlamentoya yönelik hesaplarının bir sonucu. Yanı sıra bilindiği gibi MGK'nın 28 Şubat sürecinin getirdiği bir basınç vardı. Kürt yurtseverlerine karşı tutum, reformistlerin mesajı aldıklarını, buna uygun bir tarzda hareket ettiklerini, MGK çizgisi yörüngesinde bir sendikal anlayışa kaydıklarını gösteriyor.

Kamu emekçileri hareketinde Kürt ulusal mücadelesinin ciddi bir karşılığı olduğunu, bir duyarlılık olduğunu biliyoruz. Çalışmamızda bunu gözetmemiz, bu potansiyeli devrimci bir çizgide harekete geçirme çabası içinde olmamız gerekiyor.

Diğer bir nokta da şu; özelleştirmeler kamu sektöründe gittikçe daha geniş kesimleri işçileştiriyor. Hastanelerde, belediyelerde memur statüsündeki kesim bir süre sonra taşeronlara devredilerek işçileşiyor. "İşçi-memur el ele!" sloganı dün bir özlemin ifadesiydi, ama bugün bu sloganın bizzat birim ve sektör çalışmalarında somut ve güncel bir karşılığı var. Özelleştirilen alan ve birimlerde, hem kamu emekçilerinin mücadelesi, hem de bugün yasal nedenlerden dolayı sendikal kapsama girmeyen işçiler üzerinden bu sloganın fiili karşılığını üretebilecek somut bir zemin var.

KESK üzerinden diğer işçi sendikalarına yönelik uygulanan bir politika vardı. KESK düne kadar kendisine destek olması yönünde konfederasyonlara çağrı yapıyordu. Ama son 1 Mayıs'ta, tam da devlet nezdinde itibar kazanmak için, onlarla birlikte hareket etti. 1 Mayıs'ı devletin belirlediği çerçevede kutladı. Bu çerçevede bizim, KESK'i, ileri çıkan işçi kesimleri ve sendikalarla birlikte hareket etmeye zorlamak gibi bir görevimiz var. Bu zaten çeşitli alanlarda karşılığını buluyor. Mesela KESK'in tüm eylemlerine TÜMTIS katılıyor. Bunu bir basınca dönüştürmek, ileri çıkacak sınıf kesimlerini alanlarda, mücadele içinde birleştirmek, temel hedeflerimizden biri olmalıdır.

Sendikalarındaki çalışmalarımızda kamu emekçi hareketinin kendisini esas almalıyız. Yönetimlerde reformist hakimiyetin kırılabilmesi için birimleri, çalışma alanlarını kullanarak sendikalara yönelmeliyiz. Hareketin tabanında kitle çalışması yürütmeliyiz. Sendikalar üzerinde ancak böyle etkili olabiliriz.

Devletin hareketi bölme girişimleri ve Türk Kamu-Sen

Devletin kamu emekçileri hareketini bölmeye yönelik girişimleri vardı. Bu, Türk Kamu-Sen'in kurulmasıyla somutlandı da. Bu sendikanın işlevi

biliniyor. Türk Kamu-Sen, KESK'te örgütlü kamu emekçilerinin mücadelesine karşı örgütlenmiş kontra bir sendikal girişimdir. Bugüne kadar KESK, Türk Kamu-Sen'e karşı mücadelede duyarsız kaldı. Biz yayınlarımızda bu soruna hep işaret ettik. Kamu-Sen bir devlet sendikasıdır, gerçek anlamda bir sendika değildir, buna karşı tavır alınmalıdır, dedik. Geline noktada devlet Kamu-Sen'i kullanarak, reformistler üzerinden hareketi uzlaşmaya zorluyor. Dün daha cılız bir şekilde ifade ediliyordu; eğer bu yasayı kabul edersek, emperyalizmde Türkiye'de örgütlü,

yetkiyi ona vereceğiz vb. deniliyordu. Nitekim bunun yankısı da oldu reformistler üzerinde. Biz şimdi grevsiz sendikayı kabul edelim, hiç değilse bizi muhatap alırlar, gerisini sonra devam ettirelim, biçiminde bir yaklaşım söz konusu.

Kamu-Sen'i doğru değerlendirmek gerekiyor. Gerçek anlamda bir taban kitlesi yok bu sendikanın. Bütününü devletle iç içe çalışan, gerici-faşist unsurların yönettiği bir sendika bu. Ciddi bir sendikal mücadele vermiyor, herşeyden önce burdan vurmak gerekiyor. Buna karşı mücadele önümüzdeki dönemin önemli görevlerinden birini oluşturuyor.

Bu alandaki çalışmamızda temel eksen özelleştirmelere karşı mücadeledir. Aşağı yukarı tüm alanlarda özelleştirme gerçekleşiyor. Okullar, hastaneler, belediyeler vb. alanlarda özelleştirme yaygın bir şekilde alttan alta uygulanıyor. Toplam çalışmamızda özelleştirmelere karşı mücadeleye ayrı bir önem vermemiz, buna uygun bir takım araçları, örgütlülükleri tanımlayabilmemiz gerekiyor.

Salt grevli-toplusözleşmeli sendika yasağına karşı değil, diğer yasal saldırılara da özel bir şekilde eğilmeliyiz. Devlet sadece sendika hakkı tanımamakla kalmıyor, özelleştirme politikalarını daha iyi uygulamak için bir takım saldırı hazırlıklarında da bulunuyor. Personel rejimi denilen bir yasa tasarısı var. Bu tasarı eğer meclisten geçerse, devlet bu yasaya dayanarak kamu emekçilerini işten atma hakkını elde edecektir. Bu yasa bu yönüyle örgütlenme yasağından daha etkili ve şiddetli bir saldırıdır, buna dikkat çekebilmemiz gerekiyor. Bu sadece bir tanesidir. Yasalar, yönetmelikler kapsamına giren bir dizi başka engelleyici saldırı var.

Çalışmamızın mevcut durumu ve sorunları

Bizim çalışmamızın düzeyine baktığımızda ne görüyoruz; girişte kısaca hareketin ortaya çıktığı ilk günlerden itibaren yönelindiğini, belli bir birikim elde edildiğini, fakat bunun süreklileştirilemediğini söylemiştim. Son bir yıldır önümüze koyduğumuz bir hedef var; bu alanda çeşitli güçlerimiz var, dağınık bir şekilde duruyorlar ve belli bir niteliği de ifade ediyorlar, bu güçleri merkezi bir tarzda harekete geçirme ihtiyacı var. Bunun araçlarını yaratabildiğimiz ölçüde bu mümkün olacaktır. Bunlar geçen seneki tartışmalar oluyor.

Bu çerçevede bülten çalışmasını önümüze koyduk ve 5-6 aydır ilk üç sayısıyla bu çalışma somutlanmış bulunuyor. Bülten çalışmasıyla çeşitli alanlarda, çeşitli bölgelerde çalışan güçlerimizin potansiyelini görebildik. Bu nitelik olarak hiç de azımsanacak bir potansiyel değil. Bugün bizim özellikle tartışmamız gereken noktalardan birisi, bu potansiyelin nasıl örgütlü bir çalışmaya sevk edileceği olmalıdır. Bölgeler bazında ve merkezi düzeyde bunun araçlarını tanımlamak olmalıdır.

Bülteni çıktığı kadarıyla değerlendirdiğimizde, bunun henüz yeni bir adım olduğunu görüyoruz. Bültenlerin çeşitli yetersizlikleri var. Herşeyden önce dilini ve tarzını oturtamadık, popüler bir propaganda aracı olarak henüz çok etkili değil, bu açıdan çeşitli yetersizlikleri var. Bunun ötesinde ama, çalışma yürüttüğümüz tüm bölgelerde etkin bir araç olarak kullanılıyor, ilk sayısından itibaren yaygın bir dağıtım var, alınan ilk tepkiler son derece olumlu. Biz 1 Mayıs çalışmasında, kamu emekçileri hareketini bu yönde, bülten çalışması üzerinden 1 Mayıs çalışmasına katabildik. Bunun son derece anlamlı sonuçları olabildi çeşitli bölgelerde. Bu aracı ve bu araçla müdahalemizi güçlendirerek, bu alanda güçlerimizi örgütlemek ve seferber etmek sorumluluğu ile yüz yüzeyiz. Bu herşeyden önce alana şimdiye kadarki kendiliğinden yaklaşımı bırakmak anlamına geliyor.

Bugün bültenler üzerinden söylenebilecek başka şeyler de vardır, bu tartışma içinde ortaya çıkar. Bülten çalışmasıyla birlikte son birkaç aydır bu alanda kadrolaşma sorununu öne çıkartmamız gerektiği gibi bir sonuç var önümüzde. Eğer biz burada bir çalışma yürüteceksek bu çalışma esas olarak alandaki güçlerimiz

Diğer bir nokta da şu; özelleştirmeler kamu sektöründe gittikçe daha geniş kesimleri işçileştiriyor. Hastanelerde, belediyelerde memur statüsündeki kesim bir süre sonra taşeronlara devredilerek işçileşiyor. "İşçi-memur el ele!" sloganı dün bir özlemin ifadesiydi, ama bugün bu sloganın bizzat birim ve sektör çalışmalarında somut ve güncel bir karşılığı var. Özelleştirilen alan ve birimlerde, hem kamu emekçilerinin mücadelesi, hem de bugün yasal nedenlerden dolayı sendikal kapsama girmeyen işçiler üzerinden bu sloganın fiili karşılığını üretebilecek somut bir zemin var. Salt grevli-toplusözleşmeli sendika yasağına karşı değil, diğer yasal saldırılara da özel bir şekilde eğilmeliyiz. Devlet sadece sendika hakkı tanımamakla kalmıyor, özelleştirme politikalarını daha iyi uygulamak için bir takım saldırı hazırlıklarında da bulunuyor. Personel rejimi denilen bir yasa tasarısı var. Bu tasarı eğer meclisten geçerse, devlet bu yasaya dayanarak kamu emekçilerini işten atma hakkını elde edecektir.

üzerinden yürüyecekse, kadrolaşma sorunu çözmemiz gereken bir diğer temel sorundur. Belli bir niteliğin biriktiğini söylüyoruz, bu niteliğin örgütsel bir forma kavuşmaması en temel zaafiyet durumundadır. Yoldaşlarımız nitelikli insanlar ama politik anlamda da henüz zayıf insanlar. Bizim örgütsel ilişkilerimizin zayıflığı ölçüsünde bir zayıflık taşıyorlar. Biz bunu örgütsel bir müdahaleyle giderebilmeliyiz, bunları alanın doğal öncüleri olarak kazanmalıyız.

Aynı zamanda mevcut durum karşısında fiili bir ayrışmanın olduğunu, devrimci öncü kamu emekçilerinin mevcut yönetime tavır üzerinden ayrı bir yerde durduğunu görmek durumundayız. Bunların doğal öncüler olarak kazanılması gerektiğini önümüze bir görev olarak koyuyoruz.

Sınırlı bir takım deneyimlerimiz, bülten çalışması öncesinde de birim çalışması ve özgül çalışma dediğimiz tarzda var. Ama o dönemde herhangi bir araç üzerinden gerçekleşmediği için, sonuçlarını da pek üretmedi. Şimdi kadrolaşma ve organlaşma temelinde, belirlenen politikaları alanlarda ve birimlerde özgüleştirme gibi bir sorununuz var. Bu her sektörde farklı olabilir; eğitimde farklıdır, sağlıkta farklıdır. Bu bizim pek fazla yürümediğimiz bir alan. Bu alanda deneyerek, yaşayarak, iş yaparak deneyim ve birikime sahip olacağız. Bu konuda sınıf çalışmasından öğreneceğimiz şeyler de var. Sınıf çalışması da bu anlamda kamu emekçilerine çok uzak bir alan değil. Bu yönden de güçlerimizi eğitebilmek gibi bir sorun var karşımızda.

Kısa dönemde, tespit ettiğimiz şekilde temel sektörlere yönelme gibi bir sorununuz var. Çünkü bizden bağımsız olarak bu alan hareketleniyor. Biz çeşitli bölgelerde bunu ortaya koyduk da. Oluşan organlarda çeşitli sektörleri tanımladık, o alandaki direnişleri, mücadeleyi gidip gerçekten içerden güçlendirebilmek ve ordan bağ kurmak noktasında hedefler belirledik. Gerçekten de bir karşılığı var bunun. Özellikle tek tek sendikaların veya sektörlerin yalnız kaldığı bir durumda, bu çok anlamlı bir girişim olarak algılanabiliyor, bir platform oluşturulabiliyor.

Sonuç olarak, kamu emekçileri alanında girdiğimiz yeni dönemde, yeni bir düzey tutturabilmeliyiz. Tam da bunun sorunlarını çözüme bağlamamız gerekiyor. Atılan ilk adımların sonuçları üzerinden zaten belli bir mesafe alınmış bulunuyor. Şimdilik söyleyeceklerim bu kadar.

Reformist önderlik hareketi kemiriyor

Osman: Özellikle de son otuz yıllık süreç içerisinde kamu emekçileri toplumsal muhalefetin içerisinde sürekli yer aldılar. TÖS’le başlayıp daha sonra TÖB-Der’le, Sağlık-Der’le, Tüm PTT-Der’le devam eden süreçlerin toplamında, toplumsal muhalefetin düzeyi açısından önemli bir etki alanıydılar. Kamu emekçileri hareketi sendikal süreç ve deneyimlerini biraz daha ete-kemiğe bürünmüş bir tarzda ancak ‘90’lı yıllarda ortaya koyabildi. Tabii ki bunda ‘89 Bahar Eylemleri’yle başlayıp ‘91’de zirveleşen işçi sınıfı hareketinin etkisi de önemli bir rol oynadı. Sınıf hareketini de arkasına alan, bu dalgadan da güç alan kamu emekçileri hareketi, uzun süre gerçekten belli bir militan düzeyde tutturdu.

Kamu emekçileri hareketi 12 Eylül sonrası iki önemli genel boykotu örgütledi. Bunlardan bir tanesi 20 Aralık, diğeri ise 18 Nisan iş bırakma eylemi. Örneğin 20 Aralık’ta bir milyonu aşkın kamu emekçisi iş bırakma eylemine katıldı. 18 Nisan’da yine bir milyonu aşkın kamu emekçisi böylesi bir iş bırakma eylemine ve boykota katılabildi. Sendikal hak ve talepleri için, özgürlükleri için, taleplerini daha güçlü bir şekilde ortaya koymak için, bizzat grev hakkı için, genel grev yapılabileceğini bir şekilde ortaya koydu kamu emekçileri hareketi.

Bu anlamıyla ‘90’lı yıllardan beri de gerçekten devletin çok özel ilgisi var alana. Kamu emekçileri hareketinin önündeki ciddi bir engele dönüşmüş bulunan sosyal reformizm her eylem süreci öncesinde eylemin zorluklarına ilişkin bir dizi şeyleri ifade etti.

Ama her eylemin sonrasında da en az devlet kadar şaşkınlığa düştü. Tabandan gelen güçlü dinamizm ve katılım karşısında şaşırıldı. Örneğin son 4 Mart Ankara eylemi öncesinde, sosyal reformistler hiç de böylesi bir militan eylemin yapılabileceğini beklemiyorlardı, bunu düşünemediler. Dahası emekçilerin ortaya koyduğu militan politik tutumunun yarattığı havadan en az devlet kadar da korktular. Nitekim 6 Mart’ta tutup kamu emekçilerini Ankara’dan gerisin geri gönderdiler.

Aslında kamu emekçileri hareketi içerisinde hep bir çizgi kendisini çok belirgin bir şekilde ifade etti. Daha çok sendikalaşma sürecini, sendikayı, fiilen kazandıkları sendikal hakkı, yasal bir çerçeveye ve uluslararası anlaşmalara dayandırmaya çalışan bir tarzı bu. Kamu emekçilerinin sendikal hak ve özgürlüklerine ilişkin taleplerinin ancak “demokratik bir devlet” yapılması içerisinde oluşturulabileceğini ifade eden bir tarzı bu.

Bir üst örgütlenme olarak gündeme getirilen KESK, gelineen noktada KESK’e bağlı sendikaları da engelleyen, onların bağımsız hareket etme yeteneklerini de körelten ve ortadan kaldıran bir sürece doğru hızla gidiyor.

MGK’nın 28 Şubat kararları sonrası çok özel bir tarzda kamu emekçileri hareketini dizginlemeye çalışan tarzı ortaya koyanlar yine bu sosyal reformistlerdir. Olay öyle bir noktaya gelmiş durumda ki, örneğin MGK’nın Kürt sorununa ilişkin düşüncesi inceltilmiş bir tarzda da olsa bugün kamu emekçilerine dayatılmak istenmektedir. Bu bazen, Kürt ulusal sorununun çözüm yeri sendikalar değildir, türünden masum gibi görünen kılıflar içinde ortaya konuluyor.

Kamu emekçileri örgütlerinin bir süre önce yaşadığı seçim süreci gericileşmenin nerelere vardığı konusunda yeni açıklıklar sundu. Bugün KESK içerisinde etkin konumda bulunan ÖDP, İP ve CHP ile yakın temasta bulunmayı, İP ve CHP ile ittifak yapmayı uygun gördü. En azından geçmişte devrimci demokrat akımlarla, bir yanıyla yurtseverlerle yan yana durmayı önemseyen ÖDP, 28 Şubat sürecinin kendisindeki yansıması olarak, İP’le CHP ile ittifakı çok özel bir tarzda gündeme getirdi. Bunu MGK sendikacılığının KESK’e yansımasının temel önemde bir belirtisi saymak gerekiyor.

Kamu emekçileri hareketini zorlayan ve bugün bana göre ciddi bir tehdite dönüşmeye başlayan Kamu-Sen’e de değinmek istiyorum. Bu gerçekten bir kontra sendika. Üst yapısının toplamına baktığımızda, devletin kurumlarının en üstünde bulunan bürokratlardan oluştuğunu görüyoruz. Türk Kamu-Sen’in en üst kurumu, genel müdürlerden, müsteşarlardan oluşan bir topluluk bu. Doğrudan devletin kurdurduğu bir sendika bu. Önceleri kamu emekçilerinin sendikal hak ve özgürlük taleplerine ilişkin mücadelesini “devletin altına dinamit koymak” diye niteleyen bu kontra topluluk, hareketin önü alınamayınca, bir süre sonra tabelalarını astılar ve bu noktada sendikal hareketin içerisinde biz de varız demeye başladılar. Ama gelineen yerde artık, grevsiz-toplusözleşmesiz sendika yasasının kesinkes kabulü için çok özel bir gayret içine girdiler. Grevsiz-toplusözleşmesiz sendika yasasına ilişkin geliştirdikleri bir dizi eylemlerle de, kendilerini belli oranda kamuoyu önünde meşrulaştırmaya çalıştılar.

Sosyal-reformistler bundan tersine bir sonuç çıkarmış durumdalar: Gelineen noktada elbetteki bizim açımızdan grevsiz ve toplusözleşmesiz bir sendika düşünülemez, sendikal hak ve özgürlüklere ilişkin taleplerimizi aynen koruyoruz diyorlar ve ardından ekliyorlar; belli ki biz bunu belli aşamalardan geçerek elde edebiliriz, bunu gözetmezsek eğer yetki noktasında, toplu görüşmelerde muhatap olma noktasında Türk Kamu-Sen gündeme gelecektir vb. Gelineen yerde açıkça bu fikri işliyorlar. Bunu özellikle sosyal-reformistler şubelerden başlayarak merkezlerdeki yapılara kadar çok özel bir tarzda işliyorlar. Gelineen nokta budur.

Sosyal-reformizmin eylem anlayışları genelde Ankara’ya ses duyurma şeklinde geliyor. Kamu emekçileri Ankara’ya geliyorlar, yer yer militan bir tarz da ortaya çıkıyor. Bir kitap Arslın <https://arney.org> tarafından kendilerine; Ankara’ya geldik, sesimizi

duyurduk, haydi geri dönün, deniyor. Kamu emekçileri hareketini bu tür eylemler yormuştur, bunu görmek gerekir. Artık şu sorular sorulmaya başlamıştır: Gidiyoruz geliyoruz da ne oluyor, ne işe yarıyor ki? Sonuçsuz kalan eylemler sonuçta yorgunluk ve bıkkınlığı besliyor.

Bizim son bülten müdahalemiz var, bununla ilgili bir takım şeyleri vurgulamak istiyorum. Bülten kamu emekçileri üzerinde, kendi bölgem açısından söyleyeyim, çok olumlu bir etki bıraktı. Hatta bir kısmı bültenle ilgili, bu sendikanın yayın organı mı diye sordu, yani herhangi bir kan uyuşmazlığı sorunu ortaya çıkmadı. Özlenen bir çizgiyi, tarzı ifade ediyor. Bültene ilgi fazla. Bana bülten ulaştırabilir misiniz şeklindeki yaklaşımlar, bizimle politik bağlamda hiçbir ilişkisi olmamasına rağmen, hareket içerisinde mücadele veren birçok insan tarafından gösterildi.

Reformizmin tahribatını tersine çevirebilmek işyeri örgütlülüklerini çok özel bir tarzda gündeme getirmemizden geçiyor. İşyeri örgütlülükleri ve platformlar, yukarda oluşmuş olan bürokratizmi (ki sosyal reformizmin bugün kamu emekçileri hareketinin tepesine çöruklenmiştir) bürokratizmi kırmanın en etkili yoludur.

Sendikaları da çok iyi kullanmak durumundayız. En azından kendi bölgemizde fark ettiğimiz şey şudur; sendika yönetimine muhalefet etmek, sendika yönetiminin icraatlarını sürekli eleştirmek, ama bununla yetinmek. Yapılması gereken neyse bunu net bir şekilde o platforma taşımak, işyeri temsilcileriyle yapılan toplantılara bunları götürmek noktasında açık bir yetersizlik ya da zaafiyet içinde bulunmak. Şimdiye kadar yapılması gerekenler noktasında, en azından kendi bölgem açısından söylüyorum, çok da böyle açılım sunan bir tarz ortaya konulamadı.

Önümüzdeki süreçte tekrar sendika yasasının gündeme getirileceği ortadadır. Bunun yanı sıra sendika yasasıyla birlikte yoldaşın da belirttiği, ama benim de bir şekilde yeniden vurgulama gereği duyduğum personel yasası gündemde. Personel yasası ilk bakışta şeriatçılığa karşı bir yasa değişikliği gibi gözüküyor, şeriatçıların rahatlıkla işten atılacağı bir düzenleme gibi gözüküyor. Ama gerçekte esas olarak ilerici, devrimci ve sosyalist kamu emekçilerini hedef alan bir yasadır söz konusu olan.

Hele hele enerjide, bunun yanı sıra sağlıkta, eğitimde özelleştirmelerin giderek hızlandırıldığı bu süreçte, bir yanıyla da burada gelişebilecek olan özelleştirme karşıtı bütün devrimci eylemliliklerin önüne geçmek istiyorlar. Bu eylemliliklerin önünü çeken kamu emekçilerini işsizlik gibi bir olguyla karşı karşıya bırakmak istiyorlar. Bir yanı bu.

Bir diğer yanı da, IMF’ye çok açık olarak verilen sözün yanı sıra, “7. beş yıllık kalkınma planı” içerisinde çok açıklıkla ifade edilen birşey var. Kamu emekçilerinin kesinlikle ve kesinlikle istihdamını 350 binle sınırlı tutmak istiyorlar. Bu bence çok önemli bir durum. Özelleştirme saldırısının yanı sıra, kamu emekçilerini büyük oranda işsiz bırakacak bir saldırı dalgası gelececek.

Şu ana kadar personel yasasıyla ilgili KESK’in ortaya koyduğu bir tutum da yok. Son yaptıkları iş; personel yasasındaki değişikliklerle ilgili olarak aşağıdan yukarıya doğru tartışmaların yürütülmesi ve hangi tür eylemlerin yapılacağı konusunda oradan bir kararın çıkması noktasındadır. Bu sözde tabanın düşünce ve iradesine değer veren demokratik bir tutum gibi görülüyor. Ama gerçekte, vahim bir saldırıya karşı anında ve cepheden tutum almaktan kaçınmak için baş vurulmuş bir manevra söz konusu burada. Oysa hükümet biraz da bu yasayı bir oldu bittiye getirmek istiyor. Burada bize düşen çok özel bir görev var; personel yasasıyla ilgili işyerlerine dönük sürekli bir propaganda ve ajitasyon faaliyeti yürütmek durumundayız. İşyeri örgütlülüklerinden, tabandan yukarıya doğru sendikaları bu konuda zorlamak gerekiyor.

(Devam edecek...)

İçimizdeki küçük-burjuvaziye karşı mücadele

(Bu metin, TKİP Merkez Yayın Organı Ekim'in Ağustos '99 tarihli 207. sayısında yer alan "TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri: Örgüt Sorunları Üzerine Tartışmalar/2" başlıklı belgenin bir ara bölümünden oluşmaktadır. Marx-Engels'e ait parça ile "Parti Programı Üzerine Tartışmalar"dan alınmış bölümü konuyu tamamlayıcı metinler olarak biz ekledik. Ekim'den alınmış yazının başlığı tarafımızdan konuldu.)

olduğuna göre, bence parti kongresinin saptaması, üzerinde durması ve açık bir tutuma bağlaması gereken asıl sorun ya da yön başkadır. Geline yerde artık, Türkiye gibi bir ülkede, devrime önderlik gibi bir misyonla ortaya çıkan, devrimci bir sınıfı temsil etmek iddiası taşıyan bir partinin, bugüne kadar tutucu küçük-burjuvaziye karşı izlediği o çok sabırlı tavrı bir yana bırakması gerekiyor. Artık biraz daha tahammülsüz olması gerekiyor. Sorumsuz ve tutucu küçük-burjuvaziye nezaket göstermenin sırası değil. İnsanlarımızın kavraması gereken şey, adımlarını devrimci siyasal mücadele alanına attıkları, kendilerini bir sınıfa adadıkları zaman, kendi geldikleri sınıf konumunu, sınıf kültürünü, sınıf alışkanlıklarını terk etmek zorunda olduklarıdır. Bu mutlak bir zorunluluktur. Düşünün ki biz program tartışmaları vesilesiyle bile bu sorun üzerinde durduk.

Sınıf intiharı kavramı üzerinde önemle durulmalı, partide bu sorun üzerinde ciddiyetle tartışılabilir. Çünkü küçük-burjuvazi intihar etmek istemiyor ve birçok sorun buradan geliyor. Küçük-burjuvaziden sosyalizme, bu anlamda işçi sınıfı davasına gelen unsurlar, mücadele konusunda belli bir iyi niyet ortaya koyuyorlar, ama bunu katı bir tutuculukla da birleştiriyorlar. Alışkanlıklarını, eğilimlerini, davranış tarzlarını sürdürmekte korkunç bir tutuculuk gösteriyorlar.

Şu on yıllık sürecimizde öyle ilginç insanlar gördüm ki, insan yeniden hatırlayınca bile dehşete kapılıyor. Bunlar alışkanlıklarında ısrar ediyorlar. 1 yıl, 2 yıl, 3 yıl bir örgütü uğraştırıyorlar, ona çok şey kaybettiriyorlar, sonra da defolup gidiyorlar, gidip gönül rahatlığı ile düzene katılıyorlar. Toplam üzerinden bakıldığında, bir faydaları da olmuyor bunların devrime. Kattıklarından yüz mislini, bin mislini kaybettiriyorlar. Bozulma ve çürümenin, atalet ve içe dönmenin etkeni oluyorlar. Peki neden biz bunlara karşı "İskender kılıcı" kullanmayacakmışız? Neden problemin etrafında nezaketle dönüp duracakmışız? Sorunu çok daha dosdoğru koyamaz mıyız? Bu sorumsuz ve dejenere insanlara derdimizi dosdoğru anlatıp tutumumuzu da vakit yitirmeksizin cepheden alamaz mıyız? Biz yozlaşmış, görev ve sorumluluk bilincini yitirmiş bu türden öğelerin yarattığı bunalımlarla, oluşturduğu kordugumlerle uğraşmak

zorunda mıyız?

Sınıf intiharına direnen küçük-burjuva öğelere aman verilmemelidir

Ben elbette kaba ve kestirmeci davranışları, bunların ifadesi sekter bir kadro politikasını önermiyorum. Kastettiğim bu değil. Özü çok açık olan bir ideolojik saldırıyla, deyim uygunsa bu insanların teslim alınması. Teslim almaktan kastım nedir? Küçük-burjuva direnme çizgisinin tam olarak kırılmasıdır. Bu tür unsurları parti çizgisine ve değerlerine göre değişmek ve dönüşmek, aksi taktirde saflarımızdan defolup gitmek ikilemi ile yüz yüze bırakmak zorundayız. Sınıf intiharına direnen küçük-burjuva öğelere aman vermemeliyiz.

Biz bunu yapmak zorundayız yoldaşlar. Komünist devrimci konum ve kimlik bunu gerektirir, devrim davası bunu gerektirir, proletaryanın devrimci konumu ve hayati çıkarları bunu gerektirir. Biz kendi bünyemizdeki küçük-burjuvaziye teslim almak, ezmek zorundayız. Partili aşamada yapılması gereken şey budur. Çünkü bu tür insanlar kendi sosyal alışkanlıklarını, geçmiş ideolojik şekillenmelerini, kültürel kalıplarını, değer yargılarını terk etmek istemiyorlar.

Böyle bir şey olmaz, olamaz yoldaşlar. Böyle bir tutuma, bu türden bir gericiliğe tahammül göstermekle dava bir yere götürülemez. Böyle bir tutuma katlanıldığında, böylece davayla sadece alay edilir, yıllar tüketilir, bir santim yol gidilmez. İnsanlar merkez komitesine geliyorlar, bakıyorsunuz, neyle gelmişlerse onunla durmak istiyorlar. Devrimci dönüşümün sonsuz bir süreç olduğunu kavramıyorlar. Bunlara anlatamıyoruz. Anlatmaya kalkıp eleştirdiğimiz zaman problem çıkıyor. İzzet-i nefisleri inciniyor. Küçük-burjuvazi kendi izzet-i nefsi konusunda o kadar hassas ki! Bir takım insanlar bu örgütü çok rahat tartışıyorlar, bu örgüt ile ilgili çok rahat genellemeler yapıyorlar. Ama bireylerle ilgili bir şey tartışıldığı zaman, örgütte çok ciddi bir probleme dönüşüyor bu. Böyle saçma şey olur mu?

Bir örgüt dediğiniz yüzlerce, binlerce insanın ortak emegidir. Bir davanın taşıyıcısı, bu dava uğruna harcanan çabaların oluşturduğu birikimin güvencesi, geleceğe taşıyıcısıdır. Örgüt uğruna

Türkiye gibi bir ülkede, devrime önderlik gibi bir misyonla ortaya çıkan, devrimci bir sınıfı temsil etmek iddiası taşıyan bir partinin, bugüne kadar tutucu küçük-burjuvaziye karşı izlediği o çok sabırlı tavrı bir yana bırakması gerekiyor. Artık biraz daha tahammülsüz olması gerekiyor. Sorumsuz ve tutucu küçük-burjuvaziye nezaket göstermenin sırası değil. İnsanlarımızın kavraması gereken şey, adımlarını devrimci siyasal mücadele alanına attıkları, kendilerini bir sınıfa adadıkları zaman, kendi geldikleri sınıf konumunu, sınıf kültürünü, sınıf alışkanlıklarını terk etmek zorunda olduklarıdır. Bu mutlak bir zorunluluktur. Düşünün ki biz program tartışmaları vesilesiyle bile bu sorun üzerinde durduk. Sınıf intiharı kavramı üzerinde önemle durulmalı, partide bu sorun üzerinde ciddiyetle tartışılabilir. Çünkü küçük-burjuvazi intihar etmek istemiyor ve birçok sorun buradan geliyor. Küçük-burjuvaziden sosyalizme, bu anlamda işçi sınıfı davasına gelen unsurlar, mücadele konusunda belli bir iyi niyet ortaya koyuyorlar, ama bunu katı bir tutuculukla da birleştiriyorlar. Alışkanlıklarını, eğilimlerini, davranış tarzlarını sürdürmekte korkunç bir tutuculuk gösteriyorlar. Şu on yıllık sürecimizde öyle ilginç insanlar gördüm ki, insan yeniden hatırlayınca bile dehşete kapılıyor. Bunlar alışkanlıklarında ısrar ediyorlar. 1 yıl, 2 yıl, 3 yıl bir örgütü uğraştırıyorlar, ona çok şey kaybettiriyorlar, sonra da defolup gidiyorlar, gidip gönül rahatlığı ile düzene katılıyorlar. Toplam üzerinden bakıldığında, bir faydaları da olmuyor bunların devrime.

Cihan: Bazı tartışmaları dikkatle izliyorum. İnsanlar arasındaki özel ilişkiler, kadrolara yaklaşım, örgütsel demokrasi, tabandan gelen düşünce ve eleştirilere yaklaşım vb... Tüm bu konularda bazı yoldaşlarca tam ne anlatılmaya çalışılıyor, anlamaya çalışıyorum.

Örgütsel yaşam içerisinde çeşitli hatalar muhakkak ki vardır, her zaman olacaktır. Liberalizmin olduğu yerde sekterizm de vardır, kaçınılmaz olarak olur, zira bunlar birbirini besleyen, birbirinden beslenen davranış tarzlarıdır. Altta biraz yarı-anarşizan eğilimlerin olduğu ve hoş karşılandığı yerde, üstte de biraz bürokratism var demektir. Bu tür zaafılar bizde de vardır, kategorik olarak böyle bir tartışmaya fazla bir şey denemez.

Sorumsuz ve tutucu küçük-burjuvaziye nezaket göstermenin sırası değil

Ama söz konusu olan somutta bizim sürecimiz

ölünmesi gereken bir birikimdir. Devrimin en büyük kazanımı, en hayati mevzisi. İşte devrim davasındaki yeri ve anlamı bu olan bir komünist örgüt bu kadar rahat tartışılabilir, bu örgütün birer neferi olması gereken bireyler tartışılmıyor! Burada, parti kongresinin bu bahsinde, asıl tartışılması gereken budur. Öteki herşeyi fazlasıyla tartıştık, örgütsel demokrasi ve üye hakları üzerinde fazlasıyla durulmuştur bu örgütte. Artık asıl üzerinde durulması gereken örgütsel disiplin, örgüt otoritesi, görev ve sorumluluk bilinci, devrimci eleştiri ve özeleştirici vb., vb.'dir.

Saflarımıza katılan herkes bizim ideolojimize, değerlerimize, normlarımıza göre dönüşmek zorundadır

Saflarımıza katılan insanlar küçük-burjuvaziden, sınıf dışı kesimlerden geliyor, diyoruz. Geleneksel örgütlerden, devrimci demokrasiden geliyor, diyoruz. Yerine göre, sosyal reformizmden geliyor diyeceğiz. Bütün bu geldikleri yerler, şu an gelmiş bulundukları yere çok yabancı yerler! Demek ki, geldikleri yeni yere göre köklü bir dönüşüm sorunu var. Tamam, bu dönüşümün zamana yayılacağı konusunda açık oluruz. İdeolojik müdahalenin yanı sıra, bunun bir pratik süreç olduğunu göz önünde bulundururuz. Bunu fazlasıyla yapıyoruz. Ama içimizdeki küçük-burjuvazi de, kendisinin bir dönüşüme ihtiyacı olduğu konusunda çok açık ve net olabilmelidir. Partiyi aldatmayı, oyalamayı, aylarca uğraştırmayı bir an bile aklımdan geçirmeyebilmelidir. Ters durumda, davranışının tüm sonuçlarına katlanabilmelidir.

İnsanlar korkunç tutucu. Geçmiş deneyimlerimden bakıyorum, bugünden bakıyorum, bu kongre üzerinden bakıyorum; insanlar kendi alışkanlıkları konusunda korkunç tutucular. Değişime müthiş kapalılar. Ama ben diyorum ki, buna katlanmak, buna tolerans göstermek, devrim davasıyla alay etmektir. Biz parti yaşamı ve örgütsel demokrasi konusunda sosyalizmin tarihsel deneyimlerinden dersler çıkardık. Biz PKK'deki bir takım gelişmeleri trajik buluyoruz ve acıyla izliyoruz. Biz DHKP-C'nin tarzını küçümsüyoruz. Bunların hepsi güzel! Bu konudaki hassasiyeti en baştan göstermiş bir insan olmanın gönül rahatlığı ile söylüyorum bunu. Peki ama, biz devrimci bir sınıfa, modern bir düşünceye yaraşan bir otoriteyi, bir katılığı kendi tarzımızda üretemeyecek miyiz? PKK'de bu iş köylü tarzı olabilir. DHKP-C'de bu iş küçük-burjuvaziye özgü bir tarzda olabilir. Zamanında Sovyetler Birliği'nde bu acımasız biçimler kazanmış olabilir. Biz bunları taklit etmek bir yana, eleştiriyoruz, yer yer yerli örnekleri aşağılıyoruz. Bunların hepsi konusunda kafamız üstelik başından beri çok açık. Ama biz kendi tarzımızda, sosyalist dünya görüşünün, modern devrimci sınıfın kendi değer yargılarına, kendi ciddiyetine, kendi vakarına uygun bir katılığı, bir ciddiyeti küçük-burjuvaziye karşı gösteremeyecek miyiz?

Büyük bir sabır gösterdik, yerine göre nezaket gösterdik, ama tutucu ve iflah olmaz küçük-burjuvazi bizimle sonuçta hep alay etti. Her düzeyde gördüm ben bunu. İyi yoldaştır, iyi

Her dönemin öncelikleri ve hassasiyetleri de kendi koşullarına göre değişir. '70'lerin devrimcilerinde devrimci kimliği esas almak, kendi başına çok fazla bir şey ifade etmiyordu, bu o dönemin devrimcisi için ayırdedici bir nitelik sayılmazdı. Çünkü o dönemin toplumsal-siyasal ortamında, o günün devrimci yükseliş ortamında, herkes samimiyetle ve tereddütsüz devrimciydi. En sıradan insanlar akşam pratiğe çıkarlardı. Vurulmak vardı, yakalanmak vardı, işkence vardı... Bunlar insanlar için problem değildi. Devrim uğruna ölmek o dönem adeta kitlesel bir olay haline gelmişti. O dönem devrimcilik, devrimci kimlik çok özel bir ayırım noktası değildi. O dönem, devrimci kimlik üzerinde ideolojik kimlik, ideolojik kavrayış, artı yetenek, artı inisiyatif vb., bunlar daha özel bir önem taşıyabiliyordu. Bugün belirleyici olan devrimci kimliktir. İçinden geçmekte olduğumuz dönemde biz öncelikle bir insanın devrimciliğine dikkat etmeliyiz. Devrimci mi, değil mi? Bu çok belirleyici ve temel önemde bir ölçü. Devrimcilik temeli üzerinde, ideolojik kimlik ikinci sırada, yetenek, inisiyatif vb. üçüncü sırada...

niyetlidir vb. diyoruz, üç gün sonra örgüte karşı provokasyon yapmaya kalkıyorlar. Bugün birileri tutanaklarımıza baktığı zaman, siz bu edepsizi neden anında ihraç etmediniz, diyebiliyor bize. Neden? Sabır, sabır, sabır! Küçük-burjuvazinin bizim sabrımızı, iyi niyetimizi nasıl kullandığı belli değil mi? On yıllık deneyim bunu yeterince göstermedi mi?

Devrimci partinin devrimci hukuku önemsenmelidir

Ben diyorum ki; burası bir parti kongresidir, parti kongresi kadro politikasının bu çok önemli ve hayati yönleri üzerinde özel bir tarzda durmalı, bu konuda yeni dönemde izlenecek çizgiyi net bir biçimde belirlemelidir. Saflarımıza üye olarak gelen insanlar çocuk değil ki! Bunlar dönüşüm nedir, sınıf intiharının gereği nedir, bunu gayet iyi biliyorlar. Sadece işlerine gelmiyor, bilmezlikten geliyorlar. Alışkanlıklarını sürdürmek istiyorlar. Niye sürdüreceklermiş? Sürdürmek istiyorlarsa, saflarımızı terketsinler, defolup gitsinler, kendi sınıflarına dönsünler! Devrimcilik bir gönüllülük işi değil mi? Biz insanlardan zorla mı başvuru alıyoruz? Zorla mı örgüt üyesi yapıyoruz? Örgüt üyesi olan bunun gereklerine uymak zorundadır. Bu kendilerinden talep edilecektir. Kim yapacaktır bunu? Partinin programı var, partinin tüzüğü var, bu çerçevede oluşmuş kurumları var. Kurumlar isteyeceklerdir.

Artık kurumları oturtmak zorundayız. Burada bir kongre var; kongre partinin en üst organıdır. Burada ortaya bir irade konuyor. Bu kongre bir MK seçecektir, ardından yetkisi bu MK'ya geçecektir. MK'nın altında İK'lar var. Bizim bu kurumları oturtmamız, denetimi, eleştiri, müdahaleyi kurumlar üzerinden gerçekleştirmemiz lazım. Ve kurumlarla muhatap olup, kurumlara hesap sormamız lazım. Ben hiçbir yerde bireyleri muhatap almayalım diyorum. Hiçbir alanda, mümkün mertebe kişisel sorumluluk alanı yaratmayalım. Mutlaka bir organ olmalı ve bizim muhatabımız o organ olmalı.

Bir organda, organın yetkisini, sorumluluğunu aşan bir iç hukuk olamaz. Ben bunu tüzük tartışmasında parti sekreterinin konumu bakımından da söyledim, her zaman önemsedğim bir sorundur. Bir partinin sekreteri kongrede seçilmez. MK sekreterini kendi içinde seçer. Gerektiğinde de kendi içinde görevden alır. Bir MK'nın seçtiği bir sekreter, hiçbir biçimde onun

üstünde olamaz. Bu aynı şey aşağıya doğru organlarda da böyle olabilmelidir. Biz bir bölgeden, bir birimden, bir yakadan komiteyi tanırız. O komiteyi kendi hukuku içinde tanırız. Artık bu normları oturtmak zorundayız. Yakın zamanda İstanbul'dan bazı yoldaşlarla bir tartışma yapmak zorunda kaldım. Organda iki üye var. Üyelerden biri buraya delege olarak geliyor. Bir başka üye normal olarak o organın sekreteri dönene kadar organın sorumlusudur. Hayır, dediler, tutup bir başka aday üyeyi buraya atamaya kalktılar. Ben bunu örgüt hukuku bakımından eleştirdim. Aday üye olan öteki insan üye olana göre daha yetenekli olabilir. Fakat problem bu değil. Hukuk diyorum da, biz her zaman dar ve biçimsel hukuku,

ideolojik-siyasal özünden kopararak içi boş bir biçime indirgenmiş hukuku aşağılarız. Deriz ki, önemli olan siyasal özdür. Güzel! Ama bizim hukukumuz da siyasal özümüze göre oluşmak zorunda olan bir hukuktur. Biz her zaman iyi ve güven veren devrimciyi üye yapabilmeliyiz. Ve iyi devrimci üyeysen, o üyeliğin gerektirdiği haklara da sahip olmak zorundadır. Bazı amaca uygun olmayan durumlar çıktığında da, bunlar çok uzun süreli değilse, yaratacağı sonuçlar gerçekten çok tahripkar değilse, biz buna da katlanmalıyız. Temel normları oturtmak bakımından gereklidir bu, başka türlü davranamayız.

Bu örneği niye verdim? Bu organdaki üyenin önüne geçirilmeye çalışılan kişi yakın zamandaki bir gelişmeden dolayı bir sarsıntı yaşayabildi. Bazı insanlar onun durumunun ne olduğunu çok merak ettiler. Çünkü sarsıntı yaşayabileceğini umuyorlardı. Ben bu çerçevede soruyorum. Peki, herhangi bir kritik gelişmede sarsıntı yaşayabileceğini umduğumuz insanları, biz neden üstelik kendi parti hukukumuzu çiğneyip de ön plana çıkarıyoruz?

Örgütte ideolojik-siyasal özü olan normları oturtmak, bu çerçevede örgüt hukukunu oturtmak, ilkesel ve pratik olarak büyük bir önem taşıyor. Üyelik politikasını ciddiyetle uygulamalıyız. Bu çerçevede üyelik hukukuna tam olarak uymalıyız. Üzerinde önemle durmamız gereken sorunlardan biri bu. Çok tartışılmadığı için bunu söylüyorum.

Devrimci kimlik konusunda çok hassas olunması gereken bir dönemdeyiz

Her dönemin öncelikleri ve hassasiyetleri de kendi koşullarına göre değişir. '70'lerin devrimcilerinde devrimci kimliği esas almak, kendi başına çok fazla bir şey ifade etmiyordu, bu o dönemin devrimcisi için ayırdedici bir nitelik sayılmazdı. Çünkü o dönemin toplumsal-siyasal ortamında, o günün devrimci yükseliş ortamında, herkes samimiyetle ve tereddütsüz devrimciydi. En sıradan insanlar akşam pratiğe çıkarlardı. Vurulmak vardı, yakalanmak vardı, işkence vardı... Bunlar insanlar için problem değildi. Devrim uğruna ölmek o dönem adeta kitlesel bir olay haline gelmişti. O dönem devrimcilik, devrimci kimlik çok özel bir ayırım noktası değildi. O dönem, devrimci kimlik üzerinde ideolojik kimlik, ideolojik kavrayış, artı yetenek, artı inisiyatif vb., bunlar daha özel bir önem taşıyabiliyordu. Bugün belirleyici olan devrimci kimliktir.

İçinden geçmekte olduğumuz dönemde biz öncelikle bir insanın devrimciliğine dikkat etmeliyiz. Devrimci mi, değil mi? Bu çok belirleyici ve temel önemde bir ölçü. Devrimcilik temeli üzerinde, ideolojik kimlik ikinci sırada, yetenek, inisiyatif vb. üçüncü sırada... Bu ölçüye dikkat etmediğimiz yerde hep hata yaptık. Yeteneklerinden dolayı hareketin üst organına adam alıyorsunuz, üç gün sonra polise düşüyor ve çözülüyor. Neye göre alıyorsunuz? Bu adam devrimci mi? Bundan emin miyiz? Seçerken bu gözle hiç baktık mı? Devrimci olduğundan emin olmamızı sağlayacak deneyimler var mı? Yok! Demek ki o ölçüye çok aldırılmamışız. Peki, bu ölçüye aldırılmayacak bir dönemin içinde miyiz biz?

Tekrar ediyorum; her düzeydeki görevlendirmede devrimci kimlik, örgütsel kimlik, ideolojik kimlik. Bunun bileşkesi olan bir kadro tipi. İnsanlar devrimci olabiliyorlar, ama örgüt adamı olamıyorlar. Oysa biz örgütlenmeye en yatkın bir sınıfın devrimcileriyiz, onun partisiyiz. Örgütsel kimlik ne demektir? Disiplinli bir kadro olabildiğini bilmek, demektir. Kollektif yaşama ve çalışma tarzına yatkınlık demektir. Örgütün hakkını, hukukunu bilmek demektir. Örgütün güvenliğini titizlikle gözetken bir davranış tarzına sahip olabilmek demektir. Bir sıkıntı doğduğunda ne olacağını bilemediğimiz kadrolara biz neye göre güveniyoruz? Eğer güveniyorsak, bir sıkıntı doğduğu zaman niye hemen kaygılara kapılıyoruz, acaba ne oldu, sağlam durabildi mi, diye derin kaygılara düşüyoruz. Normalde gözümüzün hiç arkada olmaması gerekmez mi?

Bir takım şeyler niye tartışılmıyor burada, oysa çok verimli tartışma konuları var, derken bazılarını kendi çapında ifade etmiş, örneklemiş oldum. Örneğin, bizim geçen Ağustos ayında, MK toplantısı sonrasında yayınladığımız bir temel belge var. Burada, o soruna ilişkin özlü pasajlar var. Bir merkezîyetçilik, adem-i merkezîyetçilik sorunu var. O kadar ilginç bir durumla karşı karşıya kaldık ki; bu provokasyonun deneyimlerini burada tartışmak, gerçekten çok ilginç olacaktı.

Provokasyon olayı ya da küçük-burjuva ögenin aşırı gerileşmesi

Bizim sözkonusu alanda ... kişilik bir hücremiz var. Alanın sorumlusu hücreyi boşa çıkararak,

Biz devrimci yoldaşlar, ucu bize dokunduğunda canımızı ne kadar yakarsa yaksın, içimizdeki küçük-burjuvazinin acımasızca ezilmesi politikasını destekleyelim. Bundan devrim ve parti davası güçlü çıkacaktır. Arada ucu bize de degecektir, bizim canımız fena da yanacaktır. Olsun! Geçmişe ait yanımız değil mi o? Hakedilen yerde ucu bize de değsin, canımızı da yaksın. Eğer biz, gerçekten devrimi arzuluyorsak, gerçekten sınıfın davasını bir parça ileriye götürmek istiyorsak, buna katlanalım. Değer buna! Biz bir sürü şeyimizi feda etmedik mi? Bir sürü fedakarlık yapmadık mı, bu davaya adım atarken?

O halde, canımızın yanmasına da katlanalım, bu konuda da fedakarlık yapalım. Fedakarlığımız tam olsun, tutarsız davranmayalım.

Bu örgütte eleştiri bastırılmıyor, bu bir. Bu örgütte bizzat örgütü ve yönetici organı hedef alan çok eleştiri yapılıyor, bu iki. Bu örgütte örgütün kendisi çok rahat tartışılıyor. Bireyler ise çok az tartışılabilir, ya da duruma göre hiç tartışılmıyor. Bu örgütte, merkezi yönetim kademesinde büyük bir sabır var, bu üç.

deyimi hoşgörün ama, “karı-koca çetesi” kuruyor. Düşünün; parti orada kendi organını kurmuş. Eğer parti bir yerde bir organ kurmuşsa, bir görevlendirme yapmışsa, hiç kimse ve hiçbir nedenle, bunu boşa çıkarma hakkına sahip değildir. Bunu boşa çıkaran örgüt suçu işliyordur. Bu görevlendirmenin isabetsiz olduğuna inanan bir parti üyesinin yapabileceği tek şey, eleştirisini örgüt önünde ortaya koymaktır: “Bu organ ya da bu organın şu bileşimi amaca ya da normlara uygun değildir” demektir. Ancak örgütün genel işleyiş kuralları içinde buna bu şekilde itiraz edebilir. Oysa fiilen organlar ya da görevler boşa çıkarılabilir. İnsanlar birbirleriyle konuşmayabiliyorlar. Birlikte toplantı yapmayabiliyorlar. Burada örgüt kalır mı? Burada disiplin kalır mı? Burada bir örgüt normu, otoritesi kalır mı? Bireylerin böyle bir hakkı olabilir mi? Hiçbir bireyin haddi değil bu! Bu, örgüte karşı tam bir suçtur!

Görevlendirmeyi örgüt hukuku içerisinde yönetici organlar yaparlar. Onlar bir seçim yapmışlarsa, 4 kişilik bir organ kurulmuşsa, sekreterin görevi bu 4 kişiyle o alanda parti örgütünü oturtmaktır. Sorumluluğu bu çerçevede gerçekleştirmektir. Hayır, organı beğenmiyor, boşa çıkarıyor, fiilen başka bir irade, karar mercii kuruyor. İşler aylarca böyle yürütülüyor. Buna müdahale ediyorsunuz ve kötü oluyorsunuz. Gerici küçük-burjuvazi denilen işte bu! Örgütü, örgütün iradesini boşa çıkarır, örgütün çıkarlarını çiğner. Bakıyorsunuz, gerisinde hiçbir devrimci kaygı yok. Hep kişisel kaygılar, hep sağlıksız kaygılar. Kendi eski sosyal konumunun, kültürünün getirdiği durumlar, davranışlar. MK'ya bilgi vermiyor, MK'nın denetim imkanları ortadan kaldırıyor. Üstüne gittiğiniz zaman da, güya “insan harcamış” oluyorsunuz.

Küçük-burjuvazi bir örgütün merkezi otoritesini boşa çıkarmak hakkını kendinde görebiliyor. Bir örgüt kendi hukuku çerçevesinde, kendi meşruiyeti çerçevesinde buna müdahale ettiği zaman ise, insan harcamış oluyor. Ölçüler ancak bu kadar tepetaklak edilebilir!. Bu adalet anlayışı, olsa olsa o yoz küçük-burjuvazinin adalet anlayışı olabilir! Bir hareketin genel çıkarlarını, genel iradesini boşa çıkarma hakkını kendinde gör, yönetici organ bunun üzerine yürüdüğü zaman da, kendini harcanmış hisset ve bu duyguyla harekete

karşı olmayacak kötülükler yapmaya kalk. Bu, dejenere küçük-burjuvazinin davranış tarzıdır, ancak ona yakışır. Bu örnekte söz konusu olan kişi altı yıldır ısrarla hata yapıyordu. Bu hatalar her zaman yoldaşça eleştirildi, hiçbir zaman üzerinden atlanmadı. Ama anlamlı bir özeleştiril değerlendirmesi yapılmadığı halde de, bu kadronun üyeliği korundu, daha ben belli kademeler

üzerinden yükseldi. İşte bu çıkarılması gereken çok önemli bir ders. Kadrolar, yaptıkları hatalarla ilgili olarak, kendi örgütlerine özeleştiril değerlendirmeler vermek zorundadırlar. Örgütün basıncı karşısında gerilemek, sinmek, sonra da ilk fırsatta ön yargılarını yinelemek, bu olacak şey mi?

Ama oluyor, oldu. Biz bunları yaşadık ve bunun zararını çok çektik. İşte bunları tartışalım. Bunlardan sonuçlar çıkarmak ve örgüt yaşamına bu açıdan ölçü getirmek, düzen getirmek, kural getirmek, norm getirmek yoluna gidelim. Bize burada gerekli olan öncelikle bu. Ötesi gerçekten ayrıntı. Biz temel çizgileri iyi çizersek, o ayrıntılar da bunun içinde kendi anlamlı çözümünü bulur.

İçimizdeki küçük-burjuvazinin ezilmesi mücadelesini coşkuyla desteklemeyen devrimci değildir

Biz devrimci yoldaşlar, ucu bize dokunduğunda canımızı ne kadar yakarsa yaksın, içimizdeki küçük-burjuvazinin acımasızca ezilmesi politikasını destekleyelim. Bundan devrim ve parti davası güçlü çıkacaktır. Arada ucu bize de degecektir, bizim canımız fena da yanacaktır. Olsun! Geçmişe ait yanımız değil mi o? Hakedilen yerde ucu bize de değsin, canımızı da yaksın. Eğer biz, gerçekten devrimi arzuluyorsak, gerçekten sınıfın davasını bir parça ileriye götürmek istiyorsak, buna katlanalım. Değer buna! Biz bir sürü şeyimizi feda etmedik mi? Bir sürü fedakarlık yapmadık mı, bu davaya adım atarken? O halde, canımızın yanmasına da katlanalım, bu konuda da fedakarlık yapalım. Fedakarlığımız tam olsun, tutarsız davranmayalım.

Bu örgütte eleştiri bastırılmıyor, bu bir. Bu örgütte bizzat örgütü ve yönetici organı hedef alan çok eleştiri yapılıyor, bu iki. Bu örgütte örgütün kendisi çok rahat tartışılıyor. Bireyler ise çok az tartışılabilir, ya da duruma göre hiç tartışılmıyor. Bu örgütte, merkezi yönetim kademesinde büyük bir sabır var, bu üç. Bir yoldaşla ilgili bir tartışma çıkıyor. Buradan ben büyük bir hassasiyet gösteriyorum, oradan bir başka yoldaş büyük bir hassasiyet gösteriyor. İK'ı uyarıyoruz, ilgili kişiyi uyarıyoruz, yoldaşın ezilmemesi, kolayından kaybedilmemesi için çırpınıp duruyoruz. Neden? Çünkü bu örgütte insana fazlasıyla değer veriliyor.

Yakın zamanda, kendi görev bölgesini izinsiz olarak terkedip gitmiş bir yoldaş, epey bir aradan sonra döndüğünde, İstanbul'un buradaki delegeleri büyük bir kaygı içerisindeydiler: Dönmüş gelmiş, bu yoldaşa doğru bir müdahale büyük bir önem taşıyor, sekte olmayan, itici olmayan, kırıcı olmayan, kazanıcı olan bir müdahale... Kuşkusuz, yaşadığı zaafı büyük bir açıklıkla ortaya koyan, ama kazanıcı olan bir müdahale büyük bir önem taşıyor. Bu, insana karşı gösterilen bir hassasiyet. Daha ne yapalım ki? Düşünün ki, görev alanını habersiz terkedip giden bir insan bu. Ama ben, “insan ilişkileri hassastır” diyen yoldaşların, bu tür durumlarda çok hassas davranmadıklarını, katı davrandıklarını da biliyorum. Bu çifte standart üzerine ayrıca düşünmek gerekiyor.

Şimdi düzen içinde olan birini tanıyorum örgütten. Kendi organında birisiyle problemlili hale geldi. Kendi altına dönüyor, senin bana karşı bu tavrın örgütün iradesini çiğnemektir, diyor. Ama aynı insan kalkıyor, MK'yla ilişkilerinde işi edepsizliğe varıdıyor. Bu aynı insan mı, gerçekten kavramakta güçlük çekiyorsunuz. Kendi altından bir işçi tarafından eleştirildiği için, örgütün bütün

bir itibarını, otoritesini, hukukunu kendi arkasına alıyor ve “benim şahsımda örgüte saldırıyorsun” diyor. Ama bu aynı insan kalkıyor, MK’ya karşı ileri-geri laf ediyor! Şu veya bu MK üyesine değil, MK’ya! Ve biz böylelerine yıllarca katlanıyoruz. Bundan böyle artık kesinlikle katlanmayalım!

Sorumsuz küçük-burjuva öğelerin yarattığı ya da heves ettiği yapay iç sorunlarla uğraşmak zorunda değiliz

Bu konuda söylediklerim, sabırla kazanma tutumunu dışlamıyor. Tersine. Biz zaten hatayı görmezlikten gelmiyoruz. Ama fazla sabırlı davranıyoruz. Bu konuda küçük-burjuvazinin aleyhine daha değişik bir denge tutturmamız lazım. Bence bugün artık ihtiyacımız olan şey bu. Kendi iyi geleneklerimizi, Türkiye’deki küçük-burjuva akımların kötü pratiğinden çıkarılmış deneyimlerimizi gözetelim. Bu konudaki hassasiyetlerimizi koruyalım. Ama, 3. Genel Konferans’ta da belirtilen; “tek yanlı küçük-burjuvazi tarafından bizim demokrasimiz, yarı liberal, yarı anarşizan eğilimlerin zeminine çevrildi” biçiminde ifade edilen olgu üzerine biraz düşünerek, inisiyatifini elimize alalım. Çubuğu biraz kendi lehimize bükelim. Yoksa bizim başımız daha çok ağrıyacak. Biz kimi zaman iç sorunları tartışmaktan asıl sorunları tartışmıyoruz. Bir takım insanlar kendi sorunlarını bize dayatmak hakkına sahip değiller. Hak-hukuk adına kendi kişisel kaygılarını bize dayatmak hakkına sahip değiller. Biz bunu kategorik olarak reddetmeliyiz. Birisi bize, “yoldaş, ama böyle bir sorun var, ben bunu tartışmak istiyorum” dediği zaman, “hayır yoldaş, biz bu sorunu seninle tartışmak zorunda değiliz” diyebilmeliyiz. Bu parti sizinle bu sorunu tartışmak zorunda değil, bu parti sizinle partiye karşı sorumluluklarınız çerçevesinde tartışmak zorunda diyebilmeliyiz. Biz sorumsuz küçük-burjuva öğelerin yarattığı ya da heves ettiği yapay iç sorunlarla uğraşmak zorunda değiliz ki! Bu devrime karşı en büyük sorumsuzluk olur, bu partiye ve davaya karşı suç anlamına gelir.

Büyük bir insani duyarlılık var bizde. Ama, önemle belirtiyorum, bu her zaman çok iyi bir şey değil. Bu aşırı insani tutum büyük bir ideolojik zayıflığın ifadesi. Biz hümanist değiliz, marksist devrimcileriz. Hümanizm sınıf ayrımını silen bir ideoloji, bir burjuva ideolojisi. Klasik burjuva ideolojisi “insan” haklarını öne çıkararak sınıf ayrımlarını örter. Buradan gelen farklılıklar ve çatışmaları örter. Biz, proleter konumun gerektirdiği, proletarya davasının, ezilenlerin davasının gerektirdiği bir uzlaşmazlığı, yerine göre acımasızlığı da göstermek zorundayız. Kime karşı? Kendini bize dayatan küçük-burjuvaziye karşı. Sözkonusu olan kendi içimizde olduğuna göre, içimizde burjuvaziden çok küçük-burjuvazi olduğuna göre...

Bu meseleler var komisyon metninde, 3. Genel Konferans’ımızın konuya ilişkin metinlerinde de var. Ama nedense bunlar bazı yoldaşlar tarafından gereğince tartışılmıyor? Oysa bu çok verimli bir tartışma alanı. Burada yoldaşlar, 3. Genel Konferans değerlendirmeleri bugün çok daha fazla önem taşıyor, güncellik taşıyor, diyorlar. Ben isterim ki, gerçekten deneyimin içinden gelen yoldaşların, özellikle bunların gerekleri konusunda yeterince başarılı olamayan yoldaşların ortaya koyduklarını tartışabilelim. Bu konuda ön süreçlerde tartıştık. Kadro sorunu, örgütsel şekillenme sorunu, çeperimizi örgütlenme sorunu, ideolojik eğitim sorunu, disiplin sorunu vb. boyutlarıyla tartıştık. Bu ortak tartışmanın temel sonuçları mümkün mertebe komisyonun metinlere de yedirilmiş. Değinilen her sorun bir biçimiyle var burada. Bunun normalde iyi bir tartışma zemini olabilmesi lazım.

Parti Programı Üzerine

Tartışmalar’dan...

Burjuvaziden gelme öğelerin katkıları ve sorunları

Ben yolunu şaşırın ve o şaşkınlık içerisinde zaman zaman gericileşen, hatta gözü dönmüş karşı-devrimciler haline gelen orta sınıf kökenli kimi unsurlara bakıyorum, bu açıdan ilginç sonuçlarla karşılaşıyorum. Yakın dönemdeki açık alan provokasyonu bu sonuçları bir kez daha doğruladı. Bu türden insanlar kendi sınıflarından kalma düşüncü kalıplarını ve değer yargılarını değiştirmek için teorik ve pratik açıdan sözü edilebilir bir ciddi çaba içine girmiyorlar. Ne bilimsel dünya görüşüne ciddi bir ilgi gösterip onu anlama ve özümseme çabası içine giriyorlar, ne de çalışan sınıfların gerçek yaşamına girme isteği ve yeteneği gösterebiliyorlar. Peki bu durumda bunlar nasıl ayakta kalacaklar? Devrim mücadelesinin sonu gelmez güçlüklerine nasıl katlanacaklar? Bunun gerektirdiği direnci ve sonu gelmez fedakarlıkları nasıl gösterecekler? Böyleleri yetişme süreçlerini burjuva ailelerin çocukları olarak, burjuvazinin saflarında yaşamışlar. Burjuva yaşam biçiminin kültürünü, değer yargılarını, alışkanlıklarını almış insanlar bunlar. Ezilen sınıfların, çalışan sınıfların yaşamını paylaşmış değiller. Emekçilerin yaşadığı maddi ve manevi yoksunlukları, bunun ürünü sosyal acıları yaşamış değiller hayatlarında.

“Ayrıca, görmüş olduğunuz gibi, sanayinin gelişme nedeni ile egemen sınıfın bazı kesimleri bütünü ile proletarya saflarına düşer ya da en azından varlık koşulları tehlikeye girer. Bunlar da proletaryaya bir yığın eğitim ögesi sağlar” (s.17) Yani ideolojik ve kültürel bakımdan alçaltılan, kültürden ve bilinçten yoksun bırakılan bir sınıfa, proletaryaya, bizzat ara katmanların erimesi ile akan, onun saflarına katılan güçlerin eğitim ve kültür öğeleri taşımasına yapılan bir vurgu var burada.

Ve daha altta, bununla bağlantılı bir başka temel fikir daha var. Tarihsel hareketin gelişme doğrultusunu teorik bilinçle kavrayan bir kısım

egemen sınıf mensuplarının proletaryanın saflarına katılması, onun davasını benimsemesi gerçeği çerçevesinde, burjuva katmanlardan aydın unsurların proletaryaya eğitim ögesini taşıdığı olgusu ayrıca dile getiriliyor. İşte bu aydınların, burjuva sınıfa mensup ama marksist dünya görüşünü benimseyen ve proletarya hareketi ile birleşmek tutumuyla ortaya çıkan aydınların bu tavrının mantığını, *Komünist Manifesto* daha o zamandan bu açıklıkla ifade ediyor. Ve Marks ve Engels, ta 40 sene sonra, içinde Bernstein’inde bulunduğu “Zürih üçlüsü”ne, bu oportünist aydın üçlüsüne karşı kamuoyu önünde yaptıkları bir açıklamada, yayınladıkları bir açık mektupta; biz, burjuvaziden gelme unsurların proletaryaya eğitim öğeleri taşıyacağını ta *Manifesto*’dan beri 40 yıldır dile getiriyoruz, diyorlar.

Ama bizim burada iki temel koşulumuz vardı, diye de hemen ardından ekliyorlar. İlk, burjuvazinin saflarını terk eden bu unsurların gerçekten proleter bakış açısını, proletaryanın dünya görüşünü, somutta bu bilimsel sosyalizm oluyor, koşulsuz bir biçimde benimsemeleri gerekiyor. İkinci olarak ise, bu tür unsurların, gerçekten eğitsel ve kültürel bir birikime sahip olmaları gerekiyor. Ancak böyle olursa proletarya hareketine gerekli yararı sağlarlar. Yoksa proletarya davasına yarardan çok zarar vermekten, proletaryanın saflarına burjuva etkisini taşımaktan başka bir rolü olmaz bunların.

Dikkat edin, bu günlük politik yaşantımızda karşımıza çıkan çok önemli bir sorun. Bu bir programatik düşünce, ama gündelik politik yaşamımızda çok önemli bir sorun. Bu vurguyu kavrayamazsanız, parti saflarında orta sınıf kökenli yol arkadaşlarının yarattığı sorunların bilimsel bir açıklamasını da yapamazsanız. Bu insanın iyi ya da kötü niyeti ile ilgili bir sorun değil, dikkat edin, çok temel toplumsal bir mantığı var bunun. Burjuvaziden, orta sınıflardan, onun ayrıcalıklı yaşamından gelen bir takım insanlar bunlar. Peki bunlar işçi sınıfının ve emekçilerin kurtuluşu davasının, proletarya devrimi davasının kalıcı unsurları haline nasıl gelebilirler? Şu iki koşulun gereklerini yerine getirerek. Bir, kendi sınıflarının bakış açısını tümüyle terk ederek, bilimsel dünya görüşü olarak Marksizme sıkı sıkıya sarılarak, onu derinlemesine inceleyip özümseyerek. İki, emekçi sınıfların yaşamı içine girerek, bu yaşam içinde onlarla bütünleşip kaynaşarak.

Ben yolunu şaşırın ve o şaşkınlık içerisinde zaman zaman gericileşen, hatta gözü dönmüş karşı-devrimciler haline gelen orta sınıf kökenli kimi unsurlara bakıyorum, bu açıdan ilginç sonuçlarla karşılaşıyorum. Yakın dönemdeki açık alan provokasyonu bu sonuçları bir kez daha doğruladı. Bu türden insanlar kendi sınıflarından kalma düşünüş kalıplarını ve değer yargılarını değiştirmek için teorik ve pratik açıdan sözü edilebilir bir ciddi çaba içine girmiyorlar. Ne bilimsel dünya görüşüne ciddi bir ilgi gösterip onu anlama ve özümseme çabası içine giriyorlar, ne de çalışan sınıfların gerçek yaşamına girme isteği ve yeteneği gösterebiliyorlar. Peki bu durumda bunlar nasıl ayakta kalacaklar? Devrim mücadelesinin sonu gelmez güçlüklerine nasıl katlanacaklar? Bunun gerektirdiği direnci ve sonu gelmez fedakarlıkları nasıl gösterecekler? Böyleleri yetiştirme süreçlerini burjuva ailelerin çocukları olarak, burjuvazinin saflarında yaşamışlar. Burjuva yaşam biçiminin kültürünü, değer yargılarını, alışkanlıklarını almış insanlar bunlar. Ezilen sınıfların, çalışan sınıfların yaşamını paylaşmış değiller. Emekçilerin yaşadığı maddi ve manevi yoksunlukları, bunun ürünü sosyal acıları yaşamış değiller hayatlarında. Buradan gelen bir ezilmişlikleri, buradan gelen bir bilenmişlikleri, buradan gelen bir duyarlılıkları yok. Öte yandan, bir davayı seçtiklerine göre o davanın dünya görüşünü çok iyi kavramaları lazım. Oysa bakıyorsunuz, bu insanlar aynı zamanda marksist teoriye karşı da doğru dürüst bir ilgi göstermiyorlar. Bunlar el-bebek gül-bebek büyümenin avantajlarıyla rahat konuşurlar, bunun da verdiği şımarıklıkla bildiğinden çok konuşurlar ama, gerçekte Marksizme ilişkin düşünsel bir temelleri yoktur, kullandıkları bilgiler bölük-pörçüktür, sistematik bir yapıdan yoksundur, vb.

Peki bu insanları davada kalıcı kılacak olan ne? Hangi dinamikler, hangi ideolojik ve sosyal nedenler, ya da zorunluluklar? Bir işçi çocuğu, bir emekçi çocuğu, bir ezilen ulus çocuğu ya da mensubu, ya da bir ezilen başka sosyal-kültürel tabakanın mensubu, iyi-kötü o kendi tarihsel-toplumsal ezilmişliğinin verdiği duyarlılıklarla devrimci olur. Yani marksist dünya görüşü konusunda sistematik ya da derine inen bir kavrayışı olmasa bile, bu ezilmiş kimliğin getirdiği duyarlılıklarla davada bir parça solugunu koruyabilir. Peki ben gerçekten merak ediyorum, orta sınıflardan gelen insanlar işin duygusal boyutunu, duygusal heyecan boyutunu tükettiklerinde, onları davada kalıcı kılacak olan ne olacak?

Yineliyorum, böylelerinin davada kalıcı olabilmek için; bir yandan, proletaryanın devrimci dünya görüşünü derinlemesine kavramak için çaba harcamaları, onun benimsemekle kalmayıp sindirme çabası içinde olmaları; öte yandan ise, kendileri için özellikle bir ihtiyaç olan ezilen ve çalışan sınıfların yaşamına girmeleri gerekir. Bu sonuncusu bir işçi-emekçi çocuğu için belki çok gerekli değil. Zira böyleleri zaten o yaşam ortamından, o maddi-toplumsal ortamdaki geliyor ve onunla doğal ilişki ve etkileşim içinde. Oysa ötekiler için bu mutlak bir biçimde gerekli. Bunu yapmadı mı bu unsurlar, sonuçta davada kalıcı da olamıyorlar. Devrim yükseliyorsa, dalga büyüyorsa bunu az-çok başarabiliyorlar. Zira o dalgaya binmek kolay ve çekici bir davranış, dalga zaten sürüklüyor insan yığınlarını. Ama sabırlı, ama uzun vadeli, ama soluklu bir mücadele söz konusu olduğunda, biz bu türden unsurların kalıcı olamadıklarını çok sayıda örnek üzerinden görüyoruz.

Bütün bu ayrıntılara niye giriyorum? Ben diyorum ki, bir programın teorik bölümüne ve onun arka planına dikkatle bakılırsa, gündelik politika ve örgüt sorunlarımızın teorik açıklamasını birçok durumda burada bulabilmek mümkün. Örneğin demin üzerinde durduğum sorun kadro politikamızın temel bir boyutunu ilgilendirmektedir. Bilindiği gibi, proletarya partilerinin kadro politikası deneyiminde, işçi ve emekçi kökenden gelen insanlara karşı tavır ile burjuva ya da aydın kökenden gelen insanlara karşı tavır arasında hep bir ayırım yapılır. Ben bu ayırımın bilimsel temellerine, ya da aynı anlama gelmek üzere, toplumsal-maddi temellerine işaret etmek amacı çerçevesinde konuyu biraz dağıtmış oluyorum.

**TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri/
Parti Programı Üzerine Tartışmalar/6
(S.Y. Kızıl Bayrak, sayı:89, 6 Şubat '99)**

Burjuva,

küçük-burjuva aydınlar ve

işçi sınıfı

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır!

K. Marx-F. Engels

(...) Şimdiye kadar egemen olan sınıftan insanların da savaşım yapan proletaryaya katılmaları ve ona eğitim öğeleri getirmeleri, gelişmenin akışında yeri olan kaçınılmaz bir olaydır. Bunu **Manifesto**'da açıkça söyledik. Ancak bu konuda iki şeyi belirtmek gerekir:

Birincisi, bu kişiler, proleter harekete yararlı olmak için gerçek eğitim öğelerini de birlikte getirmek zorundadırlar. Ama Alman burjuvasından gelenlerin büyük çoğunluğu için böyle olmamıştır. Ne **Zukunft**, ne de **Neue Gesellschaft** ("Yeni Toplum"), hareketin bir adım daha ilerlemesini sağlayan herhangi bir şey getirmiştir. Gerçek, doğru ya da teorik eğitim malzemesi bu noktada kesinlikle eksiktir. Bunun yerine, sosyalist, yüzeysel olarak elverişli düşünceleri, üniversitedeki bayların ya da başkalarının birlikte getirdiği çok değişik teorik görüşlerle ahenkleştirme çabaları vardır. Bu görüşlerin her biri, Alman felsefesinin kalıntılarının bugün içinde bulunduğu bozulma süreci dolayısıyla, ötekenden daha karışıktır. Yeni bilimi önce bizzat ve derinliğine inceleyecek yerde, bu kişilerin her biri onu kendi görüşüne uydurma yolunu tutmuş, işin kolayından kendine özgü bir özel bilim meydana getirmiş ve bunu öğretmek istiyormuş tavrı ile hemen ortaya çıkmıştır. Bu yüzden, bu baylar arasında neredeyse adam sayısı kadar çok görüş vardır; herhangi bir şeye açıklık getirecek yerde, yalnızca büyük bir karışıklık ortaya koymuşlardır; sevinilecek yanı, bunun yalnız onların kendi arasında kalmasıdır. Birinci ilkesi, kendilerinin öğrenmediği şeyi öğretmek olan böylesi eğitim öğelerinden parti vazgeçebilir.

İkincisi, başka sınıflardan böylesi kişiler proleter harekete katılırsa, ileri sürülecek ilk istem, bunların burjuva, küçük-burjuva vb. ön yargıların kalıntılarını birlikte getirmemeleri, proleter görüş biçimini olduğu gibi benimsemeleridir. Ama görüldüğü gibi, bu baylar burjuva ve küçük-burjuva düşüncelerle dopdoludurlar. Almanya gibi küçük-burjuva bir ülkede bu düşüncelerin elbette yeri vardır. Ama yalnızca sosyal-demokrat işçi partisinin dışında. Eğer bu baylar sosyal-demokrat küçük-burjuva partisini meydana

getiriyorlarsa, tamamıyla haklıdırlar; o zaman kendileriyle pazarlığa girilebilir, hatta duruma göre bir birlik bile kurulabilir vb.. Ama bir işçi partisinde bunlar aldatıcı bir öğedir. Geçici olarak bunlara katlanmak için ortada nedenler varsa, o zaman onlara ancak katlanmak, parti yönetimi üzerinde etkili olmalarına izin vermemek, onlarla olacak bir kopmanın yalnız bir zaman sorunu olduğu bilincinden ayrılmamak yükümlülüğü de vardır. Söz konusu zamanın da geldiği anlaşılıyor. Partinin bu makalenin yazarlarının kendi arasında bulunmasına daha fazla katlanabilmesi bizim için anlaşılmayan bir şey. Ama böylesi kişilerin eline parti yönetimi de az-çok geçerse, parti basbayağı gücünü yitirir, ve proleter yiğitliği de son bulmuş demektir.

Bize gelince, uzun geçmişimizden sonra bizim için açık olan tek yol vardır. Bizler, 40 yıldır sınıf savaşımını tarihin ilk sürükleyici gücü olarak, özellikle de burjuvazi ile proletarya arasındaki sınıf savaşımını modern toplumsal devrimin büyük kaldırıcı olarak belirttik; öyleyse bu sınıf savaşımını hareketin dışında tutmak isteyen kişilerle aynı yolda bulunmamız olanaksızdır. Enternasyonalin kuruluşunda şu savaş çağrısını kesinlikle formüle ettik: İşçi sınıfının kurtuluşu, işçi sınıfının kendi eseri olmalıdır. Öyleyse biz, işçilerin kendi kendilerini kurtarmaya yetecek bir düzeyde yetişmediklerini ve insansever büyük ve küçük-burjuva yoluyla ancak tepeden inme kurtarılmaları gerektiğini açıkça söyleyen kişilerle aynı yolda olamayız. Yeni parti organı, bu bayların düşünce yapısına uygun, burjuva olan ve proleter olmayan bir tutum alırsa, bizim için çok acı olmakla birlikte, buna kamuoyu önünde karşı çıkmaktan ve şimdiye dek Alman partisini dış ülkelere karşı temsil ettiğimiz bir sırada gösterdiğimiz dayanışmayı çözmekten başka yapabileceğimiz bir şey kalmıyor. Ama umut edilir ki, iş buraya kadar varmaz. (...)

"*Üç Zürihlinin Bildirisi*" üzerine mektuptan...

İşçi Sınıfı Partisi Üzerine,
Sol Yayınları, s.129-131

Kremlin'in karanlık hesapları mı, "islami terör" mü?

Rusya'daki bombalama eylemlerinin gerisinde ne var?

Rusya'da masum insanları teröre boğan dehşet verici suikast eylemleri birbirlerini izliyor. Kısa aralıklarla ve uzmanca planlanmış bombalı suikastlar sadece Moskova'da yaşanmamakta. Ülkenin diğer kentlerinde de aynı eylemler yapılmaya başlandı. Böylece, Eylül ayının ilk iki haftası içinde, 300 civarında insan yaşamını kaybetti. Rusya'nın yakın dönem tarihinde ilk kez rastlanan ölçekte bir saldırı kampanyası bu. Sorun Rusya'nın karşı karşıya bulunduğu diğer sorunlarla ilişki içinde ve bir arada değerlendirildiğinde, bunun sıradan bir gelişme olmadığı açıktır.

Tartışma götürür iddia

Rus iktidarı suikast serisi ile Dağıstan savaşı arasında mekanik bir ilişki kurarak, sorunu sıradan insanları ikna edebilecek en kolaycı yolla açıklamaya çalışmaktadır. Bu iddia veya suçlamalar, son günlerde eylemleri Dağıstan Kurtuluş Ordusu adında bir örgütün üstlendiği yönündeki haberlerin piyasaya sürülmesi ile de takviye edilmeye başlandı. Ancak, Dağıstan'da Rusya'ya bayrak açmış bulunan hareketin en üst düzeydeki sorumlusu Şamil Bazayev, Kremlin'in bu iddialarını toptan yalanlamaktadır. Bazayev ısrarla eylemlerle herhangi bir ilişkilerinin olmadığını belirtmektedir. Elbette bu tür tezkiplerin ya da reddedişlerin değeri ve inandırıcılığı her zaman tartışmalıdır. Ve aynı şekilde, bu tür tezkiplerden hareket edilerek islami akımı bombalı katliamların sorumluluğundan muaf tutmak mümkün değildir.

Fakat suikastların Rus devletini ve Kremlin'in iktidarını hedeflemeyip de sivil insanlara yönelmeleri dikkat çekicidir. Bu durumun sonuçta kirli savaşı yürüten iktidara Rus halk kitlelerini Kafkas halklarına karşı seferber etme olanaklarını sunduğu da düşünüldüğünde, soru işaretleri ister istemez çoğalmaktadır.

Çeçenistan savaşı döneminde esas olarak aynı önderliğe sahip Çeçen militanlar benzer bir eğilim ve davranışta bulunmamışlar, Moskova sokaklarında bomba patlatmamaya özen göstermişlerdi. O dönem Moskova'da yaşanmış olan benzer olaylara da Kremlin bugünküne benzer bir açıklama getirmiş, Kafkas halklarına karşı ırkçı/milliyetçi bir kampanya

örgütlemeye çalışmıştı. Rus emekçileri ve halkı Çeçenistan savaşı uğruna seferber edilemeyince, sonuçta pazarlık masasına oturulmak zorunda kalmıştı. Ve Kremlin o dönem iddialarını kanıtlayamamıştı. Sonuçta suikastlar süreç içinde faili meçhul olaylar olarak kalmış, üzeri küllenerek unutturulmuştu. Dolayısıyla, Rusya'yı teröre boğan suikast kampanyasının arkasında otomatik olarak Dağıstan savaşı görmek, peşinen Dağıstanlı militanları fail olarak göstermek kolay olmamaktadır.

Eğer bu vahşilik Dağıstan'daki kirli savaşın bir uzantısı ise, Dağıstan ya da Kafkas kökenli militanların Rus ordusunun hava saldırılarına karşı bir cevabı ise, seyrini sürdürmemesi için bir neden yoktur. Çünkü Rusya'nın inisiyatifi ile alevlendirilen Kafkasya'daki yangın, giderek yoğunluk kazanmakta ve çevreye yayılmaya devam etmektedir.

Dağıstan'da kirli savaş

Birkaç gün içinde son verileceği ilan edilen ve uğruna hükümet değişikliğine gidilen savaş, haftalardır tüm yoğunluğu ile devam ediyor. Dağıstan vadilerinde Rus ordusu hezimet kolleksiyonları yapıyor. Tıpkı Çeçenistan savaşında olduğu gibi, Kremlin'in namluya sürdüğü askeri birlikler, iki adım ileri bir adım geri atarak savaşıyor gibi görünmekte, ama aslında ne yapacaklarını bilemez konumda durmaktadırlar. Düzenli ordunun savaşmakta gösterdiği isteksizlik ve kararsızlık, şimdilerde bölgeye özel timlerin sevkıyatı ile telafi edilmeye çalışılmaktadır.

Konuya vakıf bazı Rus sorumluları; ordunun savaş sürdürme olanak ve kapasitesinden yoksun olduğunu, topluma egemen olan başıbozukluğun orduyu da derinden etkilediğini ifade etmektedirler. Elbette ordunun bu isteksizliği, başıbozukluğu ve kararsızlığı, sonuçta kirli savaşın ne seyrini ne de sonucunu değiştiriyor. Politik ve askeri hiyerarşinin emrine itaat etmek durumunda olan askeri birlikler, kendi güvenliklerini azami derecede sağlama almak düşüncesi ile Dağıstan'da topçu ateşine ve hava saldırılarına öncelik ve ağırlık veriyorlar. Dolayısıyla, Rus ordusunun yoğun saldırılarına esas olarak savunmasız sivil insanlar hedef olmaktadır. Kirli savaşın yıkımını esas olarak onlar yaşamaktadırlar.

Deyim yerinde ise riski yüksek cerrahi operasyon yerine, yukarıda ifade ettiğimiz nedenden ötürü Rus ordusu kaba ve toplu yıkıma ağırlık vermektedir.

Çeçenistan savaşı sırasında da böyle davranılmıştı. On binlerce insan katledilmesine karşın savaş kazanılamamış, ağır kayıplar verilmiş ve pazarlık masasına oturulmak zorunda kalmıştı. Dahası, ünlü Budenovsk eyleminin bazı Rus subaylarına rüşvet verilmesi sonucu başarılı olduğu iddia edilmektedir.

Yalanlanmayan bu iddia ise sorunun bir başka yönüne

ışık tutuyor. Rus ordusunun içinde bulunduğu bu durumun diğer bir sonucu ise gerilla hareketinin kayıplarının sınırlı kalmasıdır. Gerilla hareketi, yine Çeçenistan örneğinde olduğu gibi, ağır silahlar kullanan Rus ordusuna zarar verme kapasitesini korumaya devam ediyor. Askeri uzmanların deyimine göre, Rus ordusu Dağıstan'da "dar bir koridora sıkışmış bir şişman" konumundadır.

Emperyalist medyada dile getirilen kuşklar

Rusya'daki vahşet serisinin öneminin ve sorumluluğunun başka düzeyde olduğu kuşku götürmemektedir. Zira suikast serisinin Dağıstan savaşının mekanik bir yan ürünü olmadığına ilişkin ciddi ve yaygın kuşklar ifade ediliyor. Uluslararası basın, söz konusu suikast kampanyasında her ne kadar Dağıstan savaşını ve islami akımın oynayabileceği rolü ön plana çıkarıyorsa da, mevcut Rus iktidarını zan altında tutmayı ihmal etmemeye de özen göstermektedir. Uluslararası basın bu yorumunu muhtemelen Rus kaynaklı bilgilere dayanarak yapmaktadır. Burada dikkate değer ve son derece önemli bir kuşku ifade edilmek istenmektedir. Zira dünyanın hiçbir ülkesinde böyle durumlarda devlet ve hükümetin kendisinin bu kadar açık bir biçimde şaibe altında bırakıldığı, sorumlu olabileceğinin açık seçik ifade edildiği görülmemiştir. Dolayısıyla nesnel bir gerçeklikle örtüştüğü ortadadır.

Bu gerçekliğin bazı yönlerine özet halinde daha önceki sayılarımızda değinmiştik. Boris Yeltsin'in adı ile özdeşleşmiş olan mevcut Rus iktidarı son dönemini yaşamaktadır. Bu nedenle hükümet değişikliklerinin arttığını, klikler arası mücadelenin kızıştığını, Dağıstan savaşının başlatıldığını vb., tüm bunları daha önceki sayılarımızda konuya ilişkin yazılarımızda belirtmiştik. Sorunun bu boyutlarını yeniden açılmanın gereği yoktur. Bugüne kadar farklı vesilelerle bunlara sık sık değindik.

Batılı emperyalistler Kremlin'deki kokuşmuşluğun sorumluluğundan kaçıyorlar

Buna son dönemde bir faktör daha eklenmiş bulunuyor. Mevcut Rus iktidarının uluslararası destekçileri, Kremlin'de kaçınılmazlaşan değişime hazırlanmak amacıyla, Yeltsin ekibi ile aralarına mesafe koymaya başladılar. Bunun en somut göstergesi, özellikle ABD ve İsviçre'de, Yeltsin'in yakın çevresi hakkında kara para aklama, IMF'nin kredilerini özel hesaplarına aktarma vb. gibi konularda araştırmaların başlatılmasıdır. Son rakamlara göre, ağırlık noktasını Kremlin'in oluşturduğu dolandırıcılık listesinde 800 civarında isim yer almaktadır.

Yıllardır hiçbir desteğin esirgenmediği mevcut Rus iktidarının bugün bu kadar yüz kızartıcı bir biçimde suçlanmaya çalışılması, Yeltsin'in 500 bin dolara İtalya'da kendisine özel bir koltuk yaptırdığı, cebinde Avrupa'da mekan tutmuş bazı paravan şirketlerin kredi kartlarının olduğu türünden bilgilerin basına sızdırılması ve ciddi ciddi spekülasyon konusu yapılması, elbette bir tesadüf değildir. Zira bunun böyle olduğu, Kremlin'e üşüşmüş bulunan ve önderliğini de Boris Yeltsin'in yaptığı hırsız

İktidar, topluma egemen olan terör sayesinde önümüzdeki süreci yönlendirmeye, terör psikozuna dayalı atmosferin yeterli olmadığı andan itibaren de, bu kez aynı fenomeni bahane ederek olağanüstü hal ilanına gitmeye, böylece kendisine bir hareket alanı yaratmaya çalışmaktadır.

Kaldı ki provokasyonlara dayalı olarak terörün tirmandırılması yoluyla politik ve toplumsal süreçlerin yönlendirilmesine ilk kez tanık olunmamaktadır. Dünyanın değişik ülkelerinde, bu arada Türkiye'de benzer uygulamalara gidilmiş ve bunun sonucu görülmüştür. Boris Yeltsin'in Kremlin'e aday Moskova Belediye Başkanı'nı derhal güvenliği sağlamaya çağırması, yani atmosferden yararlanarak onu yıpratmaya çalışması, bu gizli niyetlerin dışa vurumundan başka bir şey değildir.

şebekesinin bu ülkeyi talan ettiği, vurgun üzerine vurgun vurduğu zaten bilinmekteydi. Rus emekçilerin ve halkın astronomik borç altına sokan İMF ve Dünya Bankası kredilerinin bu parazitlerin özel hesaplarına aktığı da biliniyordu. Bütün bunlara rağmen Batılı emperyalist çevreler yıllar boyu Boris Yeltsin'e tok kondurmadılar. Fakat bugün ünlü New York Bankası dahi dolandırıcılıkta suç ortaklığı yapmakla suçlanmaktadır. İMF yolsuzluklarla ilgili olarak iç araştırma başlatmaktadır. Kirliliği para aklamamın en yetkin laboratuvarı olan İsviçre'nin savcıları bile kalkıp suç duyurusunda bulunmaktadırlar vb.

Bu süreçlerde bir çıkılması gereken somut bir sonuç var. Batılı emperyalist güçler Kremlin'deki mevcut yöneticilik ile ortaya masafeli koymak istemekte. Bunun başkaları açıklaması olamaz. Bunun nedeni pisliklerini ayıyukaya çıkınışı obunı deşindirdi. Esas amaç, Yeltsin sonrası dönem için şimdiden mevzilenmek, Yeltsin ağırlığı ile sürdürülmüş olan samimi ilişkilerin yeni dönem açısından bir ayak bağı oluşturmamasına meydan vermemektir. Kritik bir anda bu masafeli politikası Kırım'da in yonilekibi ile güçlü ilişkilerin kurulmasını, gelenekselleşmiş vesayetini devam ettirmesini yani int değişimini kolaylaştırdı. Bu da elverişli bir ortamda.

Seçimler öncesinde karmaşık oyunlar

Daha önceki değerlendirmelerimizde işlediğimiz Rusya'nın çok boyutlu iç sorunlarına ve mevcut iktidar ekibinin etkisizliğine bir de bu uluslararası faktörü eklediğimizde, Kremlin'in içinde bulunduğu şaşkınlığın temel nedenleri daha iyi anlaşılmış olur. Gerisi bu durumun sonuçlarıdır. Rusya'da mevcut iktidar, imtiyazlarından ve mevzilerinden, sözde demokratik ve özgür seçimlerin iradesine tabi kalarak dışalanmak istememektedir. Ki böyle bir gelenek de yoktur Rusya'da. Mevcut iktidar yaşamın her alanında topluma şiddetle hükmetmekte, orman yasaları sayesinde toplumsal zenginlikler dostlar arasında paylaşılmaktadır. En ufak bir pürüz nedeniyle en kaba şiddetin (özellikle de parlamentonun top ateşine tutulması yoluyla) devreye girdiğine yıllar öncesinden tanık olduk. Kazanılmış mevzilerin korunması için önümüzdeki dönemde aynı yöntemlere başvurulması hiç de şaşırtıcı olmayacaktır. Hatta kaçınılmaz gibi görünüyor.

Dolayısıyla günümüzde, Duma seçimlerinin arifesinde ve devlet başkanlığı seçimlerine bir yıldan az kala, Dağıstan savaşının başlatılmış olması ve savaşın eşliğinde, 1996 yılında olduğu gibi, Moskova'da bombaların patlamaya başlaması hiç de rastlantı değildir. Bu gelişmeler anlamını bu tablonun bütünlüğü içinde bulmaktadır. Suikast kampanyası nesnel olarak süreçle çalışmamakta, tersine onu tamamlayan bir unsur işlevi görmektedir.

İktidar, topluma egemen olan terör sayesinde önümüzdeki süreci yönlendirmeye, terör psikozuna dayalı atmosferin yeterli olmadığı andan itibaren de, bu kez aynı fenomeni bahane ederek olağanüstü hal ilanına gitmeye, böylece kendisine bir hareket alanı yaratmaya çalışmaktadır. Kaldı ki provokasyonlara dayalı olarak terörün tırmandırılması yoluyla politik ve toplumsal süreçlerin yönlendirilmesine ilk kez tanık olunmamaktadır. Dünyanın değişik ülkelerinde, bu arada Türkiye'de benzer uygulamalara gidilmiş ve bunun sonucu görülmüştür. Boris Yeltsin'in Kremlin'e aday Moskova Belediye Başkanı'nı derhal güvenliği sağlamaya çağırması, yani atmosferden yararlanarak onu yıpratmaya çalışması, bu gizli niyetlerin dışa vurumundan başka bir şey değildir.

Kısacası, gelişmelerin ölçeği ve seyri ne olursa olsun, Rusya son derece hassas ve kritik bir döneme doğru hızla ilerlemektedir. Mevcut iktidarın her çırpınışı, her gündem saptırma çabası, hassasiyeti daha çok arttırmaktan ve süreci hızlandırmaktan başka bir sonuç yaratmamaktadır.

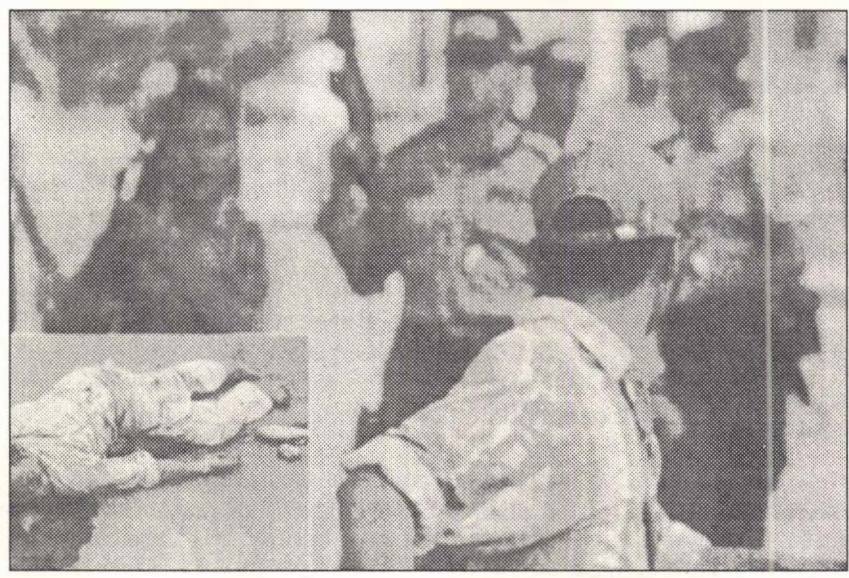
Doğu Timor üzerine kirliliği oyunlar

Birleşmiş Milletler Örgütü'nün kefaleti altında bağımsızlık ve özgür bir gelecek vaadedilmiş olan Doğu Timor halkı, tüm dünyanın gözleri önünde ve birkaç gün içinde kendisini bir yıkım ve katliamın içinde buldu. Başkasının sırtından demokrasibilik oynamanın bilançosu bu olmuştur. Bundan sonra da adada ne olacağı belirsizdir. Bu oyun kendilerini "uluslararası cemaat" diye adlandıran birkaç güçlü emperyalist devletin inisiyatifi sonucu gündeme getirilmiş ve Birleşmiş Milletler paravanası altında sahnelenmişti. Kimi bilgilere göre, Cakarta ordusu ve milisleri 300 bin civarında Doğu Timorluyu yurtlarından kovarak zorla Batı Timor'a transfer ettiler. Bu arada, başta başkent Dili olmak üzere yakılıp yıkılan ve talan edilen kentlerde 7 bin insanın katledildiği iddia edilmektedir. Ayrıca, Cakarta'nın katil sürülerinden kaçarak dağlara ve ormanlara sığınan 200 binin üzerinde bir insan kitlesi günlerdir açlık, susuzluk, soğuk ve salgın hastalıklarla pençeleşiyor. Bu rakamlar üç aşağı beş yukarı farklı olsa da sonuç değişmemekte, büyük ölçekli bir vahşetin, bir insan kırımının yaşandığını göstermektedir.

Doğu Timor halkının hamiliğine soyunan emperyalist güçler ve onların yerel çömezleri bu felaketin esas sorumluluğunu taşıyorlar. Kendisini demokrasi ve barışın evrensel teminatı olarak tanıtan "uluslararası cemaat" Kosova'da yaşanan facianın ve kırımın bir başka örneğine Doğu Timor'da yol açtı. Ve bu masum halkın sırtından, onun yaşadığı felaketi bir basamağa dönüştürerek, her güç kendisine göre bölgede bir politika üretmeye, mevzi kazanmaya çalışmaktadır.

İzlenmeye çalışılan yöntem iki yönlüdür. Bir yandan çeyrek asırdır Doğu Timor halkına kan kusturan ve son felaketin fiili faili olan Cakarta rejimi örselenmemeye çalışılırken, öte yandan Doğu Timor'a yerleşilerek, ada yerel ölçeği aşan bir rekabetin, bir mevzilenme alanına dönüştürülmek istenmektedir. Bu yönü ile Doğu Timor sorunu Kosova örneğinden ayrılmaktadır. Miloseviç rejimi aniden Nazi ilan edilmiş, onun Kosova politikası abartılarak, "etnik ayıklama", "soykırım" olarak nitelendirilmişti. Cakarta konusunda aynı terimlerin resmi ağızlar tarafından kullanılmaması dikkat çekicidir. Katliamın ilk günlerinde sorunu bir "etnik ayıklama", bir "soykırım" olarak tanıtmaya çalışan burjuva basın çok geçmeden tavrı değiştirmeye ve gelişmeleri salt insancıl kategoride tutmaya başladı.

Oysa, Cakarta rejiminin tarihsel geçmişi biliniyor, bugünü görüyoruz. Bu rejimin asrın en vahşi rejimlerinden birisi olduğunu geçen yılın ilkbaharında somut verilere dayanarak ortaya koymuştuk. Burada fazla detaylandırmaya gerek yok. İki temel veri bu rejimin karakterini tanımlamaya

yetiyor. Bu rejim Endonezya'da bir milyonu aşkın komünisti bir çırpıda katletti. Doğu Timor'da, kilisenin verdiği rakamlara göre, 200 bin insanı yok etti. Bu rejimin daha dün yukarıda rakamlarını verdiğimiz facianın faili olduğunu gördük. İşte Balkanlar'ı toptan yıkıp yakan "uluslararası cemaat" bu rejimin hassasiyetine dokunmak istemiyor, katliamın durdurulması için Cakarta genarallerine rica minnette bulunuyor. Bunun nedeni açıktır. Emperyalist güçler 200 milyonluk bir pazarı elinde tutan ve onun peşkeş çekilmesini garantileyen Cakarta rejimini daha fazla zora sokmak istememektedirler. Dahası, yeni bir görünüm altında ve Suharto'suz dönemde palazlanmasını, güçlenmesini istiyorlar. Endonezya pazarı ve bu ülkenin uşak rejimi, rekabetin kızıştığı bir bölgede emperyalist güçlerin çıkar panelinin bir boyutunu oluşturmaktadır.

Ama bu arada emperyalist güçler, esas sorumluluğunu taşıdıkları Doğu Timor halkının kırımını bahane ederek, adaya askeri olarak ayak basmaktan da geri durmamaktadırlar. Endonezya ordusu ile yaşanan bazı pürüzlere rağmen ve Avusturalya gibi ikincil güçlerin önderliğinde gerçekleştirilecek olan söz konusu askeri operasyon, aslında emperyalizmin adaya ayak basmasıdır ve gerisinde ABD bulunuyor. Birleşmiş Milletler Örgütü'nün bayrağı altında örgütlenen bu askeri müdahalenin, sayısız başka örnekte olduğu gibi, Doğu Timor halkının yaşadığı facia ile bir ilgisi yoktur. Deyim yerindeyse ABD emperyalizmi bu felaketi bahane ederek Doğu Timor'a yumuşak iniş yapmakta, Panama, Haiti, Somali ve Kosova örneklerinin şatafatlı mizansenine Çin Halk Cumhuriyeti'nin hassasiyetinden ötürü şimdilik gerek duymamaktadır. Ancak, Doğu Timor'daki gelişmeler alevlenir, Avusturalya ordusunun önderlik ettiği koalisyonun başı derde girerse ya da bölgedeki gerilim başka nedenlerden ötürü tırmanırsa, o zaman ABD emperyalizmi bir bahane uydurarak yavaş yavaş ihtiyatlı tavrını terk edip ön plana çıkacaktır. Bosna-Hersek savaşında öyle olmuştu. Avrupalı emperyalist güçler çıkmaza saplandıktan sonra sırasını bekleyen ABD devreye girmişti. Doğu Timor'da da farklı davranmayacaktır.

Son sözü hep direnenler söyler/2

Partinin zaferi kaçınılmazdır!

(Bu metin **TKİP Merkez Yayın Organı Ekim**'in Ağustos '99 tarihli 207. sayısından alınmıştır)

“Gülümsemeye devam ediyorum...”

İşkencecilerin oyunlarından birinde bir “modern” işkenceci daha ön plana çıkıyor. “Komutan”la muhtemelen aynı rütbede olduğu için kendisine “abi” diye hitap ediliyor, genç olduğu halde. Ama “abi” hatiplikte “komutan” kadar usta değil, çünkü duygularıyla konuşuyor. Öyle hızlı konuşuyor ki, sanki arkasından bir kovalayan varmış gibi bir algı oluyor insanda.

“Abi”lerinin sesini aslında daha önce de duymuştum, ama getirdiği bir öneri ilk kez böylesine dikkat çekmeyi sağlıyor. “Abi”leri “suda boğarak gebertelim gitsin” diyor. Bu fikir “reis”in bayağı hoşuna gidiyor. “Buna bugüne kadar dayanan olmadı. Ölümle yüzleşince hemen bülbül kesiliyor bu ib..ler” diyerek, suda boğma yöntemini övüyor. Sıcak suya tutulduğum küvetin olduğu bölüme götürülüyorum. Burası tuvaletlerden ayrı bir kapıdan girilen bir banyo. Küvetin içine konulduğumda içinin su dolu olduğunu anlıyorum. Küvetin içine yatırıldığında bacaklarımın bir kısmı ve başım suyun dışında kalıyor. Seslere bakılırsa papazlık yapan üst düzeydekilerin hepsi oradalar; “reis”, “komutan”, “dişlek”, “abi”, itirafçı, Doğulu... Ansızın ayaklarımdan çekip, kafamı suyun altına bastırıyorlar. Her defasında, su yutup bayılmanın eşiğine geldiğimde, başımı sudan çıkarıyorlar. Son defasında komutan, “bırakın bu sefer kendisi dursun, bakalım ne kadar duracak, serbest bırakın” diyor. Kafamı suyun içine bastırıp, basınç uygulamayı bırakıyorlar, kendi irademle suyun altında kalıyorum. Ölümüne çıkmamaya kararlıyım. Epey bir süre su yutmuyorum. Sonra yavaş yavaş yutmaya başlıyorum, suda yukarıya doğru kabarcıklar giderek çoğalıyor, göğüs kafesim inip kalkmaya başlıyor. O anlarda çıkmayı değil, ölmek için daha ne kadar süreceğini düşünüyorum. Artık sonlarındayım derken, bir el saçlarımdan kavrayıp suyun içinden çekiyor başımı. Çıkar çıkmaz bayağı kusuyorum. İşkencecilerdeki suskunluğu “reis” bozuyor; “bu eğitilmiş” diyor, “suyun altında tam bir buçuk dakika durdu, azar azar yutuyor şerefsiz...”

Ben ise gülümsemeye devam ediyorum...

Sıra “modern” işkenceci de...

Karışık düzendeki dönüşümlü işlemler birkaç kez devam ettikten sonra, halıfleksli bir odaya alınıyorum. “Komutan”, bir taraftan göz bağımlı hafif yukarı kaldırırken, bir taraftan da direnişimin anlamsızlığını anlatmaya çalışıyor. Kimin için, ne için direniyordum... Birazdan ifadeleri okuyacakmış. Ben de göreceğim ki herkes konuşmuşmuş. Dirensen de bir şey değişmezmiş, vb.

Gözlerini bakışlarımdan kaçırmak için, çıplak oluşumu ima edercesine beni baştan aşağı bir süzüyor. Şu halim bir insana yakışabilecek bir hal miymiş? Arkamda duran diğer işkencecilere, “donlarını getirin giysin” diyor. Getiriyorlar, alıp giyiyorum. Bana birkaç isimle hitap ederek konuşmasını sürdürüyor. İsimlerimden en çok ikisini tutmuş, bundan sonra bunları kullanacakmış. Çömelmemi istiyor, oturmuyorum. Ben ayakta durduğum için kendisi de bir süre ayakta durarak, hayatını anlatıyor. Bakışlarını gözlerinden ayırmıyorum. Gözlerini kaçırmakla kurtulamadığı için, rahatsızlıkla “bak, bak istediğin kadar bak” diyor. Sonunda yorgunluğunu bahane ederek, bir sandalye isteyip oturmakta buluyor çareyi. Ben de kendi vücudumla ilgilenmeye, umursamaz davranmaya başlıyorum.

“Modern işkenceci”, işkenceye karşı olduğunu,

ışkenceyi ortadan kaldırmaya çalıştıklarını, bunun için devletin bir ton para harcayarak kendisi gibi insanları eğittiğini, böyle devam edersem “sorguyu işkenceyle yapmak yanlış olanlar”ın doğrulanacağını, kamuya ait paraların boşa gideceğini vb.’ni anlatıyor. Devlet, polis, örgüt, vb. konularda klasik papaz söylevleri çekiyor. Bir süre sonra, yukarıya bakmaktan rahatsız olduğunu belirtip, istiyorsam oturmamı “rica” ediyor. Doğrusu oturmak benim de işime geliyor, yere oturuyorum. *Ekim*’de çıkmış bazı yazılarımdan bölümler okuyarak, methiyeler düzüyor. Basit bir insan değilmişim, düşünen ve pratiği olan insanlar çok yokmuş. Üstelik okuyordum da. “Bilgisayar mühendisliği miydi” diye kasten soruyor. Okuduğum bölümü bilmemeleri mümkün değil. Daha sonra da bu bölümde okuduğumu ısrarla söylüyorlar. Amaçları benim ağzımdan okuduğum bölümü söyletmek. Benim gibi bir insan, insan hayatına kıyar mıymış hiç. Üstelik adamlar beni üstümü aramadan arabaya almışlar. Gidip en fazla 5-6 ay yatıp çıkarmışım. Değer miymiş hiç? Şimdi vicdan azabı çekmiyor muymuşum...

Konuşmasının temel mantığı hep kışkırtıcı sorular hazırlamaya çalışmaktan ibaret. Yani diyalog için gedik arıyor. Sorulara yanıt alamadığı yerde, atlayıp başka bir konudan devam ediyor. En sonunda ifadeleri okumaya başlıyor. Arkamda duran işkenceciler “komutan”larının söylevi sırasında benimle ilgili yerlerin altını çizmiş olduklarından, “komutan”, ifade sahiplerinin kimlik bildirimi ile ilgili bölümleri okuduktan sonra, doğrudan benimle ilgili yerlerden okumaya başlıyor. Hainin ifadelerinin yanı sıra başka bazı insanların ifadesi var. Okuyup okuyup soruyor, ama tepki alamayınca okumaya devam ediyor. İlgisiz davrandığım için özellikle isimleri ve imzaları gözümün içine tutuyor.

Olayın gerçekleşme biçimi, her seferinde en temel mesele oluyor. “Böyle oldu değil mi?” “Seni bildiri dağıtırken ve duvarlara yazı yazarken yakalamışlar, ellerinde boya varmış. Sonra üzerini aramadan arabaya almışlar. Sen de arabanın içinde öldürmüşsün ...” Olayı böyle anlatmalarının beni bayağı sinirlendirmesine (çünkü kalleşlikle suçluyorlar, oysa böyle olmadığını çok iyi biliyorlar) rağmen ilgisiz görünmeye, tebessümüne devam ediyorum. İfadeleri okuyup bitirdikten sonra biraz daha konuşuyor işkenceci. Ama her haliyle bir yılgınlık var konuşmasında. Sigara üstüne sigara yakması da, yüzündeki sakinliğe rağmen gerçek durumunu ele veriyor. Nihayetinde, umursamazlığım ve tepkisizliğim karşısında çaresizce kendi özüne dönüyor “komutan”; “sen bilirsin, buradan konuşmadan çıkamayacaksın, şimdi konuşursan kurtulursun, ama işkencede konuşsan da seni dinlemeyeceğiz” diyerek saatler süren bu faslı kapatıyor. Bu sınır savaşında iyice yıpranmış diğer işkenceciler de tehditler, küfürler, hakaretlerle sınır boşalması yaşıyorlar, bu son anlarda.

“Her defasında yeniliyorlar”

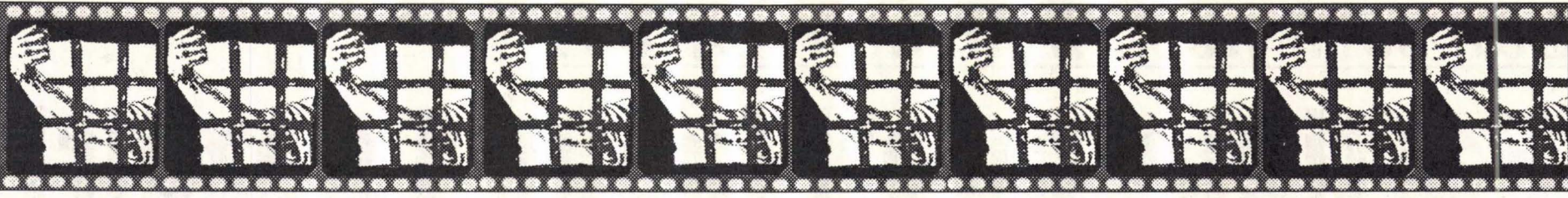
Bir başka halıfleksli odaya götürülüyorum. Askı hazırlıklarına başlanıyor. “Reis” bu sefer kollarımı bir daha kullanamayacağımı garanti ediyor. Gerçekten de uzadığımı hissedercesine askıda kalıyorum. “Reis”, bir taraftan “anan seni benim için doğurdu” nakaratını tekrar ederek, bir taraftan da “uzadın oğlum, uzadın” diyerek, dalga geçiyor. Sonra haya burma işini yapıyorlar. Hayalarım iyice uyuştuktan sonra askıdan indiriyorlar. Kollarıma masaj yaparak suya götürüyorlar. Ardından vantilatör, sıcak-soğuk su dönüşümü başlıyor. Arada, vantilatörün önünde suyun süzülmesiyle oluşan slak kalayım diye atletimi de giydireyorlar.

Kıdemli işkenceciler dışında, başıma nöbetçi olarak genellikle “19” diye çağırdıkları, geri zekalı, burnunda bir arıza varmış gibi konuşan bir işkenceci dikiyorlar. Diyelim ki, tazyikli su işini “dişlek”, “abi”, Doğulu vb. biri başlatmış. Bıktıklarında sesleniyorlar; “19!, 19!” “19” gelip işi devralıyor ve diğerlerinden biri gelene kadar işini sürdürüyor. “19” bir seferinde, arkadaşlarımı satmadığıma, direnmeme hayranlığını dile getirdikten sonra, bana şekerli su “ikram” ediyor. Su vermesinin nedeni sonra anlaşılıyor; tek derdi benden birkaç kelimecik de olsa bir şeyler duymak. Bana “olayı, örgütü vb.’ni sormuyor” ki. Biz “örgütçü adamlar nasıl eğitiliyor”muşuz. “*Adressiz Sorgular*”ı okuyor” muymuşuz. Benden küçük de olsa bir tepki alamayınca, “nankörlük”üme kızıp, bez/sicim gibi bir şeyden yapılmış bir “tokmak”la, tüm gücünü kullanarak kafama vuruyor. O kadar şiddetli vuruyor ki, arada kafamı kontrol etmek ihtiyacı duyuyor, patlama, şişlik var mı diye. “Tokmak” daha sonra da sık sık kullanılıyor, en çok da “19” tarafından.

Vantilatör, su, tokmak dönüşümü sürüp gidiyor. Ne kadar zamandır işkencedeyim bilmiyorum. Bir ara işkence timinin daha üstündeki şefler gelmiş olacak ki, tim üyeleriyle aralarında ağır havada konuşmalar geçiyor. Konuşmaların pek azını, bazı kelimelerini duyabiliyorum. Örneğin, büyük başlar, “hiç mi”, “olayı da mı”, “olmaz ki”... vb. şeyler söylüyorlar alttakilere. Şefleri gitmiş olacak ki, “reis” gelip kulağımın dibinde “anan seni benim için doğurmuş” nakaratını tekrarlıyor. Doğrusu keyiflerine diyecek yok. Vantilatörün önünde henüz soğuk havaya alışmışken, titremem en aza inmişken, alınıp halıfleksli bir odaya götürülüyorum. Sırt üstü bir yaylı yatağın üzerine uzatılıyorum. Gövdemi gerili bir battaniyeyle, kollarımı ve bacaklarımı ise farklı bir şekilde bastırıyorlar. Sağ ayak serçe parmağıma ve cinsel organıma kablo bağlayıp üzerlerine su döküyorlar. İlk verdiklerinden daha yüksek bir voltajda akım vermeye başlıyorlar. Kendileri de akımın yüksek olduğunu, ciğerlerimin parçalanacağını, bağırımsam gebereceğimi söylüyorlar. Amaçları beni konuşturmak değil, bağırtmakmış. Ama fayda etmiyor...

Bunun üzerine mevzilerinden geri çekiliyorlar; “her zamanki gibi sırtsa”ymışım ya, niye dişlerimi sıkıyordum. Bunun üzerine dişlerimi sıkmayı bırakıp tebessüm etmeye devam ediyorum. En şiddetli akımlar bile bunu bozamıyor. Bir süre sonra cinsel organdaki kablo sokup, sağ kulağıma doluyorlar ve kablo bağladıkları yerleri tekrar ısıtıyorlar. Akım geldiğinde ilk anda hakim olamadığım bir inilti çıkıyor burnumdan. Bağırmanın içine tekrar dişlerimi sıkınmak zorundayım. Akım vücudumu dolaştığı sırada kendimi bir yıldız gibi algılıyorum. Sanki tüm vücudumun röntgeni çekiliyor ve ben de röntgenimi görüyorum. Birkaç yüklenmeden sonra, akım aralarında tebessümüne devam ediyorum. Bağırınamama şaşımış olacaklar ki, fısıltılarla küfürler savuruyorlar; “o .. çocuğu, hayvan oğlu hayvan, domuz, şerefsiz bak...” Bu iş sürerken kulağımdan ılık bir sıvının aktığını hissediyorum. (Bunun kan mı, yoksa kulağıma dolan sular mı olduğunu bilmiyorum.) Hemen ardından elektrik faslı bitiriliyor.

Su, vantilatör, tokmak dönüşümü başlıyor. Papazlar, biri gidip biri gelerek, çırpınıp duruyorlar. Her defasında yeniliyorlar, suskunluğum, tepkisizliğim çılgına çeviriyor adamları. Tepkisizliğim psikopatlığıma, manyaklığıma, sağlam ama aptal bir örgütçü oluşuma, onları talrik etmek isteğime, kendimi sınamak istememe, vb. vb.’ne bağlıyorlar. Yenilgilerinin hırsını ise konumumu değiştirerek çıkarıyorlar, akıllarınca: Diyelim vantilatörün önünde titremekteyim. O zaman “yeterince kurumuş”

Direnenler anlatıyor... Direnenler anlatıyor... Direnenler anlatıyor... Direnenler anlatıyor...

oluyorum, uykumun açılması için bir duş almalıymışım deniyor ve tazyikli suya götürülüyorum. Soğuk suda, sıcak suya veya vantilatöre baş vuruyorlar. Ya da vantilatörün önündeyken ve titremem en aza inmişken aniden üstümden buz gibi soğuk su boşaltıyorlar. Bazen yumruğun keskin kısmıyla uzun uzun kafamı, çenemi yumruklayıp, saçlarımı, kıllarımı yoluyorlar; “uyuma, uyuma, sana diyorum...”, “at bu at, ayakta uyuyor...” Bir ara depodaki suyun bittiğini söyleyerek, sularını bitirdiğim için küfür, hakaret, dalga geçme eşliğinde yumruklara maruz kalıyorum.

Bir vantilatör kurumasından sonra sıcak suya götürüyorlar. Sıcak su gayet iyi geliyor. Sıcak suya son verip, kafamı havluyla kuruladıktan sonra, projektörlerin karşısına dikeyyorlar. Islaklığım biraz geçince sırtımı, kollarımı ılaçlıyorlar. Askı için çabuk hazır hale gelmem için yapıyorlarmış... Bayağı bir kuruduktan sonra gerçekten de götürüp askı için sarmaya başlıyorlar. Bunu blöf olduğunu düşünüyordum oysa. Bu sefer kollarımı öncekiler gibi sıkı sarıyorlar. Sarma işi bitip astıklarında kollarım kopacak gibi oluyor, ama hemen indiriliyorum. İndirirken bir taraftan da söyleniyorlar; “iyi sarmamışsınız”, “gevşek olmuş”, “bir şey olmaz, iyicene iyileştikten sonra asarız...” Aslında askı için götürdüklerini söylediklerinde, kurulanmam, ılaçlanmam üzerinden bunun numara olduğunu düşünmüştüm. Kollarım da bir askıyı daha kaldıracak durumda değildi. Sarışlarındaki gevşeklik ve indirdikten sonra söylenmeleri de, bunun gerçekten bir blöf olduğunu gösteriyordu.

Sonra götürüp elbiselerimi giydiriyorlar. Dışarının sesinin geldiği bir yerde ayakta bekletmeye başlıyorlar. Bir ara yoldaşın sesini duyuyorum. Ses en fazla 5-10 metre uzağımdan geliyor. İşkenceciler kolunu kaldırıp duvara dayamasını söylüyorlar. o ise kaldıramadığını söylüyor. Sesinden oldukça yorgun olduğu anlaşılıyor. “Demek aynı yerdeyiz” diye düşünüyorum, “herhalde bizi tekrar İstanbul’a götürecekler... Bizden herhangi bir şey alamadıkları için gün de alamadılar...” Sonra yoldaşın sesi uzaktan gelmeye başlıyor, ama ancak bir-iki kelime duyabiliyorum. Bir daha da sesini duyamıyorum.

Öyle bekleyişim bayağı sürüyor. Bir ara işkence seslerine benzer gürültü patırtılar geliyor, ama insan sesi yok. Ben yola çıkmayı beklerken, “reis” gelip “diğeri konuştu, herşeyi verdi” diyerek, meşhur nakaratını tekrarlamaya başlıyor; “anan seni benim için doğurmuş”. Doğrusu keyiflerine diyecek yok. İndirildiğim gibi tekrar yukarı çıkarılıyor. Çıkarın elbiselerini, suya götürün diyor “reis”. Soğuk/sıcak su, suyla nefessiz bırakma, vantilatör, tokmak üzerinden işkence devam ediyor. Arada gelip bana kaldığımız sıradan insanların eviyle ilgili bir şeyler söylüyorlar. Adamla karısını da almışlar, mahvedeceklermiş. Adam işinden olacaktı. Biz ne biçim insanlarmışız; bize evini açan insanların başını da yakıyormuşuz. Bazen işkenceye benzer sesler geliyor. Bazen insan bağırtısı, bazen sanki birini taşıyorlarmış gibi, “tut, tut, tut... öyle değil... çarpmasın...” diye fısıltılarla yanımdan geçmeler. Birine işkence yaptıklarını ve bu kişinin de evine misafir olduğum adam olduğunu gerçekten de düşünüyorum. (Savcılığa çıkarıldığımızda anlaşılıyor ki, oraya hiç getirmemişler bile.) Bu durum karşısında gerçekten kahroluyorum, kinim, nefretim bileniyor. Sıradan bir vatandaşı, sırf gün uzatmak, başka yerlere ulaşmak amacıyla, acımasızca işkenceden geçiriyorlar diye düşünüyorum. Ama alabilecekleri bir şey yok adamdan. Çok çok sırf bizi misafir ettiği için, adama olur olmaz şeyler kabullendirip, yatırılar. O iyi aile bunları hiç hak etmedi. Birlikte alındığımız yoldaşa kızmamak elde değil; “Artık pes etmişlerken, bu yapılır mı? Halbuki asıl işkenceleri geride bırakmıştı. Psiko-teknik sorgu yöntemleri başarılı oldu demek...” diye düşünüyorum. (Daha sonra yoldaşın anlık bir zayıflık gösterdiğini, işkencehaneden imza ve

ifade vermeden çıktığını öğreniyorum.)

Uykusuzluk ve susuzluk...

Su-vantilatör sürüp gidiyor. Uykusuzluk ve susuzluktan ötürü, ayakta duracak halim yok. Vantilatörün önünde bile daldığım oluyor. Bu durumda öne doğru sendeliyor, kafamı duvara çarpıyor, sonra uyanıyorum. Nöbetçiler sendeleme hareketlerini fark ettiklerinde hemen devreye giriyorlar. Ya işkence biçimini değiştiriyorlar ya da saçımın ve kollarımdan tutup itekleyerek yürütme, saç yolma, kafayı ve çeneyi yumruklayıp “uyuma, uyuma” tekerlemeleri birbirini izliyor. Dalga geçmeyi de ihmal etmiyorlar. Arada direnç denemeleri için halıfleksli odalardan birine götürüyorlar. Bu esnada su-vantilatörden kurtuluyorum en azından. Bunu en çok uyutmamaya yönelik yapıyorlar. Çünkü, özellikle vantilatörün önünde ilk şokları atlattıktan sonra, ayakta uyumamdan kaynaklı sendelemelerim sıklaşıyor. “Bittin oğlum bittin, yarına kadar leşin çıkar. Ayakta uyuyorsun. At mısın sen?” tekerlemelerinin sonu, genellikle “tamam mı, devam mı?” sorusuyla bitiyor. Bunu bıktırıcısına tekrarladıklarında, “elinizden geleni ardınıza koymayın”, “işinize bakın” türünden yanıtlarla meydan okuyorum.

Susuzluk ve uykusuzluk, sürecin bu evresinde temel işkence yöntemleri oluyor. 24 Haziran akşam üzerinden 28 Haziran gecesine kadar, yoldaki kısa şekerlemeler dışında ayakta uyumaya bile izin vermiyorlar. Kafamı yumrukluyor, saçlarımı yoluyor ve tekrar ediyorlar, “uyuma uyuma, burası Hilton değil...” Özellikle elektrik işkencesinden sonraki günlerde şekerli suya gıdım gıdım, o da ayakta kalmamı sağlayacak kadar veriyorlar. Su üzerinden psikolojik işkence yapıyorlar. Örneğin, karşıma geçip suyu şapırdatarak içiyorlar. Ya da karpuz türü şeyler yiyorlar. Yemek, sigara, viski, bira, rakı benzeri içki tekliflerini her defasında reddediyorum. Suyu ise, şartsız olduğunda içiyorum.

Susuzluk ve uykusuzluk birleşince halüsinasyon görmeye başlıyor insan. Bir keresinde bir süre önce birlikte kaldığımız yoldaşların arasında olduğumu zannediyorum. Kosova savaşından ötürü susuzluk her yanı sarmış. Su içmeyi yasaklamışız. Sonra savaş bitiyor ve su bollaşıyor. Yoldaşlarımla sohbet ederken, bir masada bardakta su görüyorum. Masa hemen önümde durduğu için eğilip bardağı almaya çalışıyorum, ama elim boşluğu kavıyor. Yoldaşların bana şaka yaptıklarını düşünüp kızıyorum. Ama hiçbirisi bu konuda birşey söylemiyor, olağan davranışlarına devam ediyorlar. Nihayet patlıyorum, “savaş bitmedi mi?” Bu sözleri sesli söylemişim ki, arkadaki bir işkenceci, “ne savaşı lan”, diyor. Ben de tam “Balkan savaşı” diye sitemle karışık yanıt veriyorken, kendime gelip hemen susuyorum. Tabii ki işkencecilere gün doğmuş oluyor. “Kosova savaşı bitti, ama buradaki savaş bitmedi, bitmez oğlum...” diye alaya başlıyor. Buna başkaları da katılıyor. Tepkisizliğim ve uykusuzluktan ötürü sendelemelerim üzerine vantilatörden alıp su tutmaya götürüyorlar...

“Düzeninizi ve devletinizi yok edeceğiz”!

Bütün bunlardan sonra bir odaya götürüp göz bandımı açıyorlar. Dışarıya, yüzlerine, etrafıma bakıyorum. Üzerimde iç çamaşırlarım var. Tan ağarmasının hemen öncesi... “Komutan” konuşmaya başlıyor. Bir süre sonra yere çömeliyorum. Başta onların konuşmalarıyla ilgilenmiyorum havalarındayım. Tamamen ideolojik içerikli saldırılarda bulunuyorlar. Araya kışkırtıcı soru tekrarları giriyor. Cevap alamadıkları için her defasında ustalıkla devam ettirmeyi biliyorlar. Devlet, düzen, bilim, insan, örgüt, vb. temel konular üzerinde sürüyor konuşmalar. Süklüüm bir yerinde: “Ama sabırlı adamlarsınız, CIA’daki ağababalarınız sizi iyi

yetiştirmiş. Ama bize kâr etmez. Bunlarla en fazla hiçbir şey bilmeyen insanları tuzağa düşürebilirsiniz. Eğer çıkarsam tutumumu en sıradan militana kadar yayacağım. İşkenceciler modernize de olsalar yenilmekten kurtulamazlar...” diyerek çıkışıyor.

“Komutan”, olabilir diyor, sizin bizden adam kazanmaya gücünüz yok, ama bizim var. Suskunluğum devam edince, konuyu değiştirip, kin ve nefretimin nereden geldiğini öğrenmeye çalışıyor.

- Sömürünün, ezmenin koruyucusu bir devlete karşı kinden başka ne duyulur ki? O devlet ki bana kendimi bildim bileli baskıdan, aşağılamadan başka bir şey vermemiş...

- Mesela ne yaptı?

- Daha ne olacak; bir babanın son isteği oğlundan önce idam edilmek olsun, ama o devlet bu babaya daha fazla acı yaşatmak için tutup gözleri önünde, önce oğlunu idam etsin.

- Seninle ne ilgisi var bunun?

- Tabii ki var. O insan Dersim için özgürlük isteyen Seyit Rıza’ydi. Devlet atalarımıza yaptıklarını şimdi de bize yapıyor... Yani ‘38’de ne ise şimdi de aynı.

Dersim ve çocukluk anılarıma dair birkaç ayrıntı anlatıyorum. İhtiyar, çocuk, kadın demeden köyde nasıl meydana toplandığımızı, küfürler eşliğinde yat-kalk talimlerini, bizi çıkarıp abilerimizi doldurdıkları okullardan nasıl işkence seslerinin yankılandığını, yaralı yakalanan gerillaların kilometrelerce sürüklenerek öldürülmesini, kendi belgelerinde anlatıldığı gibi, 14 yaşından küçük binlerce çocuğun sırf Kürt oldukları için katledilip Laç Deresi’ne atılmasını, 70 bin insanın sırf özgür yaşamak istiyorlar diye soykırımdan geçirildiğini anlatmam karşısında, tuhaf bir tutumla bana hak veriyor. Ama hemen ardından ekliyor; devlet bugün değişmişmiş!..

“Öyle mi?” diyorum; “Burada yaptığınız ne? İşkencede adam öldüren, gözaltında kaybeden, faili meçhullerle insanları katleden siz değil misiniz? Gerilla cesetlerinin kulaklarını, kafasını kesen, köy yakan siz değil misiniz? Çeteleriniz ortalıkta istediğini yapmıyor mu?”

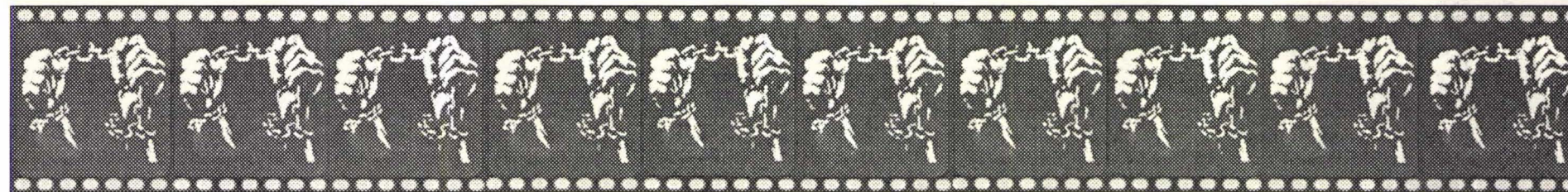
“Komutan” araya girecek oluyor, ama ben dinlemeden devam ediyorum.

“Düzeninizi ve devletinizi yok edeceğiz. Geleceğiniz yok sizin. Biz, üzerindeki elbiselerin, sigaranın, şu işkencehanenin ve yeryüzündeki tüm değerlerin üreticisi işçi sınıfının temsilcisiyiz. Sizin devletiniz, düzeniniz bu sınıfı sömürmek sayesinde ayakta duruyor. Bana yaptıklarınız da bu sömürünün ve ezmenin sürekliliğini sağlama çabasının belki görünmeyecek bir parçasıdır. Ama çok uzun değil, er geç bu sınıf uyanacak ve sizi devletinizle birlikte tarihin çöplüğüne atacaktır...”

İşçi sınıfıyla dalga geçecek oluyorlar, kesiyorum. Konuşma insan, toplum, Marksizm, madde-bilinç ilişkisi, sosyalizm, evrim teorisi, psikoloji vb. üzerine evriliyor. İşkenceciler herşeyi sosyoloji ile açıkladığını, insan psikolojisini es geçtiğini temel mesele yapıyorlar. Psikolojinin ise çevre koşullarının ürünü olduğuna karşı çıkıyorlar. Tanrı yerleştirmişmiş, doğuştan taşıyormuş... “Tanrınız sizi korusun” diye gülüyorum. Bu aslında uzun süren diyalogu kesmeye karar veriyorum, ama son bir şey söylemeden de edemiyorum:

“Bizim kim olduğumuz konusunda yeterli açıklığa ulaşmışsınızdır, artık bitiriyorum. Son bir nokta olarak şunu da söyleyeyim; siz olayı çarpıtarak kalles olduğumu söylemek istiyorsunuz...” Sözüm daha bitmeden “komutan” araya giriyor; “olay öyle değil mi yani?”

“Bırakın bu taktikleri, olayı anlatacak falan değilim... Dersimli bir Kürt isyancı bir Türk subayına; ‘bu bir savaştır, vururuz da vuruluruz da, komutan efendi niye öyle kızıyor ki?’ diye bir laf etmişti zamanında. Ben de şimdi aynı şeyi söylüyorum; bu bir savaştır, vururuz da vuruluruz da, ama biz sizin gibi kalleslik yapmayız...”

Direnenler anlatıyor... Direnenler anlatıyor... Direnenler anlatıyor... Direnenler anlatıyor...

Sabah ezanı okunuyor, konuşmayı bitirdiğimde. Komutan konuşmaya devam etmek istiyor, ama ben umursamaz davranıyorum. Sıkıldığım bir anda, “bırakın bunları da işinize başlayın” diyerek, meydan okuyorum. İşkenceciler bir süre daha çabaladıktan sonra gözbağımı bağlayıp, suya götürüyorlar. Su ve vantilatör. Adli Tıpa çıkarıldığımız gece yarısına (28 Haziran gecesi) kadar sürüyor.

Yenilgilerini itiraf ediyorlar

Adli tıpa götürülmek üzere işkenceyi sonlandırdıkları an, yenilgilerinin benim açımdan en onore edici bir itirafını yapıyorlar. Son bir vantilatör kurumasından sonra sıcak suya götürülüyorum, göz bağım açılıyor. Papazların hepsi karşımdalar. Yüzünün hafif uzun, elmacık kemiklerinin de çok az çıkıntılı oluşu dışında tamı tamına Savaş Ay kılıklı olan “reis”, yenilgisini kabul ederek, “M. F. Öktülmüş’ten sonraki ikinci kişi olarak” benim madalyayı hak ettiğimi söylüyor. İşkence bitmiş, istiyorsam sıcak suyla yıkanabilirimişim. Bunu geri çevirmiyorum, sıcak su ve sabunla kısa bir duş alıyorum. Kurumam için projektörlerin karşısına oturtuluyorum. Kendileri de iz olan yerleri ilaçlıyorlar. Buraya getirildiğimde görebildiğim kadarıyla hava yeni kararıyordu. Kuruduktan sonra elbiselerimi veriyorlar, giyiniyorum. “Modern işkenceciler” yenilgilerini kabullenmemecesine sürekli çabalıyorlar. Ama tepkisizliğimi asla bozmuyorum.

Gece geç saatlerde doktora götürüp getiriyorlar. Kafamı eğmem yönündeki isteklerini yerine getirmiyorum, biraz çabalayıp bırakıyorlar. Getirildiğimde bir hücreye konuluyorum. Ve çok derin bir uykuya dalıyorum. Bu uyuma esnasında sadece hayal meyal birilerinin gelip beni uyandırmaya çalıştıklarını, kafamı hafif kaldırdığımda ise kapıyı gürültüyle kapatıp çekip gittiklerini anımsıyorum. Uyumam ertesi gün geç vakitlere kadar sürüyor.

İnfaz gösterisi

“Yeğenlerimi göremeyeceğime üzüldüyorum”

Ertesi gece tekrar doktora götürülüyorum. Dönüşte işkencehane yerine olay yerine götürülüyorum. Bildiğim, tanıdığım yollardan geçiyoruz. Yolda, tehditler, hakaretler sürüyor. Benim bulunduğum araçta, “komutan” ve “abi”lerinin de olduğu 7-8 işkenceci var. Arabadaki bir sandıktan uzun namlulu silahlar çıkarıyorlar, güya infaz hazırlıklarına başlıyorlar. Benim de belime bir silah takıyorlar. Öldürüp, çatışma çıktı diyeceklermiş. Bu gayet mantıklı geliyor bana. Pekala yaparlar. Ölüm bir kez daha bu kadar yakınım geliyor. Üzülmüyordum diyemeyeceğim, neticede yaşamak istediğim daha çok şey vardı. Mesela, nicedir taşıdığım özlemlerin yükünden kurtulamayacaktım. Özellikle yeğenlerimi göremeyeceğime üzüldüyordum. Kalp atışlarım bu duygu sağanağı içinde hızlanmaya başlıyor. Oyun olmaması korkutuyor beni; “ama yaşamımı en başta kendi payıma anlamlı ve dolu dolu yaşıyordum. Çocuklar içinse onuru, direnci ve kavgayı miras bırakacağım” düşünceleri, beni buruk bir sevince boğuyor. Kararlılığım asla bozulmuyor; “yaşam işte budur!” diye geçiyor aklımdan, “bugünün devrimcilerinin kanı, çocuklara bırakacağımız yarınlardaki dünyanın harcı olacak...”

Olay yerinde kaçmamı istiyorlar, sırtımdan itekleyerek yürütüyorlar. Halleri gerçekten içler acısı... Sadece tebessüm ediyorum. Götürüp binaların arasında kuytu bir yere çöktürüp kafamda silah dolaştırıyorlar. “Komutan” kendini kaybetmiş, kudurmuş vaziyette, konuşsana, bu son şansın, birazdan herşey bitecek diye söyleniyor. “Ben sizin yerinizde olsaydım sağ bırakmazdım, kaçmayacağım, böyle de vurabilirsiniz” diyorum. Kafama ve sırtıma tekme ve yumruklar

savruluyor. Sonra yerin uygun olmadığını, pencereye çıkanlar olduğunu birbirlerine söyleyip, kıra götürmeye karar veriyorlar.

Yol kavşaklarında, kalabalık yerlerde genellikle kafamı bastırdıklarından nereye götürüldüğümü anlayamıyorum. İndirildiğim yer ormanlık bir alan. Sadece bir sıra baraka var. Orada iki araba olduğunu fark ediyorum. Yere yatırıp kafama silah dayıyorlar. Son isteğimi soruyorlar; “işkencecilerden bir şey istemem”, diyorum. Bir-iki tekme yiyiyorum. İnfaz tehditlerine hemen karşılık veriyorum; “Hemen yapın!” Ayağa kaldırdıklarında ben konuşuyorum; “Sağ kalırsam hepimizle tek tek görüşeceğim”, diyorum. Kudurup tekme, yumruk, küfür savuruyorlar. Bu tehditleri çok duymuşlar, ama tehdit edenler bir daha buranın sınırlarına girememişler... Ama birkaç devrimcinin ismini hafızalarına kazılı tutmaları, onların bu tehditleri hiç de küçümsemediğini gösteriyor...

Mahkemeye götürüldüğümüz gün, önce emniyet müdürünün odasına uğruyoruz. Karşımda kendini kaybetmiş vaziyette bir “Ayşecik” duruyor. İşkence timi de orada. Onlar ve emniyet müdürü saçlarından, kollarından sıkıca tutarken, “Ayşecik”, “şehit” kocasının intikamını almak için, var gücüyle ve histerik halde tekme, yumruklar savuruyor.

“Ne istedin onlardan... Doğmamış çocuğumdan ne istedin... Ne günahım vardı benim... (Küfürler, hakaretler). Ben bu acıyı yaşayacak ne yaptım... Müdürüm, lütfen... Lütfen... İçim yanıyor...”

“Reis” atılıyor hemen; “siz merak etmeyin, ben onun hesabını gördüm, gerekeni yaptım”, diyor.

Yok sayıcı bakışlarımdan ve tebessümümden başka bir tepki vermiyorum...

İşkencehaneden partinin zaferiyle çıktık!

Kavganın keskin alanlarından biri olan işkencehanelerden, başı dik olarak ve partinin yeni bir zaferiyle çıkmıştık. Başka türlü de olamazdı. Zira parti, bilinçli ve örgütlü olduğunda herşey demek olan bir sınıfın, işçi sınıfının, en ileri ideolojiyle donanmış devrimci öncü temsilcisi demektir. Parti, Marksizm-Leninizm’in somut taşıyıcısıdır. O’nun bilimini kuşanmış her gerçek partili devrimci de, doğaldır ki, düşmana boyun eğmek bir yana, her zaman ona diz çöktürecektir.

Direnme-çözümleme ikilemi çoğu kez karşımıza acıya katlanıp katlanmamak üzerinden çıksa da, gerçekte bu işin sadece bir parçasıdır, üstelik tali olan parçası... Acı ve ölüm en başta kafada yenilmelidir. “Öbür dünya” hayalleriyle yaşayanlar, bu yengiyi sağlamış olsalar bile, onların bilinçli olmayan bir yengidir; bir tür sığınma ya da avuntu dürtüsünün koşulladığı bireysel bir yengidir. Barbarlıktan çıkışta insanlığa bir katkısı olduğu için bir anlam taşıyordu. Fakat doğaya/maddeye giderek daha fazla hükmetmenin, kendi içindeki köleleştirici ilişkilerden kurtulmanın, yani özgürleşmeye ilk büyük adımları atmanın eşğine gelmiş insanlık aleminin bu düzeyinde hiçbir anlam taşımaz. Oysa, devrimcilerin direnişi, ezilen ve sömürülenler şahsında, insanlığın geleceği içindir, yani bilinçtir. Acının ve ölümün bilinçli bir iradeyle yenilmesinin gerçek anlamı da burada yatar. Bilinçle kuşanmamış bir irade, belki geçici yengiler tadar, ama temelli yok edici yenilgiden kurtulamaz. Bu açıdan bakılırsa, çözümme kafadadır, aslında dışarda varlığını sürdürüyordur. Bu açıdan, çözümme en başta dışarıda aşılmalıdır. Direniş, anlamının tüm sınırlarına ancak böylelikle kavuşabilir.

**Devrimci iradenin yenilmezliği
ideolojik-politik donanımdan geçiyor**
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>
Bizler, günümüz toplumunun tek devrimci sınıfının

bilimini, ideolojisini kuşanan ve haklı bir davanın taşıyıcısı olan bir gücün, komünist işçi partisinin neferleriyiz. Yaşamın temel eksenine davayı koyduğumuz, bilimi ve ideolojiyi kavramayı ve özümsemeyi bu dava uğruna kavganın gereğince verilmesinin en temel koşulu saydığımız ölçüde, partinin zaferinin tuğla tuğla örtülmesi hiçbir alanda kesintiye uğratılmayacaktır. Aynı şekilde, düşmanın yeniyor görüldüğü bir alanda bile yenilgisinin anlaşılması, yine Marksizm-Leninizm’i özümsemek çabasının süreklileştirilmesiyle mümkündür.

Düşman tam da ideolojisi üzerinden yetiştiriyor kadrolarını. Kendi bilimini asgari de olsa özümsememiş bir devrimci, işkenceci kadrolar karşısında kendisiyle baş başa kalır; partisini ve yoldaşlarını yanında hissetmez. Daha önceki deneyimlerde de söylendiği gibi, günümüzün “modern” işkencecileri psiko-teknik sorgu yöntemlerinde uzmanlaştırılmaktadırlar. Örneğin, “komutan” lakaplı olanı, halkla ilişkiler bölümünü okuduğunu, aynı alanda yüksek lisans yaptığını, Amerika ve Rusya’da dönemsel kurslara katıldığını söylüyordu. Muhtemelen doğrudur. Sabır, sinirlerine hakim olma, diyalog amacıyla saatlerce süren bir monolog vb. ancak böyle bir eğitim sayesinde. İşkencecilerin dediği gibi, devlet “modern sorgu” yöntemlerini kullanarak sonuç almak peşindedir. Fiziki acı vererek çözemedikleri devrimcilerin iradesinde gedikler açmak üzere kafasına girmek, ideolojik-politik zayıflıklarına oynayarak çözmek, bu yöntemin temel esprisidir. Zira irade kaslarda, fiziki dayanıklılıkta değil, kafadadır. Bilinci Marksizm-Leninizm bilimiyle donattığımız sürece işkencecilerin, dolayısıyla sermaye dünyasının yenilgisi kaçınılmazdır. Neticede işkencecilerin dayandığı ideoloji, kullandıkları argümanlar, tarihin çöplüğüne gömülmeyi bekleyen bir sınıfın, burjuvazinin ideolojisidir. Yani, haksızlığın, sömürünün, zulmün ideolojisidir. İşkenceciler en başta buradan kaybetmeye mahkumdurlar.

İşkencede bir devrimcinin en güçlü silahı: Suskunluk ve tepkisizlik

İkincisi; maddeden büyük oranda özgürleşmiş hesapsız bir devrimci, çatışmanın keskin alanı işkencehanede baş edilemez bir silaha sahiptir: Suskunluk! Egemenler, buna haklı olarak “komünist tavrı” demektedirler. Her türlü psiko-teknik sorgu yöntemi, acı, vb., suskunluk silahının karşısında tuz-buz olmaktadır. Suskunluk, birçok şeyi kapsamaktadır, ama en başta da işkence altındayken işkencecileri ve işkenceyi yok saymayı... Yani işkencecilerin emirleri, istekleri, söyledikleri bizler tarafından duyulmamalıdır. Acı veren yöntemler tebessümle yenilebilmelidir. En “modern” işkenceciler, tepkisizlik karşısında yenilginin çaresizliğini yaşamaktan kurtulamamaktadırlar.

Bu çerçevede, işkencecilerin diyalog girişimlerine kesinlikle suskunluk silahıyla, tepkisizlikle set çekilmelidir. Onların kışkırtıcı sorularıyla tuzağa düşüp yanıt yetiştirmeye çalışan bir devrimcinin, hele de bu devrimci kapitalizmin bilimsel bir çözümlemesini ve suçlamasını yapamıyorsa, dolayısıyla, düzen, devlet, işkenceciler vb.’ne karşı bilinçli bir kinle bilenmemişse, kendisini işkencecilerin istediği durumda bulması iştin bile değildir.

Bizler şanslıyız, zira zaferi mutlak olan bir partimiz var. Her kavgada kazanan biz olacağız. Zira sömürülen ve ezilenler dünyasını temsilen devrimci irade, parti şahsında güvenceye alınmıştır...

Parti, devrim ve sosyalizm davası kazanacaktır!

12 Eylül'ün 19. yılında
Sermayenin
faşist rejimi sürüyor...

SIKIYÖNETİM

DUR

KONTROL

Yıkacağız!

Kızıl Bayrak